

کتاب
سوره ای
سلامی

بازدید شد
۱۳۸۲

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

کتاب: مؤسسه اهل بیت (ع) و الستمونین (ع) و آل یحیی (ع)

مؤلف: عبد الله بن محمد بن النعمان

مترجم: ...

شماره قفسه: ۷۷۴۲

شماره ثبت کتاب: ۸۵۷۷۴

جمهوری اسلامی ایران

۹۲۹۱۰

خطی

کتابخانه مجلس شورای اسلامی

۷۷۴۲

مجموعه اخبار المستعبرين
عبد الوهاب بن عبد الرحمن

بازدید شد
۱۳۸۲

کتابخانه مجلس شورای اسلامی	
کتاب: مجموعه اخبار المستعبرين اثر: عبد الوهاب بن عبد الرحمن	
مؤلف: عبد الوهاب بن عبد الرحمن	مترجم:
شماره قفسه: ۷۷۴۲	شماره کتاب: ۸۵۷۴

خطی
کتابخانه
مجلس شورای
اسلامی
۷۷۴۲

7

hi
5

٧٧٤٤
 ٨٠٧٧

كتاب البصائر المستبصرين
في تاريخ علي بن ابي طالب
ورساله وديوانه
فانزل على الخادم
في تاريخ علي بن ابي طالب
في تاريخ علي بن ابي طالب

١٠٠
 ١٠١
 ١٠٢
 ١٠٣
 ١٠٤
 ١٠٥
 ١٠٦
 ١٠٧
 ١٠٨
 ١٠٩
 ١١٠
 ١١١
 ١١٢
 ١١٣
 ١١٤
 ١١٥
 ١١٦
 ١١٧
 ١١٨
 ١١٩
 ١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠

ابن وعاصم بن خنيسه وروى عنه

بسم الله الذي جعلنا من المؤمنين
والذين آمنوا والذين هاجرنا
والذين آمنوا والذين هاجرنا

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي اتم بحجته على القليلين بعشرة اليقين للصوفية
بجانبين بغير اياته من الظلم الى الحق وخسر الاوصياء
من ذرية خلقهم لهدى بهم الى طر الايمان من حرور الكفر والفجور
الذين عصمهم من المعاصي والرجس والكذب والعنابة و
الزور وجعلنا راية خير الانبياء واصفي الاصفياء محمد السيد
المهدوح بقليل من عبادي الشكور وجعلنا في سفينة اهل
بيت حبيب الله هي سفينة اهل سعادة السروة وشيخ صدقنا
جعفر رسله وائمة الذين يهدون الى الحق في ابناء الساء
والدهور وجرى السنن بالاقرار بامته النفس الائمة الما
لواي الهدى ساقى شراب الطهور وفقر عيون بصائرنا بقرعة عيون

سيدنا اهل الجنة المهدون في القرن والقرن
الاجل والصحف والذخيرة ونقل موافق اهل الناصية
عنه رسله محمد الذين حازوا الشرف والجليل الموفقين
ايما ناجوا ليا اموالهم بمولات اوليائهم القارين
عنده باعلى العقصور وطهر نفوسنا عن الدنس من اعدائهم
الجنائش اللئام الاناث منهم والذكور ومجانبا اعتصام جبل
ولايمهم والقبيل باذيال فلولهم والتمسك بعروة حجتهم فاستد
نعم الجنان ولطائف الحور وانطق السنن انبعاثهم في كلام
وعرايين اقوالهم وعلاق اهلهم في الغيبة والمصنوع
ثقت اقدامنا على حادة سننهم وفتحها بجزيرة طريقتهم التي هي
شفاء للصدور وقلي قلب فائد تناظر اصحاب الليل
الباطلة والسبيل التحلل العاطلة ائمة الكفر والفور
استغنى صدورنا من مرض الثلاثة والاربعة والتسعة الذين
وضلعوا بالنجاسة من الحقين والكلاب المعقورة وفرع نفوسنا
من غضب الفراعنة والمحبة والطاغوت وارباب السوء

في كتاب...

في كتاب...

والزور وارواح افئدة تناعن تغليده بعض اباينا
 في الاحداث الضالين المكد بين المعذبات والقبور جعلنا الله
 واولادنا واهلنا من المؤمنين المتقين المجاهدين الذين نصر
 بالصور على اعدائ النواصب والحجاج وعلى ابناء وذينا
 امام الاقام الحجة وشيعته ومواليه وانصاره ومحبته الى يوم ينفخ في الصور
 المنظر عند الظهور وشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له لها واحدا
 صلوات الله وسلامه عليه وترا حيا قويا دائما ابدا وانه لم ينجده صلاحه
 ولا ولد ولا ولد له شريك في الملك ولا يكون له ولي من
 الدنيا ولا من الاخرة ولا يكون له كفوا احد لا يدركه
 الابصار وهو اللطيف الخبير وانه تع لا يظلم مثقال ذرة
 ولا يرضى لعباده الكفر وانه ليس بظالم للعبيد وان
 وان من اصحابنا حسنة فمن الله وما اصحابنا شقية فمن
 انفسنا وتشهد ان محمدا عبدا ورسوله حيث قال الله
 شانه وما محمد الا رسول وانه يطق عن العيق ان هي
 الاوحى ويوحى وانه رحمة للعالمين وانه روف للعالمين
 وانه

صلى الله عليه واله وسلم في جميع المراتب والشقوق و
 انما يشق ذلك الامر على الشقي الذي لا يتم الايم الذي حمل
 او لم ياره على ظن من يشق نفسه التي هي في سقاف بعيد
 فكان مولانا امير المؤمنين ع اولى بقيام سيد المرسلين
 وهادي السبل تديلا لهذا الخبز الصحيح والبرهان الصحيح
 يا على انت منى بمنزلة هرون من موسى لا انه لا نبي
 بعده وحديث انت خليفة من بعدي تد على انه
 خليفة رسول الله وحليته مجلسه الرفيع ومقيم مقام
 المنيع بلا فاصله لمح البصر ولحظة النظر واشهد ان
 الائمة الامير والمخلع الاخيار بعد الرسول المختار
 على فامع الكفار من بعد سيد اولاد الحسن ابن علي
 ثم اخوة السبط التابع لمصافات الله الحسين ثم العابد
 علي ثم الباقر محمد ثم الصادق جعفر ثم الكاظم موسى
 ثم الرضا علي ثم النقي محمد ثم النقي علي ثم الزكي
 العسكري الحسن ثم الحجة القائم المبقر المرجى الذي

بتقائه ويمينه رزق الوحي وبوجوده ثبتت الارض
 والسموات به عباد الله الارض قسطا وعدلا بعد ما ملئت
 ظلما وجورا فاشهد ان اقوالهم حجة وانفسنا همزة
 وطاعة مفرضة ونسحق ايقالا طاعة قال الله تعالى
وتعالى يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول
واولي الامر منكم واشهد ان مؤمنهم لازمة مقضية
 ولا قد ابرهه فحجة ومخالفته مردية وهم سادات
 اهل الجنة اجمعين وشهداء يوم الدين وائمة اهل الارض
 على اليقين وافضل الاوصياء للرؤيتين اللهم فضلك
 رجائي وكرمي ورحمتك املي لاعلي استحق به
 الجنة ولا طاعة لي استوجب بها الرضوان الا اني اعقد
 توحيدك وعدلك واربعيت احسانك وفضلك و
 تشقق اليك بالنبى والله من احببتك واشكرم الا
 وارحم الراحمين فيقولوا احقر البرية يا منح الطوية ترا
 اقدام سلاله الجاهلية غبار فقال العترة العظيمة

منه

مذهبه الامامية القندي بالانارة الجعفرية خادمه
 الزهرة الانما عشرية رافض القيلة الباغية لاحق
 الفقرة الناجية السقاء والشريعة الجديدة لا عن الجفنة
 المالكية طاعن الشافعية والجبيلية قاطع الازناب
 الانعام والدواب عارف منج الصدوق والصنوا
 الفقير الراحمي به التواتر جديلا ليمان عبد الله
 بن عبد الرحمن ساكن دهلبي كرواله ضعيف سدا
 جون انخط السبع وارو الكراوات كبات كباته منقول
 في نسخة قرآن عبد جان مذكور في خط اورت ويحفظ دار
 كراولان تاخر ابري نريد لاجه فايد كراولان عبد صفي
 بدرخت رقم متعلق است وكلامه في نظام تال القرآن و
 القرآن يلغنه كراولان او واقع است جبر او الجديدي
 اللذ باب النعان ابر حفيظ وخواه ان الله العباد جدي كرا
 زما درو بدرم معدن سنا وليك من كرم مردمان جمله خلف ابر
 من بجاره فاعلف بدرم وداويز در مخالفت ودم دار كرا

رب

بیکن برندان کین برسد عز احدا از جان دشمن بخت بدین
عالم بکلی زحر و کینه بکسر جانم بر کز عذاب سفر سفرند
 از آن بدار و یک حرف که گشت از و بر سر حرف بغمان
 از آن بدست مستقر که از جان و دل بدو میسر ندم که کفر و به
 دارد کلاه که در و بر کرده و در و کینه ملخص کلام که فخر خیر
 کیز التفهیم بر آن نیاز عود میدارد که برای ارباب فطنت و رویت
 و احباب حیرت و بعیرت پوشیده نمائید که سبب این مجموعه محموده
 که هر خوش سطر لایط بوقت و حقیق که روز حقیقی و هر طری از طریقی
 افتاد فکرت حقیقت و مباح روز حقیقی و هر طری از طریقی
 شمره اربع طریقی بد خط استوار قایلیم شمره این المست با بهار
 السبب بر این از آن حقیق که التفهیم بر این توفیق است که
 قدیر جل و جی و بواسطه حرارت ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین
 از قیام غوار است بین حقیق فقد غفل التافهین باوج علیین
 حواس حقیقت بر آن لکن از جهه غوا و جی و خلد صفت از و در طریقت
 و رتبه یافتن از اقام بطالت و بیست و جتن از قید ظلمات و مطلق

مسکون

تالیف

سجین

این بر راه مملکت و طریقی و مناظر محکم را اولاد سید
الحی در تابه بغیر از فضل کمال ایمان و تاج طریقی المادله
و اکثر از و سبب اهل علم دان اتفاق افتاده بر تفهیم برسد
یقین و مطالع الی غیره از امور مملکت و استبصار مکن
خواهر که سید از کرم و الخلد و الدارام که خوشه سنده و سنده
طبع کیم و ذل حقیق و توفیق تا توفیق و توفیق تا توفیق
بجی الحق و فی المطلق توضیح این مقام و تفهیم این احوال که سالیع غرار
شفت و دوق و حور فرشته سید از کرامت است در این بر و در
گوید بود این که که محقر شد ایان انکشته نفع عاجز بودم
میشد جوهر که در بایه جوهر در سیر با جوهر و صندوق سینه شش
از جوهر مسمی از در و کور و نام نامی و ضایع بود و شایسته بود
گفت از هزاران بهر و صف کیم صدها از حد است از لاف
لله بریدر التفهیم جهان لاد لک از اتفاق حسن و در از از و از
نصف النهار در باز دار البوار چشم شمع جمال خسته صفت نام
عالم مقام لازم که احترام کرم الفکر لک الدارام قدوة العز العظام

۱۰۶۱

برج اصیل

تاجی از تفهیم
مسی نفی

عوان بر سر و بر سر نهادن در سر زانو سالک کمال طریقت و اقیان
واقف مواظف حقیقت و محققان معین کلام و الدن و نوران
بجاء الله المبین الخفی عنایت الله الملک الکریم مولانا عجب العجا
نیر از بر رفیق تاجر مذکور نورانتر مرقد روشن شده و با وجود لکه
تغصیب و جراحت در آن لایم بر تنه قبو که دیدن دور است ایان
معصیت بلکه کراچی داشتیم چون مولا ی علی علیه السلام را سیر لیمه
و حیران دیدیم داشتیم که را معذوریم که کرده بر سیدم که حراس
کردانی که کوه چتر لخد را فراموش کردم کفتم خانه شما در
کدام محله است گفت غیریم و نمیدانم کفتم در چهار شهر مسجدی
یا نشانی هست تا برانرا نرهمی که کفتم مسجد جامی عالی است
اما باین معلوم نیست بهمان علامت تا به بیت الشرفش رفتم و
بین این وسیله جلیله بکر امجدت و سالی ملک و مت حاجی
علی رضا مذکور سعادت یافتیم چون معنی الله معلوم
کرد که این فقیر لیل راه مولا ناسندم از روی طرافت بل
کرامت بمقتضای هل جز الایحسان الا الاحسان فرموده

کفر می گویند

گفت

مرویت مقتضی آنست که دلیل خود را از طریق فضیلت بقدر
دلائل فرمائی اگر چه این حرق بر دل کوان تو از کون غوی
اما چون صحبت اولیای مبادرت نکردم باری چون
صحبت اولیای مبادرت نکردم باری چون باری چون
اشنا سندم بتکلیف ایشان هر روز حجت مقابله قرآن
میفرستم تا آنکه روزی مولا نای مذکور از من پرسید که
مردم این شهر چه مذهب دارند گفتیم الحمد لله همه بیکر
حقیق مذهب اند و این بلاد دخیل و دیگر بلاد از دود
رنکی معاشرت گفت سکر این شهر بحقیقت مذهب شافعی و
مالکی خنبدی قایل نیستند که توار بر همه از دود رنکی استعفا
میکنند کفتم هر چند در حقیقت هر چهار بواجبند اما چون
ابو حنیفه اعظم ائمه ادب و علم بود دیگران ترجیح دانه کفتم
هرگاه در حقیقت هر چهار برابرند و بالسویه اند پس ترجیح باد
مرجع باشد کفتم از حقیقت سمعت بود دیگران امتیاز
دار کفتم هیچ از قرآن یا حدیث بر بجا طاعت و متابعت

اهل

و متابعت او دایم است گفت نه گفت ای اهل اسلام اجماع کردند
 بر وجوب طاعت او گفتیم نه گفت پس بر لزوم تقلید او
 نه حاجت گفتیم از حیث اجتهاد پس بنا بر آن بر هر مقلد
 لازم است تقلید او کردن گفت ای ابرق است اهل اسلام کار
 طاعت او کردن یا آنکه هر که بر مذهب می که دلش طاعت او
 سالک کرد گفت سوائی این چهار مذهب هر مذهب می که
 باشد با اعتقاد من بدعت و ضلالت خواهد بود گفت
 دعوی بی حجتیه مقبول نیست اگر بر همان سامع و دلیل
 قاطع دارید بر حقیقت چهار مذهب اعلام نماید تا
 حجت باشد گفتیم چهار مذهب است گفت ازین سخنان الحقیقه
 حاصل میشود بنابر آنکه اختلاف در طرق اختلاف در اشیان
 بسیار است و حال آنکه در قرآن مجید از متابعت سبیل الله
 نهی و افشاد است کما قال عز وجل وان هذا صراطی مستقیم
 فاتبعوه ولا تتبعوا السبل الصغری فیک عن سبیل الله و معصیتها
 حدیث متواتر است و آنچه مر بعد علی النکته و سبیل
 خرف

بیشتر مذهب
 اختلاف
 سبیل سوائه

فرق حکام فی القاد و از حدیث و سرفه بیکدیگر و نا
 پس آنفرقه ناجیه یا عقاد دنیا و اهل سنت و جماعت کما
 و قرأت گفتیم بلاست که طایفه ناجیه اهل سنت اند گفت
 سلطنت اهل سنت چهار طایفه اند از جمله کدام یک نا
 گفت چون مال احوال هر چهار طایفه را با هم جمع کردیم
 پیغمبرند پس بر حقیقت که چهار طایفه و ائمه یکدیگر
 و بمنزله فرقه واحدند گفت صحیح لفظ مذهب چیست گفت
 راه گفت پس لابد چهار مذهب موهومی چهار راه است و
 متابعت راهها بمصدق و لا تتبعوا السبل الختلاف لایم
 بل و جهت گفتیم مطلبایم از بعد وصول سبیل است گفت با
 تفاوت و موافقت اختلاف در طرق و مختلفه اشیان حجت
 و با وجود اختلاف و وجوب متابعت اشیان بجهت دلیل نا
 شود چون کلام با این مقام رسید با کمال عصیبت فی الجمله
 تر از این خاطر را یافتیم گفت مطلب تو را می گفتی که وجوب
 گفت میخواهم که تحقیق کنم که فرقه ناجیه کدام فرقه اند تا

بمعنی

متابعیت مایم گفتیم در امور دنیا و دین ازین جرات نمیتوانیم
کرد انشاء الله تعالی از انصاف مندی تحقیق این تقدیرات نموده
معروض خواهم داشت نگاه طالب علی که در این شهر باخدا مشرف
داشت رفتم و استفسار رفتم ناجیه کردم به برادرین قالید
تلقی بجوابی نمودند که مطلقا شیعه از آن حاصل نشد التماس
کردم که کونید عی کونید که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله
وسلام بر او ای کرمه قل هذه سبيلي عولی بعینه انا ومن
اتبعه متابعیت و کالات تک راه مامور کردید و نزد
بعضی از اصحاب و لا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله امتناع
از متابعت طرفی مختلفه نبی فرمود و نیز بصورتی ایبر کرمه
فاتح علیه السلام ابراهیم حنیفا متابعیت ملة ابراهیم علیه السلام و
دعوات ملة که سبیل واضح بود بر پیغمبر لازم و واجب
گردانید و آنحضرت سالکان طریق مستقیم را متابع خود
نمود پس اهل سنت کدام دلیل چهار راه را بر شما میسر
جواب این مدعی جیت آن مجتهد ساعتی تحقیق کفر و بود

بعد از تمام اینها برادریم گفت این موضوع کلیه ما حاصل
نه لایق گفتن است این حرف درین مقدار که از ان کوهر^{المداد}
نصرتی قابل استغفار است اگر خواهم که مرتکب جرم کردم
استغفار و بعضی علما می سلام که کفر است کرده باشند
گفتیم که ایا استغفار حضرت و رب العالمین و حدیث شد
الوسیلین جایز است گفت معاذ الله آن کفر حضرت گفتیم
پس هرگاه چه بود اهل اسلام ببرت پیوسته که فرقه
ناجیه سبیل طایفه اند و آن طایفه مستبته باشند و ما نادان
من جانب الله مامور باشیم که از شما که در اصول و فروع
مجتهد وقت باشند بفرمایند و این هدایه فاسد و اهل الله
گفتیم لا تقبلون سوال کنیم و انزال شبهه بنایم چرا شما مسائل را
بجواب شایسته را نمی بکنید جواب داد که نفس الامر است کرد
واقع طایفه ناجیه یکیت اما آن طایفه ازین جمعا مذهب
بیرون نیست اما معلوم نیست که آن کدام یک است پس راه
روان طرق اربعه دارند که کلا حد بر سبیل حق میگویند

فرقه ناجیه خواهد بود گفتیم از این مقدمه معلوم شد که در
 همان مذاهب که در چهار مذهب معروف و مجهول و مذموم
 و کفر با وجود اختلاف در میان چهار مذهب حقیقت چهار
 از کجا ظاهر شوند و حال آنکه خود اعتراف دارند که
 فرقه ناجیه یکیت با آن گفت چون اینها است معلوم شد
 که طایفه ناجیه از این چهار مذهب بودند نیت و امتیاز آن
 متقدر است پس حکم این که لا یكلف الله نفسا الا وسعها
 لازمست که سالک راه هر یک از مذاهب را بفرقه خود را
 از فرقه ناجیه داند تا بحسن این عقیده موافق احکام الهی
 بالذقیات عند الله همه واجبات حاصل باشند که هر کدام
 صلاح بجانب یک فرقه از فرقه دیگر است پس حکم این که هر کس
 از بعد الحق الا الضلال لای طریق ناله عند الله ضلالت باشد
 گفت حاشا من ذلک بلکه بخان در چهار مذهب است که اگر
 معتزلی اعتراض کند و بر سبیل گوید که مثلا اگر هفتاد و
 صد نفر از الناس را در میان هفتاد و صد نفر از الناس

مستدل

مستدل

شفا و امداد که کرد و دانست که یکی از الناس است و باقی هر
 بلور است معذایر یکی تصور الناس ^{تصور} یکی را متصرف شد
 خود را مال الناس دانست و دانست بر جوهر عقل کامل و انسا
 شامل شامل محفی نیست که یکی از آن طایفه مال الناس
 میباشد و باقی را صاحب بلور خوانند پس سالکان چهار
 مذهب را نیز همین حکم است پس از مت که از این چهار
 فرقه یکی باشند و باقی باطل و هر کدام هیچکدام حقیقت
 یقین ندارند پس لازم آنکه بر بطلان چهار مذهب
 از حقیقت ایشان باشد و یقین که هر یکی واقعا بلور
 الناس در پس او فرقه مختلفه را بموجب عقاید باطله ایشان
 داریم بکنید حدیث نبوی که وجوه مختلفست کوردتیم
 و لفظ الا واحدا لغوی و بیفایده باشد معارض را بجه
 جواب را چنان توان نمود گفت اعتقاد اهل است و
 جماعت جالب دادیم که هر کس خضم باین اجوبه
 نکرد و گفت هر کس باین جواب خرمند و راضی نشود

حکم است

موافق

راضی خواهد بود تو باید که طریق ابا خود را بسازی
دارم بگویم این نص قرآن مذکور است گفت مکرر مسلمانان
گفتم این جواب و سوال من نیست می خواهم که راه را
از جاهل باز شناسم و طریقی که حقیقتش ندانم کام کنم
متخصص شد که ترا راضیان از راه برده اند از عهد مناظر
راضیان تا قیام قیامت بر نمی توان آمد و هر طالب علی که
باطایفه راضیان در باب مذاهب بحث نماید ایمان او
در معرض تلف است و اکثر بطایفه غیر راضی بودند
نفوذ بالله منها انگاه یکی از حضار مجلس استفاد نمود
که طالب گفته زید عجم مستقیم مغرب میگرد
و گفت رخصه حجه اثبات مدعی خود لیلی چند از
و حدیث میگوید که عقل خیر میگرد و کتب ایشان
مدلل است پس بمصدق ایه کریمه من اتبع هدی
فلان یصل ولا یفنی همانا که فرقه ناجیه ایشان
باشند گفت معاذ الله بلکه ایشان نزد اهل سنت کام

مطلق اند که سنت و شتم و طعن و لعن شیخین و ذوالنورین
و بعضی از ارواح طاهرات حضرت سید کائنات را
حاجب بلکه عبادت میدانند بجهت شنیدن ز این سخن از
غایت انقباض و دم و دایره و نهایت و سوغ عقیدت که
که بان کلا بجهت دانستم متغیر متلاشی شدیم گفتم مثلاً
عداوت این قوم با اطفاء الراشدین چه بود گفت درین باب
در میان ایشان عفو و احوال بسیار است و این موقوف
نماید کتب و تفسیر پس شنیدن این مقاله بر کشته
تمام شد در میان حاضران این اندیشه پیدا بود و از شکفتن
این کل تازده تفسیر دانستم و روز دیگر بیکر قریطه انعام
شیر و کوفت و علم اوقات چون شیر برهنه بقدر یک
نیزه از غلاف احوال برآمد سینه را بر ساخته چون انگاه
حاجب رخصه شفافتم و از اظرف این حریف رفیق از مقام
جنت یغفر مولانا عبد العلی رحمة الله تعالی و عشرت و سیدنا
مناظر بچو لان در اوجده میا و زیت نموده گفتم طعن و لعن

شأنیت با صاحب کباران چه راه است دانست که علو محبت و
رسوخ مودت آن خزان بر بریزد و بر در نهادن من نوعی استحقاق
یافته که کوی در جنت من ذاق شد و شیطان لعین بر کنش
طلعت که دلم بر مرتبه استیلا و استعلا دارم که استیلا و
تباذل کرمه اوج السبیل است بکمال الحکیم والوعظ المحسنه
و جاد لای بالنی می احسن ممکن نیست حکمت عریک و فرمود
شرف در مجادله حق با حسن نوع گفت جانمان را دالک
فحش نیست بکار و انام حرام است چه جای صاحب کرام و عظام
ملک که بگویند بیکس کردند و اینچه سمع ما فرموده
که جمیع افغوام الناس در حوالی عراق جمع و خراسان از
غایت نقص جمل بعضی صحابه را بکشد می کنند و مار ابله است
آنکه در ایران زمین موطن داریم بان کزو قیاس نماید
کود ما را هرگز بان طایفه الفنی نیست و قوی که تقریر نمایند
او دیرین باب بخلاف مافی الضمیر من بظهور آمد و حشمت جلالی
بجایز اید شد الطمان و موافقت بد میداند و الحق حکمت

نیت

بالغیر

بالغیر الهی بمقتضای این می کند که بغیرای کرمه فقولا
له قولاً لیتنا اعلیه تیزد کرا و بخشنه و حدیث صحیح کلام
الناس علی قدر عقولهم کلام سنجید و گفتار پسندیده
که بلین همیقین باشند واقع که آن در طایع ذریه و نایب
ان و نفیر ایشان بهر و جذب قلوب و حصول مطلوب
بارن اسلوب اسهل و السیر و خشونت نشا و یقینت
مروت برینانی خاطرهای گردد و در کلام مجید دانشا
لطیف باری نکتہ سیریف و افقت جنانکه حق تعالی
جل و علی حضرت خیر الانبیا صلی الله علیه و آله و سلم
خطاب فرموده که قیما رحمة الله من الله لیتنا یغفر
عذر ملاطفت نمود در محالطه و نرمی نمود در مکالمه و خوشحالی
نمود در حالت گفتار و از رحمت ماست و اگر بغیر تقدیر خود
در دست گفتاری بودی هر این خلق از او میر میدند
طریق محالفت می ورزیدند و اصحاب از فرار و فرار
اجتناب میکردند و در ایما و امر و نواهی مطیع و منقاد و فرمان

او نمی بردند و از بجای او نظرات ان رشادت بنام کمال
 هدایت من بود و متوالی معلوم گردد سرشته که نازک
 از تار عنکبوت بود و بحسن اهتمام نگاه داشته نگذاشته و با وجود
 و کمال درستی و تعصب من ان در صفت باطل طایف باطل
 داده بجهل المیز متصل ساخته رحمة الله تعالی و قدس
 القصر چون فی الجملة جمیع خاطر بهر سید کتم بند
 حق یا یو طریق دانسته پس فی مذابحه و اعراض حق
 مذهب خود مطلع سازند گفت اعتماد نهی و الهی
 که من جانب الله بمصلحت و فی امر کومیه و اعظم و بحمد الله
 جمیع با ستمنا ان ماوریم کتم ان کدام است گفت من
 حضرت پیغمبر صلی الله علیه و اله و سلم و خلفا و اولاد
 ان سرور است کتم حقیقت ان مذهب بجهل دلیل قاطع
 شوق گفت بدایا مستعد پس از برای ثبوت و خدا
 امتد باب و الله که جوهر حضرت رسالت بنام از دار حجت
 رحلت فرمودند خلافت حضرت پیغمبر بعد است چهار خلیفه
 افتاد که اول ایشان ابوبکر و آخر ایشان مرتضی علی بود
 و هیچکدام از بن چهار خلیفه

صاحب مذهب علی بن ابی طالب بودند بلکه دعوی چهار بن
 و رسوم حضرت رسالت بنام صلی الله علیه و اله و سلم بودند
 حق اتمام امر خلافت با اعتقاد اهل سنت حضرت امیر المومنین
 علیه السلام بوقت بالضرورت معلوم کرد طرف حضرت رسالت
 بنام صلی الله علیه و اله و سلم بی تفاوت بکیت و درین شک و شبهه
 نیست باین اعتقاد بر همه امت واجب است که اقتداء بخلیفه
 چهارم نمایند که امر خلافت با و منتهی شد و پیروی
 حضرت رسالت بنام صلی الله علیه و اله و سلم مخصوص است
 و اگر تخریج مذمب را بر پیغمبر و پیغمبر که با وجود ثبوت
 کاذب و افتراق احادیث موضوع ایشان اعتماد و اجماع
 حقیقت میداشت چهار خلیفه که هر کدام در زمان خود
 بی استقلال تمام کرد و در الهادی بنا که گفت مبارک است
 غیر صادق صلی الله علیه و اله و سلم شنیدند بدایا و اسطوره
 استماع منور بودند با بدایا مذمب را و بعد حق و حق
 و لکن هاد است و الباقی پس هرگاه هیچیک از چهار خلیفه

چون
 حضرت ظهور

او نمی بودند و آن بجا اول نظر آن رسالت بنامی کشت
 هدایت من بود و میتوانم معلوم کرد منی رستگاری که تا کنون
 از تار عنکبوت بود و بحسن اهتمام نگاه داشته که هیچ
 و کمال درستی و تعصب من از رسته و باطل طایف باطل
 داده بجهل المیز متصل ساخته رحمت الله تعالی و قدس
 القدر چون فی الجملة جمیع خاطر بهم رسید گفتم من در
 حق یا می طریقی دانسته پس فی مذابحه و اعراض حق
 مذاهب خود مطلع سازند گفت اعتقاد من بر حق و الهی
 که من جانب الله بمحمد و حق ابرو کریم و اعتقاد من بجهل الله
 جمیع با استمنا الان ما وریم گفتم ان کدام است گفت من
 حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم و خلفا و اولاد
 ان من و راست گفتم حقیقتان مذاهب بجهل دلیل تا
 شوق گفت بدایا استعداد پس از برای شوق و خدا
 امدها و اول که جوی حضرت رسالت بنام از دار حجت
 رخصت فرمودند خلافت حضرت برقیق بدست چهار خلیفه
 افتاد که اول ایشان ابوبکر و آخر ایشان مرتضی علی بود
 و هیچکدام ازین چهار خلیفه

صاحبی نه علی بعد نبودند بلکه دعوی چهار تن
 و رسوم حضرت رسالت بنام صلی الله علیه و سلم بودند
 حق تمام امر خلافتی با اعتقاد اول سنت حضرت امیر المومنین
 علیه السلام بر حق بالضرورت معلوم شد که طرف حضرت رسالت
 بنام صلی الله علیه و آله و سلم بی تفاوت گشت و درین تنگ
 نیست باین اعتقاد بر همه امت واجب است که اقتداء بخلیفه
 چهارم نمایند که امر خلافت باو منتهی شد و پیروی
 حضرت رسالت بنام صلی الله علیه و آله و سلم منتهی است
 و اگر خارج مذاهب را بعد از حضرت میسر که باو حق است
 کاذب و افتراق احادیث منصوصه ایشان اعتماد و حجتی
 حقیقت میدانست چهار خلیفه که هر کدام در زمان خود
 بیاستقلال تمام کرده اند و احادیثی که گفته مبارک حضرت
 مخیر صادق صلی الله علیه و آله و سلم شنیده اند بلاد و اشقیه
 استماع نموده بودند یا بدایع مذاهب را بر حق و حق
 و با اعتبار داشت و الباقی پس که هیچیک از چهار خلیفه

چون
 حضرت خطبه

این امر خطیر چنانست نکرده اند لازم می آید که دعوی ارباب
 ملاها را بجهت باطل باشد و اما ایشان غیره را شایع بناور
 آنکه بوقطن ذوی العقول موبین است که ملاحتیست
 بمصدق که میر فاتیحه مله ابراهیم حنیفا بیک مله ناصر بودند
 و مسلم النبوت است که امت خود را بمنزله او شایع میزد
 چنانکه دیر دیگر نایب است که مله ایکم ابراهیم و ظاهر است
 که ملا بر مقدمه که مستندان میر استقیم و احب استماع است
 و اولاد احمد حنفی و مرقی علی علیه السلام بمقتضای مسقی
 علیه الحسن و الحسین مستدعی شایب اهل البیت محل اعتماد
 کلی و معدن و فضل و کرم و منبع جود و سخاوت و
 اورنگان علوم انبیا اند علیهم السلام پس لازم است که امت
 بعد حضرت مرقی علی علیه السلام علوم پیروز را از ایشان
 قرار گیرند گفتیم سنان اما کجا که ابو حنیفه و غیره متاهل
 متاهل حنین علیه السلام نکرده اند گفتار جمیع و غیره اختلاف
 در اقوال و کتب اختلاف در افعال احکام یا آنکه باری تعالی
 و تقدس و قرآن مجید هر جا اختلاف را میبخت بود بلکه
 منتهی

ملاحتیست
 ملاحتیست

صالح

محمود

بفحوائی ایه و مختلف الذین او تو الکتاب لا یقرب
 ملجاء هم العلم بقیا بید هم اختلاف افعی و عدوان یا دغنی
 و از قرآن می کرده و باجماع اعراف و کما قال جل علا
 و اعنه صوابا بحبل الله جمیعاً و لا یفرقوا و بر تقدیر قیلم
 اگر بر فرض حال بگویم که ابو حنیفه متاهل حنین علیه
 کرده است فقیه دیگر مخالف نموده اند پس برین تقدیر
 هر دو و لیس اللعن باشند و بر ملا ایشان لازم باشد و آنکه
 حنیفان هر چه را صادق میدانند و برخلاف بعضی فضل
 شافعی که حجت البات کفر ابو حنیفه کتابی مدلل برهم
 نکره الشریف تصنیف کرده اند و محمد عزالی که قول علمای
 ایشان است کتابی ملقب بمحمود تصنیف کرده که مجموع
 موضوع و محمولش مشتمل بر طعن و لعن ابو حنیفه و از
 جمله عبارات مضول اینست که ابو حنیفه هو یحیی بن یزید
 الکوفی النعمانی کان یلحن فی الکلام و لا یعرف الله
 و الخ و الاحادیث و لم یکن فقیها و این هر دو نسخه اشهر

افتراق

کتاب

نسخه

ثالثت که انکار آن توان کرد و مرکب دیگر از مذهب
 ثلثه مذہبها و بیجا وارد است پس وجوب این اختلاف
 احتمال غالب است که مذہب باطل باشد مابراین که
 علم میزان مقرر شده که اتفاق اختلاف بطلان امید
 و اگر قصد حق کند کتب کفر بدست آورد و تحقیق
 نماید و قتی که سخنان معقول و منقول منجر کفر او
 بود نتیدم فی الجمله بر حقیقت حال و ضلالت مال و فساد
 و عقاید اهل سنت الطالع یافتیم و در جواب مذهب
 مطلق دست و پا کم کرده سر اسیر از مجلس برخواستیم
 شب در آن جمع نصف شب گذرانیدیم و در روز
 توانا کردم و قتی که فکر حقیق و خیال دقیق حریق تنه و مو
 بجای میزد خود را غریق و در طبع هلاکت داشتند الغایب کا
 حضرت دایم المیزین برده اند نزد بعضی فضلا و مد
 اربعه تردد می نمودند آنکه استفسار و استعلام نمودم نزد
 حلالم زیاده شد و هر انچه جواب کافی نتیدم بلکه

در استفسار بعضی مقدمات مبالغه کردم چون از
 ادله عاجز می شدند از طریق مخاطبت در می آمدند
 و منت عصا کاری فرمودند از خیزه در دم دغله
 عظیم پیدا شد انگاه بنی عزیزی که از سر گذشتند
 زماره انگاه و بصفتان صاف مرصوف بود بایند احتقا
 داشت رفتم و مانع الضمیر خود را با و ظاهر ساخته کیفیت
 خلف مذہبها و بینه و حقیقت حال هر یک استفسار
 نمودم و تبیین نمود و فرمود از معرفت مجهول چند حد
 کفتم میخواهم که افعال و اقوال ایشان بر من ظاهر شود
 گفت مسرعت سوال در چیست گفت اهل سنت بکدام دلیل
 ایمان یافته از بعد از ثابت کردند و بکدام حدیث استند
 حقیق ایشان میکنند و ابو حنیفه را امام اعظم بحسب اعتبار
 میگویند گفت این را در آن موضع فطریه میگویند حق
 گفت اما اگر بگویند این اسرار قسم یاد کنی قول حق
 احوال واقف گردانم کفتم از من این باطن و مرآت

مبالغه کردم
 ۷/۱۰

خاطر و از بدغم ازاد کردن پس چون بیان را بیا
 مغلطه مرکب ساختیم گفت دلیل بر قطعی امامت ایشان
 از نص قرآن اینست قوله تعالی وجعلناهم ائمه یلیقون
 الی النار و یوم القيمة لا ینصرون و خلیفون بعد نبی
 مکرم و ب مصنوع النعمان سراج لیمه مقتدر مقتدا
 و ابی حنیفه یقینک فاسد معتقداتش اقدم و اعلم
 از آن سه کس بود اعظم مضونند و در باب شافعی
 و آن دو کس دیگر موضوع نقل شد گفت این شد
 که در باب ابو حنیفه و آرد است در صحاح هست
 گفت کتابی نیست بلکه ورق است ظاهر امر بدانش از نقایب
 مجربانی برای او وضع نموده اند حال آنکه ظاهر ابطال
 جبر و تقدیر صحیحان لازم می آید که سرچشمه دیکر اهل
 سراج کوشید مذاهب خود را در دادند کافر شدند
 حال آنکه حنیفان هر چهار را بر حق میدانند گفت هرگاه
 حال مریض منوال است پس شما کدام مذهب اختیار کرده اید

که در

کذا

گفت هر چند در که کار ایشان چنین کرده ایم بجای رسیدن علاج
 ازین گفتگو دم فرو بستیم و بین الخوف و الرجاء هستیم و
 کار خود را نیست حق انداختیم و چون اهل امامت ایشان
 بدلیل قرآن و حدیث ثابت نیست تاچاران مذاهب
 عدول نمودیم و در جستجوی مذاهب حق هستیم
 امید داریم که حضرت هادی المصلحین بمقتضای
 کرمه و الذین جاهدوا فینا لننلینهم سبیلنا قدما
 کرامت فرماید از آن مجلس برخاستیم خایب و خاسر
 کلمه لا مذاهب له برخاستیم در جمله اعتقاد می که در
 در یحتمل قصار و در نهایت راه با یکی از مذاهب اهل حق
 اتفاق ملاقات افتاد از وی سبیل استمراج سوال
 کردیم که اگر کسی در بعضی فروع از مذاهب حنفی عمل
 شافعی و غیره یا بالعکس جمیع کند یا حنفی در بعضی
 تابع شافعی شود ایجاب نیست گفت اگر چه فاعل این شیخ
 نزد بعضی ائم و فاسق و واجبه الحماست اما با اعتقاد

ماندم

نیز

جمع کثیر و غیر کثیر یکدیگر را در جرح و تعزیر مستلزم
می آید که او را تعزیر بعضی علماء کرده و بعضی را بر بعضی
ترجیح و تفضیل داده و تفضیل یکی موجب تعزیر و یکی دیگر
و استقامت علماء اسلام که بر طبق حدیث حضرت سید الانام
علیه افضل الصلوة و التسلیم علماء ائمه کاتبین نبی است
غیر که انشاء الله اند مستلزم کفر است خفی جایز نیست
که اقتدار بر چنان منافعی و غیره پس آنکه در حدیثها
رسند و صاحب مذهب جلوه کرده اند موافقت مذهب
خود میگردند بر خلاف خفی که او مسأله مذهب
نشان نموده چرا و اقدم بود گفت در این مقام مدعی
میشود بگوید که هرگاه بمصادف این نملک الذی مسلمنا
بعصم علی بعض تفضیل بعضی بر بعضی جایز باشد
پس چرا تفضیل عالم بر عالم جایز نباشد و بنا بر مقدمه
مذکور ترجیح فاضل مستلزم تحقیر مفضل نیست
و انضا اگر خصم بگوید که چون با اعتقاد اکثر علماء مذهب

کند و عکس جایز است
بنابر آنکه شافعی

شما انتقال از مذبحه مذهب موجب کفر است پس
کفر منافعی و اخیره بواسطه انتقال از مذبحه
مذهب مختص خود ثابت شد جواب این چیست گفت
می تواند بود که این حکم در تبعال ایشان جاری باشد
چنانچه اینان هم هر کدام مجتهد عصر و امام وقت بودند
گفتم بر این تقدیر اگر معارض گوید که هرگاه ادیان
اربعه هر کدام در میان خود آنا و اخیری میزدند و
بواسطه ترجیح و محترع خود خطایع بر مذهب سابق
و لاحق می کشیدند پس شما امامت ایشان از کجاست
گوید چنانکه ابو حنیفه امام شماست از نام شافعی و اما
انجور و حدیث مذکور ایشان خبر هم ندانست
او را دفع توان کرد و بعد از تمام بیجا جواب داد که
اگر چه بود تمهید جواب این مقدمه است کردن تقی
بطلب زده است اما از کاش اینقدر معلوم کردیم
توید هر شخص نداده و بر هیچ امری ثابت قدم و

وراستخ دم نیتی ز نهار استفسار مسائل از هیجکس
 ممکن که حمل بر نفس خواهند کرد فقری بر احوال
 و بالقدوم تو خواهند نوشت فاعظ ای لک من لک
 روز دیگر که عین الشمس عیون کواکب را تیر ساخت
 جده اقباس انوار خجسته افتاب هدایت یافته
 روشد خود حاضر شد کالمستبعد استقر دعوت
 که هیچ دلیل قطعی بر کفر و فتن و بقی شقاق این
 خیفه و بطلان هدایت یقین فهای از بعد دارد
 گفت بیا و بشمار از انجمله لراینان منکر و بقی ایشان
 از معروف که آن بدلیل قرآن سنت منافقان است
قوله تقوا المنافقات و المنافقون بکفرهم اولیا بعض
 یا حرون بالذکر و بیون عن المعروف کفرهم تقفل
 این اجمال حدیث گفت تا بیان ایم بکنم انکه خدا ای خیفه
 اگر شراب ای بجو شاند موقع الحسنه والبجاست میگردد
 و بشک را نیز بقدر یک بسته خلال داشته جنا بجده

جده

کجا

اکثر کتب فقه حنفی و غیره مستطابست و شافعی حیفه
 و طیب و مایع ناسه دست باختن سطر خ دیک
 محاسن خود فرموده حال انکه حرم سحر و میر در ایام
 نایب است و نیز تحلیل کوبت رویه و دروع و سور
 و غیره فاموده و مالک کوبت سک و غیر ذی عقل
هر ذی عقل که بر زمین جیند سوا ی خوردن ش
حلال است و کفته کل مال دست علی الارض من عین
روی العقول حلال روی المنیر و اینها مالک لک
و این جایز داشته و فرموده که من لا طالع بعد او باجیز
جایز و شافعی در قوی نصد بق قولش نموده و بمی
از علم شافعی که یکی از انها یا فوی است و در کتاب خود از بیر
عبد الحکیم که شاکره شید شافعی نقل کرده که او
گفت و استاد خود شنیدم که گفت له یصح عن النبی
و خبر و ولا تحلیل شیء و القیاس انه حلال یعنی
از پیغمبر صلی الله علیه والله وسلم خبر جایز سیده که
گفته باشند اغلام حرام ست یا حلال اما فاسد لا تیکد

که حلال باشد و او حدی در جام جم زد این فتوی
 نمود و گفته ابرو و غلام خویش میر دفتر بنام
 خویش مدبر توان زد بکف مالک خود در دریا
 چنین مالک و حبلی هم از آنجا که از نشاء اجتهد لفظ
 گوشت بود در رخصت کیف رسانید به ملک مطایفه
 نکرده و با حنفی هم داستان شده اما بنظر که زیاده
 از مقدار ریخته نباشد و ناصر خضر این معنی را
 نظم کشیده درین لباس که شافعی گفت که منظر خرم
 مدام مبارک که خبر است نفرموده امام ابو حنیفه از
 گوشت در باب شواب که ز جوشیده بخور تا بنفوس و جام
 حبلی گفت که کوفه که هم در فانی در شربک تناول کن
 خوش بخورم که کنی بروی صفت چهارم مالک او هم از
 بهر تو بخور کند و طو غلام نیک و می بخور و کوز می
 و می باز قرار که مسلمانی ازین چهار امام است تمام و
 شافعی بخلاف جمیع مذاهب قدیم نماز عصر بطور جاریست
 و مؤد شافعی اگر کسی فرج خود دست بکشد وضو ملایم نیست

کج

برخلاف مساس فرج سک و خول و پیش ابو حنیفه اگر حنیفه
 برکت وضو است در جامی بر یکینه تمام بان با حنیف
 میسوز اما اگر نه بقصد وضو دست در آن کند بر طهارت
 خود باقی میماند هر چند دست نجس نباشد و نیز ابو
 حنیفه فرج غسل غساله غسل با نجس میداند برخلاف
 فرج غساله غسل کافر منصف گوید که عالیا درین مسئله
 حق بجانب او باشد زیرا که بقول احتیاطی داد است که کفار
 بر آبشان بپزند و پاکیزند رعایت ادب نمود و تکرار ایام
 اعظم نباید کرد بلکه درین مسئله تصویب لازم است
 و نیز شافعی فتوی داده که اگر شخصی بقصد با الله زد و کند
 و بختری از آن وضو حاصل شود آن شخص طاهر است
 که از او عقد خود در آورد بپا را که از و میراث میسر
 پس حکم حنیفه را دانسته باشند و نیز بقول ابو حنیفه اگر
 مغربی در خنجر و شمشیر و اجواهد و نجاه سال در غریب
 ماند و چون خلاص شد پیش بخانه زن در ای و او را
 اولاد و اخفاء هم رسیده باشد حدیث مشهور الوالد المفسر

بنی

نمیخورد

اگر در نیت ملحق بان مخصوص می شود از و میراث میزند
 صورت این مسئله آنکه این زن هر چند روی شوهر خود
 ندیده مع هذا حمل گرفته در نفوذت مسلم از او میزند
 که زن شوهر را در اقداف کند و همتان میزند و
 بر نیت دهنده بلکه بحکم حدیث طالق یا طلاقین خیر
 اول آنکه خود را بایمفی راضی کند که شایسته عالم تمام
 خالی از استنکات احلام در حالت احلام از شوهر خود
 این زن شده باشد بر او حرجی نیست و نیز بمذاهب او اگر
 کسی بجزی رفته باشد و دو کس بقوت او کوهی دهند
 پس این زن شوهر دیگر کند و از و فرزندان بهم میزند
 بعد از آن شوهر اوله بیاید آن فرزندان همه از شوهر
 اولاند و از و میراث میزند و از و میراث ایشان می
 برد و ایضا اگر کسی که با کسی یا جامه کسی را در دیده یا
 و رنگ کند و کندم کسی را در دیده باشد از و میراث
 جامه و کرباس و کتدم را میبرد که مال خود را از و طلب
 کند ایحانا اگر با و جامه کوب بر این دعوی میام کند

ظنوم

و کشته شود خوش حد است و اگر زد کشته شود شهید یا
 و نیز بپزند را مباح میدانند حال آنکه سکران را یاد کرده
 است و در حدیث صحیح وارد شده است که کل مسکر حرام
 و کل غیر حرام و نیز وضو ساختن بر بنید نجس کوده
 و ایضا نماز کردن در پیش ست سنگ و بر عذر یا
 جایز میدانند و بی نیت وضو و غسل و غیره را با
 داشته و مغفرت کبر احرام و معنی يك آیه در عرض یافته
 و مورد در غنا جری میدانند و علمای مذاهب اربعه
 با وجود مشاهده این قبایح اقوال و مذام افعال
 و تعصب را تا قوی الغایه رسانیدند و با امامیه غنا
 بنمایه دارند که از شرح و بیان مستفیض است از الفقه
 حقانی و متوکل که از مقتدیان شافعی اند گفته اند که
 المستغنی عن العقب القسطح لکن لما صار شعارا للروضة
 عد لنا عنه الى التسنیم و مجتهدی که از عدول ائمه حنیفه
 در فروع در تفسیر ایه هو الذی یصل علیکم و ملکانه

بنید

و کتابه الحنا بآله مشاركون مع الشبهة في بعض الغيبات
و صاحب موافق بن مقاتل و کرامیر و کفای اهل سنت
اند مجید اند و اعتقاد ضابطه در ذات بار تعالی است
که از مرتبایسته جوفاست و از مینه تا باین همه کوفه و صفت
و مویس مجتهد و نیز در تقدیر اید الرحمن علی العرش استی
میگوید که حق تعالی جهاد انکشت بالا تو از عرش شسته می
که و انوی او از عرش بد رفته و انقاد تقیر کریم
یوم یكشف عن ساق ویدعون الی السجود چنین بیان
کود که بعد از روز قیامت حضرت فاطمه علیها السلام در
رو عرش از فرزندان خود و از خواهر شود مطهر تعالی ساق
بای مجروح خود را بر حضرت طاهر خواهد ساخت که خدای
برای لایان بسته باشند حضرت فاطمه علیها السلام و ملا که بدی
ان بسجده خواهند رفت و چون اسرار محمد بود از خدای
حضرت فاطمه علیها السلام خواهد رسید که فرود تیری بقصد
من انداخته بود ساق بای را مجروح ساخته و این و هم در باغ

خود را

7

انقسم

با وجود قدرت کامله نکرده و جبریه بیهکام و
تا حاضر نشان تو کنم که هرگاه من از خلاق و خلق از اری
کشید با هم پس اگر فرزندان تو از امت بدر شایسته
رسید باشند باکی نیست مهمل است و نیز نقل شود
که روزی خدا تعالی واد در چشم عارض شد
ملایکه بدیداش و فتنه فتنه که کرم بسیاری
که در طوفان صبح کرده بود و باعث این کوفه شد
و نیز روایت کرده که حق تعالی شبهای جمعه در زمین
سوار شد و بصورت پندار روی خورشید و نور و
میناید تعالی الله عن کل ذلک و عما یقول الظالمون
علو اکبر اند و حضرت بعض قبایح اعراسه مغرور
و بعد از آن با هم نکرده اند که از آن در حقیقت مذکور
که این غیر الظالم در چشم در مقام گذشته تقدیر نمود
و بخت را در وقت دیگر موقوف در شسته از خواست و بجا نماند
خوشانم و سر مراقبه بخیر و تفکر فرودم تا به بعد آن

شاید از این جو
و علف من

مؤد

کلام و سوخ تمام یافت و امتیاز حق را باطل از میان برد
 اگر مذاهب مجتعه و طریقی مبتدا عند اخبار من و ده
 واحادیث موافق علم مستحق و مسلط میکنند هر چند
 حق سر کشته نباشد و حیرت و غریب تمام بطالت و
 جهالت می کنند گفتیم علماء اسلام را فضیلت و منور کردن
 جرات محض است حال آنکه باری تعالی بخوف و خشیت علماء کرام
 طاهره قوله تعالى انما يخشى الله من عباده العلماء گفت سلما
 اما طبقات علماء اسلام بنابر کلام ملک علم منقسم
 به سه قسم است قوله تعالى ثم اوتينا الكتاب الذين اصطفينا
 من عبادنا فهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد سابق بالحق
 باذن الله گفتیم اختلافی در مذکور را چگونه میتوان
 از این دیگر امتیاز داد گفت بموجب حدیث صحیح
 بحکم بالطاهر از افعال و اقوال هر یک را می توان
 معلوم کرد گفتیم آن نزد علماء کمال تقدیر دارد چه میسر
 کسی می باید که از هر چه افتاد علوم دینی فایز باشد

عقل

کفر

گفت یا هر چه افتاد با اعتقاد اهل سنت جایز الخطا
 بوده اند یا معصوم گفتیم بلکه جایز الخطا گفتیم و بعضی
 جایز الخطا باشد نه احتمال آن میرود که ظالم انفس باشد گفتیم
 اگر چه در نفس الامر همین است اما اینان اهل اعتقاد
 بودند و ایضاً این معبر است و بر تقدیر بی که
 محمد در اجتهاد خطا کند ملک ثواب دارد گفت
 نه معنی این است گفتیم بلی گفت پس آن بموجب این
 الظن لا یغنی عن الحق شیئاً در حق مستغیر معیاره
 هیچ چیز را و نیز حضرت بنی الله تعالی بنابر کرمه ان یعفو
 الظن اثم یعفو ظنما انتم یادر فرمود پس اثم را حسن دانستن
 خلاف قرآن است حال آنکه حق تعالی مذاهب علماء جایز الخطا
 در چندین از قرآن عزیر ذکر کرد مثل قوله تعالى ان
 الذين اتينا هم الکتاب یعرفونه كما یعرفون انباء
 وان فی تقامهم لیکنون الحق و هم یعلمون و لکنهم
 الحق وانتم تعلمون و یعرفون نعمت الله ثم ینکرونها

و اکثرهم الكافرون واسباه ذلك مما لا يمكن انكارها كقوله
 انكم اعدوا لغيره و قد مر في ما مضى في هذا الموضع
 كونه انك كفت ان بمصدق ابر و ما انكم الرسول فخره
 و ما انكم عنه فانتهى برامت بعز علي الله عليه و الله
 و سلم و احببت که بهر چه از حضرت اميان امر کرده باشد
 بگویند و از آنچه منع نموده ممنوع شوند کفتم هر که بخلاف
 این معنی متفق باشد کافر مطلق است کفتم پس اميان
 قرین دلائل و عام فهم قرین بر اثبات کفر هر چه است
 چون باتفاق و اجماع مقرر شده که هر چه کفر است حلال است
 داند یا بعکس نزد جمیع کافرانست پس گوئیم که هر نفس
 حیوان از وحش و ابله و بیهوش و هر چه جانوری
 از چرند و پرنده که در دنیا است نزد شارع از حیوان
 بیرون نیست یا ماکول الله است یا غیر ماکول الله امیان و الا خلا
 و تراحم که درین باب واقعت مستلزم کفر هر چه است
 چه بعضی هم امنی که نزد شارع حلال و غیر ماکول مباح است

خبر

حقیقی از احرام میداند و بعضی چیزها که درین جنس حلال
 و نذر احد جنسی مکروه شایقی و غیره بخلاف آن قابل
 شدن و نیز در باب طهارت و نجاست اسبابی که در کتب
 فتوی داده اند از آنجا که جایز الحظ بوده اند اگر در نفس
 الامر بخلاف هر چه از ایشان کفر هر چه ثابت می شود
 از آنجا که هر چه بر حق اند حال حق مقدم نیست و عقل هم
 بخوبی نمیکند که در بعضی در این امر نقیض باید بود
 بگویند و هر دو در دعوی خود صادق القول بوده
 باشند فکیف چنان کفتم دلیل صریح بر کذب دعوی امیان
 ایشان چیست کفتم شخصی که از مسایل ضروری اکتفا
 نموده باشد و در جواب عاجزاید و آن فتوی می خورد
 مکروه رجوع نماید ایا امانت خدای را شناید کفتم نه
 کفتم پس ابو حنیفه در اکثر مسایل مثل دخول جنسی در
 حنث و بر تین نان و حبیلان و غیر ذلک با علم از اهل
 سنت ساکت و عاجز شده و توقف کرده است و بعضی

الحوم را بعد از قتل حیوان حرام نموده از قول سابق
 نموده مثل لحم البفال و غیره کتب برین تقدیر اند که می آید که
 اتباع هر چه کافر باشد گفت بدیهی و خلفاء حضرت
 که با طاعت ایشان بحکم گوید طبعی و الله و الطبیع و الرسول
 و اولوا الامر منکم مامورند ^{بیکسو نهاد} فیکنتم اعدای ارباب ^{هنا} مائنا
 اربعه مختصه بر خود واجب شده اند لاجرم کافر شدند
 گفتیم هر کدام مستند بحدیثی از اعدایت حضرت سید المرسلین
 صلی الله علیه و آله و سلم هر کدام را هر چه رسید مقتضای
 بان عمل نمود گفت طبعی مسلم میفرماید که اگر چه احادیث
 مختلفه لفظ و المعنی با ایشان رسیده باشند از جمله یکی که
 موافق قرآن باشد صحیح خواهد بود اگر معیض کدام مقتضای
 بقرآن نداشته باشد هر چه باشد صدق حدیث صحیح فاضل
 بکار الله فراوان بکار الله نهد و مع مخالفه فاضل
 باطل و غیر صحیح و لا لازم آید که خلفاء او بعد از خود
 شخصی که اهتمام ایشان در امور دینیشان و دیگران بنویسند

که هر چه از جانب
 مکلف حقیقی می آید
 حضرت پیغمبر

در کتب الحوم حیوانات حرام الکلب و غیر ذلک که نزد ما
 و غیره حالات مختلف باشد حال آنکه هیچکس نقل نکرده
 پس بالضرورة ثابت شد که دعوی فقهائ را بر بطلان
 حدیث ایشان اعتقاد را شناید گفتیم که درین هشتصد
 سال که مذکور است ایشان رواج دارد و در تمام ربع مسکون
 شیوع یافته هیچکس برین مقدمه مات و قباح اعمال و سنا
 افعال ایشان متفق نشده گفت بعضی فضلا مثل عز
 شافعی کفر بخلفاء را بدلائل و براین ثابت کرده اند چنانچه
 سابقا از عبارت مغول ظاهر شد و ابو محمد بن حرم حقیقی
 در کتاب محلی در مبحث فرائض میگوید که اقوال سنا
 دلالت بران دارد که او بعلم فرائض قلیل البصر بود
 علی هذا القیاس یک دیگر را مطعون میدانند و
 فطرت در بطله تقلید مانده در نظر گروهی بر طبق کتب
 افروزی سواد عمده فراموش داشت ایشان و بیاینها
 انکار گفت من نیز تعجب دارم که مکر با اعتقاد اهل سنت

عمر

و جمعی نیست

شان و شکر ابو جعفر زیاده از تیر حضرت جلیل
حضرت خیر البشر بود گفت اذکما کفنا فی الجاهل که مراد از التیمم
حضرت ناصد سال بحال غاند و سفیل المعرج ابو جعفر
نقصه سالت که استمرار دارد قضا را در آن اثنا از طفل
این بیت کتاب بوستان بکوش مبارکش رسیدند
لا تهری بر او ده کوه که تعبیر از جلال متفرد کرد از
ناه ستم طرفی گفت که میا سیم سعدی از ظهور مدام
از بجز نباشد و کوه در مقام در قوس صیف هر یک
کتاب احسان در حضرت این بهلولان بودند گفت این
بیمان محبت است به نفع دین و تقوی صادق اید که
ایشان عباد را از عبادات الهی ناهی باشند حال آنکه انبیا
پسند در قریب دین متین حضرت سید المرسلین اهتمام
بلیغ نمودند و تقدید و تهیب از فواحش و مناهی
میفرمودند و امتا حضرت با مقتضای امر الهی رغبت
تقریر می کردند در جواب من این ایراد را تلویح کرد

که الذين صلوا معهم في الحيوة الدنيا وهم يحسنون صفها
اولئك الذين كفروا بايات ربهم ولقاءه غفلت عما
فلا تقيم لهم يوم القيمة وذا ذالك جزاءهم جهنم بما
كفروا والنقد والايام ودر سوره و گفت این ایه حق
کفار است با ایشان چه نسبت دارد گفت کفر اقسام می باشد
و کفر ایشان بمصدق ایه و میگوید که ما انزل الله قالوا
هم الکافرون ثابت است گفت که ایشان در احکام صوم
و صلق و حج و زکوة و غیرها بخلاف ما انزل الله حکم
کرده باشند ثابت کنید گفت یا سید العالین صلی الله
علیه و آله در حالت حدیث نماز فریضه را چو بر فرمودند
گفت عاقل الله این اعتقاد ما باشد بلکه اقدام باین فعل
تشیع حرام است گفت پس چرا متا صی بخلاف اجتهاد از
میلاخ خون از بدن را ناقص و منوعیدانند که
باعتماد امام ما حدیث محض است و نماز گذاردن
در حالت حدیث با تقاضای اجماع کفر است و چون شما

وجود اینقدر تناقض بحقیقت از حدیلهای بنوعی بالید
و قایل و محال بیک حکم دارد و جمع بین النقیضین با
و محالست پس برین تقدیر لازم می آید که نزد مناکره
و اسلام و حلال و حرام و حق و باطل و عالم و جاهل
و منور و حار و طهارت و نجس و آسمان و بصیر و جاهل
حقیق و سقیم و ظل و حرور و غیبت و حضوری و حیات
و ممات مساوی یکدیگرند چنانکه حکیم سنانی قدس
سبحه در حقیقه اشارت لطیف باینجه ادا نمود و حق
اینجه بفرموده واه دین بر خلاف حق اسان کرد و کفر
دین برانام یکسان کرد چنانکه عدم مساوات جمیع اشیاء
منکر شد بلکه لایل قطعی ثابت است قوله تعالی لا
یتوهم الخبیث بالطیب و هل یتوهم الذین یعلمون
والذین لا یعلمون و هل یتوهم الاخر و البصیر و لا
الظلمات و لا النور و لا الظل و لا الحرور و لا یتوهم
اصحاب النار و اصحاب الجنة و ما یتوهم الاحیاء و لا
المتواتر

الاموات و غیر ذلک مع هذا ابو حنیفه و منوع و غلط و
غیر محال برینست مجری میداند نزد شافعی باطل است
بسم الله الرحمن الرحیم فالتحریر دافعه در نماز می باشد گفتن این
ست مکرر میداند بخلاف ابو حنیفه و مالک و مکرر
دانش دارند و نیز شافعی تأمین در نماز واجب میداند
برخلاف ابو حنیفه که بجز اربع بار اختتام فاتحه تأمین
نست است و عجب که ابو حنیفه از گفتن بسم الله الرحمن الرحیم
در نماز میزد و فواتح و ترک آن در سوره که بانفاق و احاطه
من عند الله باقران نزول یافته عدول نمود و مکرر
دانشه بنابر آنکه بسم الله الرحمن الرحیم می دانند و گفتن
لفظ امین در نماز که بانفاق و اجماع خارج قرآن است
تجویز کرد بلکه صحت دانسته و از اینجا نیز معنی وین
در حکم بما انزل الله فالولایت لهم الکافرون ظاهر شد
و اینها شافعی تسمیه رکوع و سجود و رفع الیدین و قنوت
و استسلاحت بعد از سجده بن زیاد بر اینجه تجویز نمود

واحد جنبل بخلاف رای هر سه فقه ذمه که امام را
 ششست نماز گذاردن جایز نیست هر چند عند دانسته باشد
 و معلوم رای عند شرعی جایز است کفر شاید هر چنان
 را درین امور اخبار مختلفه رسیده باشد گفت جمعی
 که از اکابر محدثین اهل سنت است در جمع بین الصلوات
 روایت کرده ان النبي صلى الله عليه واله وسلم قنت
 في صلاة العداة بعد القراءة قبل الركوع بين الصلوة
 معلوم شد که ایشان تابع تشویلات فقهائ خود
 بودند چه ابو حنیفه قنوت بدعت میدانند و منافعی
 بعد از رکوع سنت موهومه دانسته و محال عقل و نقل
 که هر چه از منسوب رسول الله صلى الله عليه واله وسلم
 باشد و لازم آید که آنحضرت جمع کرده باشند بین
 النقصین وان باطلت و اخبار مختلفه از صاحب شریعت
 علیه واله السلام روایت کردن بیغیر و تعدیل و تمسک
 قول جمع کورالین که آنحضرت را انکال سفاهت و جهالت

احادیث نبوی
 بلکه

بی ادبی خطاب بر ما ایها الذین علیہ الذکر انک
 لجنون میگردند از قصد و اخبار مختلفه و امری
 درین لازم می آید که با اعتقاد اهل سنت آنحضرت
 من عند الله نباشد و او امر و نهی از آنجا که
 و حق الهی نبوده باشد بلکه استغفر الله قرآن موافق
 مدعا و برائی استحسان از قبل نفس خود تاویل می
 چنانچه ایشان هر کدام قرآن موافق مدعا و مقصد خود
 بخلاف تنزیل و تاویل میگردانند و مسلم الشریعت
 که در نفس قرآن غیر حکومیه ولو کاف من عند الله
 فيه اختلاف فاکثیرا اختلافی نیست بلکه خلاف و موافق
 ناقصه یشان است و الحمد لله و الله که قرآن مجید
 ظنون فاسد این قوم است قوله تعالی یا یونسی ان
 ابتلاه من تلقاء نفسه ان الله لا یهتد الا بالبر
 که با اعتقاد شما آنحضرت کما ینبغي قوت حافظه
 که کامی حکم تحلیل چیزی میگردند که وقت دیگر هر یک

عقول

نب

شد

ان

فتوی داده اند برین تقدیر حکام بدین کلام مختصر
و شوق نمی نمایند و اکتفا بر احوال او اعتماد ننمایند
و یا آنست که اخلاصت مرجع است به بترویج طریق
از بعضی مأمور بوده و بخلاف مأمورین عمل نموده
باشد تعالی شانه عجز کند ذالک و عیا یقول الله
علا کبر اکتم این مقدمات موقوف بر اعتبار و تفکر
و تحقیق است چه میگوید که اقاله فرمایند گفت تا بصورت
حدیث صحیح صریح صلواتی که از حق تعالی قایل به حد
گفتم بلی گفت پس بامتنان امر حضرت سید الانام علیه
واله السلام بقیام آن نماز تمام این چهار امام کدام
یکی اقدام نمود گفت هر یکی بجهت عهد خود بود
هر کدام مسایل دین اسلام از قرآن استنباط نمودند
گفت مسئله اشیا است ماموریت خود و اختیار طرق
از بعضی مختلفه و احداث سبیل متفرقه از کدام ای
استنباط نمودند حال آنکه ای ماکان لم یمن و لا مؤنه

ل
افاده

لذا قضی الله ورسوله امر ان يكون لهم الخيرة
من امرهم بخلاف اسمعنی دلالت صریح دارد که اکتفا
مسئله نیز بحاج نیست است چیزی دیگر مستفید فرمایند
گفت عروج منع که بخواهی این کبریه منع بالعمه
الی الحج که برود بحاج است و لایزال امامان نماز و حج و غیره
حرام میدانند و همچنین حسن محمد صلی الله علیه و آله و آقا
بحکم ای و اطو انما غنمتم من شیء فان الله خبیه
و الرسول و الذی الغریب الیه برود امت امت محمد
واجب است در مذهب اربعه حرام و اطو ممنوع است
گفتم وجه منع از این چهار نام تحقیق و تیغ خواهم نمود
آنکه این جنس فقهی که آن مفتی کرده پوخته بود فقه
و استفسار مقدمات گذشته نمودم جوابی حدیث
که گذارتم برزد چون تشریح آن مورد مایل بودم
در وادی بیان آن قدم نفرموده گفتم آیا اعلام حکام
اسلام از چهار امام بکافرانام بموجب العام ملک عالم

و نمایند تا بود یا محض احتیاج و دای قیاس نفسا
 گفت اهل اجتهاد لازم نیست که از ملهم حقیقی ملهم
 شوند بلکه در امری که از نفس قرآن یا حدیث یافت شود
 رجوع بقیاس کنند و برای خود عمل نمایند گفت اگر
 کسی در جوابی معنی حدیث اول را قیاس اهل بیت بخواند
 جواب او چیست جواب داد که بحدیث العلماء و سلفه الا
 باید از منقطع کرد گفت اگر گوید که لفظ علماء در حدیث
 مذکور بمعنی جمع معرف بالف لام واقع است پس الحضا
 دین چهار انگشت است شود گفت چون در هر امام در هر
 زمان خود شرایط اجتهاد موجود بود و در قرآن ایشان
 مقصود لاجرم امر امامت در بر است است از خلفاء الزمان
 باینان منتقل شد گفت اگر کسی اعتراض کند که در هر امری
 در بعضی مسائل از اقوال او عدول نموده بقول سلفه
 میکنند گفت چون نظریات ایشان بسیار عالی بود قیاس ایشان
 نیز معتبر دانستند گفت اگر باز معارض کنید که بعد از انبیا

و او صیاه چنانکه به یلیند فطرت و بتوفیق و فطرت
 اهل بیت رسید مع هذا او چون در مقابل نص نهضت
 خود عمل نموده بود بنا بر آن است و فطرت و فطرت
 و خیران سرمدی گفت پس قیاس ایشان را چه اعتبار
 گفت قیاس اهل بیت را قیاس ایشان قیاس نباید کرد
 بنا بر آنکه قیاس آن ملعون در مقابل نص بی و قیاس
 ایشان در امریست که در آن نص از قرآن و حدیث یا
 فتوای و نزد اهل سنت علماء اعصار انساب را منظر دارد
 در جمع امصار جایز است که در چنین مسائل مرجع حدیث
 العلماء و سلفه انبیاء فی اسطه صلوات بر نبی از زبان
 حضرت رسالت بنام علی الله علیه و آله و سلم حدیث وضع
 نمایند گفت اگر خصم واضح حدیث را بحکم حدیث بنویسند
 من کذب علی محمد فلیس بقول معصومان القادر تکریم کند
 جوابی چیست گفتند و راجع حدیث علماء ائمه کاتبان
 نبی اسرائیل باید الزام داد گفت اگر گوید که بموجب کرمه

قیاس

نبوی

لا رطب الا يابس الا في كتاب بين جميع ما يحتاج اليه امت
قرآن موجبات پس بجهت بايد که هر چه جزو قرآن
کبر و بالحدیثی که ماول بقوان باشد استخراج نماید
و محتاج بقیاس که مندرج است شود و اگر ازین معنی
باشد در عوی اجتهاد کاذب است و بلا اتفاق کاذب است
و ریاست است را قناید و نیز اگر بر احاد بنا اهل سنت
بعین جوین وضع احد بنا اعتماد نکند علاوه بر چیست
گفت عزیز من اینقدر را و من که قوی لا سکتی اگر کسی
در عهد ابو جعفر میگوید از عهد برنجی آمد بلکه از امامت
و ریاست خود بنیاری شد اکنون القاسم اگر ازین
مسئله در گذریده و بنی ازین قصد بیع من نهید و بنا
دیگر ازین مقوله پیش ازین من بگویند که مرا نیز ازین
گفت که خلل در دین و قلوبی خاطر زیاده شد بنیام
کدام شیطان ترا سرگردان کرد و او برین و سواس است
است وقتی که او باین جواب بنی آمد از دین این

حرفی

اینان

اینان مایوس مطلق ندیم و دانستم که سئل از مثل
الله ان الله و من دون الله اولیاء کمل العنکبوت
ان الله یقتل الایم مثل مذاهب اربعه شایسته نام دارند
لاجم صرح چهار مذهب ظاهر البطلان بنیام
و بر وضاعتان ان بنیام بر کرم و وز دیگر بیاض
صادق بر سواد صبح کاذب استیلا یافت و جنبه
هر چون خیر حیات از ظلمات شب برآمد خفا
خواب غفلت را بیدار ساخت سکندر صفت
بنی ان حضرت راه کراهان وادی حیرت آمد لک
نمودم که مرا نیز جرحه انجام هدایت و رجاء خود
بخشایند که من امروز از دام تقاوت انجام مذاهب
کسته زمام اکنون بفرمایند که مذاهب شایسته
و مشوب بیکیت بعد از شکر خدی فرمود از اصول
می برسی یا از فروغ کفر از هر دو گفت امامت هیت
در اصول جز نیست که مشوب است باهل البیت علیهم السلام

گفت که این مذاهب بنا
دلیل اختیار کرده اند
بنابر آنکه مذهب اهل

رسولت و هر که مذهب اهل بیت که موافق ایشان
بوده جمیع کائنات بمقتضای کرمه قل لا اله الا الله
اجرا الا الورثة فی القربی فرض علی امت اختیار کند
بالجزم والیقین ناجی و رستگار باشد و معنی محبت و
مردن بفجائی ابره قل ان کنتم بحیث ان الله یحبکم الله
و یغفر لکم ذنوبکم الایه بتابعی محسوب و محقق بنفوذ
و غیره لاعتصام صورت نمی بندد و بدین مذهب فحاشا
بیقین حاصل نیست زیرا که ابو جعفر و اخوانه هر کدام
کوید مذهب من حق است احتمال خطا دارد و مذهب
خاتم باطلست احتمال حقیقت دارد پس بالغرض از معانی
شد که در متابعت ایشان بجای یقین و حاصل نیست
مکویطن و قیاس و هر که عکس عقل میزند متابعت
جمیع که بر پیروی ایشان باجماع است بجای محقق شدن
کفایت پیچین و کان نرو کفتم از جبر دانسته شود که
اختیار است مذهب اهل بیت علیهم السلام البته موجب بجات

در
قیاس

کذا

بوله
گفت از سر حدیث متفق علی حدیث اول قال الله
صلی الله علیه و آله اتقوا الله فیکم ما لم یحکم الله
ان تضلوا بعدی کتاب الله و اهل بیته و ان قضا
ان یفترقا حتی یردوا علی الخوض حدیث دوم مثل
اهل بیت کما یسفیض فوج من رب فیما یحی و من
تخلف عنها غرق حدیث سیوم انکه متفرق از ایشان
من بعد می علی ثلثه و سبعین فرقه کما فی النار
الاولیة و شکی نیست که فرقه ناجیه بنابر معنوم حاصل
حدیث سابق و نبی است که از اکبر سفینه بجات یقین تمام
مذهب اهل بیت علیهم السلام بوده باشد کفتم بنا بر حدیث
اهل بیت علیهم السلام بر جیت گفت بر اسلام و ایمان
و نماز و زکوة و زکو و خمس و جهاد و حج
کفتم حقیقت خمس حدیث گفت ان علی است یحیی یار
هرقیم عتیقی که از کفاده دار الحرب بقهر و جبر مستحق
شد و بحکم کرمه و اعلموا انما انما غنمتم من شیء فان

الله خمس وللمسول ولذي القربى واليتامى وابن
 السبيل ان كنتم انتم بالله الاله حصه خذوا رسول
 وخزائن رسول كه في هاشم اند حق سائرین
 ومساكين وانبای سبیل ایشان است بطریق ایمان اما
 در ترم فقیر شرط و طهر بن سبیل شرط عرب
 و احتیاجت كنتم مراد از ذی القربى بكم نام طایفه
 گفت بدلیل ایر قل لا اسالكم علیه اجر الا الموده فی
 القربى عبارت از فقر و حضرت رسول صلی الله
 علیه و آله وسلم كنتم ان كجاء استه شود كه از انبیا
 و مساكین و ابن السبیل مراد نبی هاشم اند چه فقیر
 بایشان از این ایر ظاهر نمی شود بلکه ایر مذکور و
 بعموم مساكین گفت بعد از ان فقرات ثلثه الا حقه
 بر فقر سابقه كه ذی القربى است واقع شده است
 در تحت حكم ما سبق داخلند و بر فقر بر تسلیم
 تعمیم لفظ ایر مسطور مفید است كه این حكم در مسلم

فقد

اقر باره

طایفه از ذی القربى

و مشرك و غیره حاجتی باشد و اختصاص طلبند اند
 باشد و ان مسلمین خروجه عفا هل اسلام است چه بالتفان
 جمیع با و ان طایفه است مسلم مساكین و یتام منكرین حاکم
 این حكم اند و مسلمین بنابر شرط اسلام بان مختص
 این اگر تشریف قبایل اسلام یعنی غیر از خیر الانام كه ان مایه
 لطیف می تواند بار عطفه عطف اختصاص داشته باشد
 منافاة بایر ندارد بلکه اگر ایشان تحقیق بیاید است
 و البیون خواهد بود كنتم رسالت نباء صلی الله علیه و آله
 زمان خود خطاب ما بعد دستور فتم میفرمود گفت
 بعد از فصل معركه كراست خود را خطاب كفا را از فقر
 متاعی كه اسم نبی بران لالوف باید هیچ ایجاد کرده تنه
 بنفس نفیس خود برغان بان لشكر اسلام تقسیم نموده
 نیز بامر الهی شش حصه نمود سه سهم را خود مقصود
 و سه حصه باقیه را بول یتام و مساكین و انبیا سبیل
 در عوض زكوة و تصدقات كه بر نبی هاشم حرام است

باتفاق متصرف می ساخت چنانچه در محضر آن کتاب
 اهل سنت است در تفسیر کتبات آن ابن عباس نقل کرده
 که در زمان حیات حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم
 خمس بر پیش رو بود از برای خدا و رسول و سهم
 و برای اقارب او یک سهم و برای یتیم و مساکین و
 سبیل هر سهم باقی و بعد از وفات آن حضرت ابو بکر علیه
 السلام بر سر قسم ساخت و باقی خلفاء نیز بعد از او چنین
 میکردند یعنی سه دهم آنکه از مساکین و یتیم و انباء
 سبیل بی هاشم باز داشته خمس را تمام و کمال خود طیب
 این معنی موجب بر نیانی و رجحان و ماده نزاع و کدر
 اهل بیت علیهم السلام شد و وجه پنج خمس از آن رسول
 صلی الله علیه و آله و سلم ظاهر نیست که چون از حلیت و محرمی
 چنین واضح نشد که بفرموده صلی الله علیه و آله و سلم سهم از
 انباء و مساکین و یتیم سبیل و غیره بی هاشم مقسوم
 می ساخت یا بغير انشاء پس یقین این معنی از کلمات اهل سنت

طیبه

که

گفتند کلام علامه زنجیری در بی مقام بودی انما من
 می آید یا آنکه این مقدمه را ذکر کرده بدلیل آنکه
 صحیح بخاری از جبر بر مطم روایت کرده که گفت فتح
 من و عثمان بن عفان بسوی رسول خدا بی مطلب
 و اخیری را بی و تر اما کردی و حال آنکه ما بی مطلب
 بیتر و واحدیم الخطیبت فرمود اما بیو مطلب و
 بیو هاشم بیو واحد یعنی بی عبدالمطلب و بی هاشم
 که در بیک منزلت انداخته با ایشان قبیله نیست و این
 حدیث را الت بر او فضیلت ایشان چه کلام امام فخر
 و حصه پس بنقض این حدیث بی عبدالمطلب و بی هاشم
 بشرف و کرامت آن ساین فرقی و محابه ممتاز شدند
 و مورد اینست آنچه در کتاب وسیله التبعیدین از انس
 بن مالک مرویست که قال رسول الله صلی الله علیه و آله
 و سلم نحن اهل بیت لا یقاس بنا احد یغیر ما ان خاندان
 که قیاس نباید کرده با هیچکس را و بنقض این حدیث

بنواهل البيت عليه السلام در مرتبه فضیلت بوم سرفراز
 شدند و اکوایشان با سایر خلائق یکسان نمی بودند
 خدا در هر سال صدقات و زکوة که هر یک دست کرد است
 و ایشان خیر نمی فرمود که آن صدقات را بخل بی و اهل
 بیته چه خدا تعالی ایشان را در جمیع لاینها پادشاهانند است
 پس چون با اتفاق و اجماع کافراهل اسلام صدقات معفو
 بنی هاشم حرام است و خمس که بار تعالی در عوین زکوة
 برایشان حلال گردانیده از ابی حجت و بی دلیل بعد از
 رحلتان بپایه نبوت از اولاد کرام و اخفاء عظام
 قطع کردن بجهت شمع و عزت از قوت و مروت دور
 بود و چون با عتراف علامه زنجیری و صاحب صحیح بخاری
 و غیرها خلیفه اول تقسیم خمس را بخلاف و بیا قسیم به النبی صلی
 الله علیه و آله مقسم ساخت و تا امروزند اکثر مذاهب همان
 طریق معمولت بنا بر مخالفان زکوة ما اینک الرسول و اخذ
 بموجب حدیث صحیح متفق علی من سنت سینه سینه فعله

در زحما

و زرها و وزرها را بهما الی یوم القيمة خالی از خللی
 نخواهد بود و همچنین که خلیفه در وظایف ازواج
 انحضرت افروز و تخصیص وجه معاش عایشه جفیه
 را از انحضرت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 مقرر فرموده بود مضاعف گردانید و عزیز است آنکه
 برای خروج یومیه خود نیز از بیت المال که مستحقین
 قرآن و احادیث صحیح معین اند و خود از انجلیزید
 برای خود بی وجه شرعی مبلغی تعیین نمود بود بخلاف
 لا اسالکم علیها اجرا و لا اسالکم علیها مالا اما اجرت خلافت
 نامید حال آنکه وجه حصول بیت المال از هیچ عمری
 نبوده خمس و زکوة و جزیه اقسام غنائم و میراث کسی که
 واری فلان شده باشند اما خمس حق بنی هاشم است
 مشارکت احدی و مستحقین زکوة بحکم کتبه اما
 الصدقات للفقراء و المساکین علیها و الولیة
 قلوبهم و فی آرقاب و الغارمین و فی سبیل الله و فی

والعالمین

السبل فریخته من الله هشت صنف اند و جزیره نوح
 هفت هشت طایفه است و بجزایر ایشان حرام و غنائم بعد از
 اخراج خمس حق مجاهدین و سبیل الله است و میراث
 کسبه که وارث ندارد حق فقرا و مساکین و عجزه و عجز
 مسلمین افاق است و معلوم که خلیفه اعصاب مذکور
 نبود پس هرگاه او با وجود عدم استحقاق تصرف در
 حقوق طوائف نام ب نفس عیال و اقوام خود کواد
 کرد فرزندانش و خویشان رسول الله صلی الله علیه و آله
 سایر بنی هاشم را که موردت این خاندان و محبت این
 مان عظیم ایشان بودند جمع اهل ایمان بمصدق این
 قل لا اسألكم علیه اجر الا المودة فی القربى ثابت و لازم
 بی حجت و برهان از اموال خمس که حضرت ذی الجلال برایشان
 حلال گردانید و رسول الله ص به دست بردارال خود قسمت
 فرموده نمیدانیم خلیفه چرا محروم داشت با وجود علم باینکه
 ناکید و اهتمام الیه در رسانیدن خمس با اهل استحقاق

در مرتبه است که در ذیل این عینت میفرمایند که خمس
 مستحقان آن برسانیدن کنتم انتم بالله و ما اولنا
 علی عبدنا یوم الفرقان الایم جملت کرد پس چون
 درستی که فقر المحققین و اسد الدین نقضانی در شرح
 مقاصد نزدیک و معایب معاویه و بستره الجمله خیر
 افتاد و انظمت و ما جمع شده بفقیر ظاهر شد و قدیر
 از مثال یکس المذاکوش کرد و فقر حقیر عراقی
 پدید آمد و منوش غیبی بنوش کرد و ازین جوارش
 حال بنوش قدیمی بنوش کرد و ازین حرارت اجزای
 جوارش ان بنوش را و در یک دلم بنوش آمد و جان جوارش
 در خوش و قوی که دود دل از دماغ صعود نمود
 غم دست ستم بنا بر اج عقوبت نمود و وجود بهبود
 بر کسوف و آتش بیداد در تار بعد از خرمن اعتقاد
 و معصوم دلم بذاخت کار و بار خود را نابود دیدم
 بر شکرت حق اس ظاهرو باطن را جمع کرده صبر کن
 مقدم الحقیق قرار داد افواج اشک از هفت حلقه

یا جوج

مخالف

بیدار بود و طلبید چون افواج بجای خود رسیدن و بسیار کوفه
مانند سیل طوفان باد بر قلبش غصب ریخته و باز
از دوزخ کارزار نقشب بر آورده شخصی عادل انسان نام
برگشودم حاکم ساخته اسفند دماغ از آن مجموع بر خواهم
اما اگر خوش ماهی کاسم نان و آب بر تلخ شد و غم سلج
و قمار صفت بینه اندیشه را کار فرمودم کارگر بنامد رد
دیگر کتای از کتب فقها هل است بدست آوردن تقوی
خس نمودم ظاهر شد که قهرای از بعد از انقضا و اینکه در
زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم حسن عیالم
سهم مقسوم می شد چنانچه انقضا است تحریر یافت تا بعد
از وفات آنحضرت در قیاس اختلاف دارند اما ابو حنیفه
بقول حلیفه اول حضرت قابل سهم شده و مستحقین از غیر
بی هاشم میدادند چنانچه از عبادت صالح کناف معنی
شد و اعتقادش از آنکه بعد از رسول الله علیه و آله و سلم
بود در حسن حق داشت و بعد از وفات حق او و حق دیگر
ساقط شد و میگوید که حضرت ابی هاشم را این حق که از قهر و

تجیع

مراجعه

مراجعه

معتبر

مضطرب شده باشد اگر از خمس از صدقات و زکوة
نمیبرد هند باکی نخواهند بود اما در ذکر و اناث
ایشان بالسویه قسمت کند و طرف دیگر که محسنه دین مقام
در جایزه آن کتاب عند ذلک بحیثیه را با بر خواسته
بود که هر چند از نسخ معتبره مستفاد می شود که حق
ابو بکر حق از اولاد رسول صلی الله علیه و آله و سلم
بی هاشم قطع کرد معیت اهل البیت منحصر در آن بود
بی حلیفه الحاج و ذاری کردند مفید یافتادین
جس آمدند و تلافی بیاد کردند از بی زرف و کی
حال ایشان برداخت و اگر چه خطا هر انقسم سلوک
در طین و آلذیر بود و ن المؤمنین والمؤمنات
بقیه القصبوا فقد احتوا و اینها نا و اما معینا
مؤمنین متما بالاهل البیت قیاس میباید اما بموجب
خلق بالمؤمنین خیرا ما را میسر شد که او را مطعون داریم
شاید و مصلحت دینی دین دید باشد هر چند بی

ایم

بر ما نکتست اما قبل از ما استادت بنده عالم الهی
 درین عبارت استدلال بسفاهت و بلاهت این قوم
 بیایم نموده بخاطر اندیشیم که اگر این گروه را سقور می
 بود از قول حضرت رسول صلی الله علیه و آله وسلم که عدالت
 محض است عدول نموده بفعل کنی که مخالف است با فعل
 انصاف نموده و یا از ادعای او را خلاف و یا بجهت
 کلمه محبت با ایشان خارج بحث رسانید و بجای مردن در
 عداوت کوشید و بجای کلمه گفت بوسیده بود ^{مقتضا} نقد
 نمیدند حالا آنکه ایها ماکان اللوم نیز و لا موضع اذا
 قضا الله و رسوله امر از یکون لهم الخیر من امرهم
 فنادوا شاهد عدالت و نیز از آن کتاب مستفاد شد
 که نزد شافعی واحد بن جنید سهم الله در امر تبرکت
 و سهم رسول الله صلی الله علیه و آله و ابانیت و بصورت انصاف و مساوت
 می شود اما مصنفش مصالح مومنان و شر او سلاح جهنم
 حصار و بنای مساجد و سراها و حفر ابار و غیره است و این

نزاع پیوده

کلیل الفت

برای

هر فیه

تقسیم خمس از غنایم و از معدن فقره غلظت معدن
 حج سهم قرار دادند که سهم حق رسول صلی الله علیه
 علیه و آله و سلم سهم خاصه حق بنی هاشم و بنی عبد
 المطلب که ذی القرب عبارت از انصاف است بنی
 نوفال و بنی عبد المطلب هر یک چند یک سلسله
 بودند بنابر حدیث مشهور متفق علیه قوله
 ابنی المطلب ما فارقونا فی جاهلیة و اسلام
 و بنو هاشم المطلب نبی واحد یعنی پدر استی که
 فرزندان مطلب از ما فارقت نکردند جدایی
 نکردند نه در ایام جاهلیت و نه در حکام شیوع
 اسلام و اولاد هاشم و بنی مطلب در حقیقت یک
 وجودند و بعد از فقره بنی انجمن بنی انصاف
 الله علیه و آله و سلم انکشان هر دو دست مبارک
 خرم در یک دیگر در او غنیمت است ساخته فرمودند
 که بنو هاشم و بنو عبد المطلب مثل انکشان به هم متصل

و بنو

وخطوط و مربوط اندامی امتداد تقسیم تفاوت میان
مومر و معشر گذاشته و فقیر و غنی را در تحقیق خیر و
انگاشته در تبلیغ حقوق ایشان رعایت للذکر است
حفظ آئین و المخطوط میدارند و میگویند که اولاد
بنات سادات در خمس نصیب ندارند و سهم نام ثلثه یا قیر
بایام فقر و مساکین و ابناء سبیل مسکین رسانند
واجب دانستند و مالک در دین ماده افاد نمود که
مسکین خمس را علی التقرین اند و تخصیص به حکم یافته
خلفه وقت هر که خواهد بدهد فقیر قلیل الحسنات
کنیز البتات که اصلا در حقوق است که خود او دید
این مخرجهاست که دین و این خود را در مخرج است
دانسته سراسیمه تر از بر خوان دیده کرده شاه سبیل
الله الذي جاء به رسول الله صلى الله عليه واله نصب
العين نمود در حجت و جوی آن جهد نمودم بقدر
امتطاعت در از شهر مورد فراموشی که کان فصل کمال
دلیم

کوه اندوه خون شد بخاطر پرستوه اخضر سید
که چنین انا که کیک روز بر سرش میویند خیل و
مشابیه سلطان روز کیک کند و ذیل و سبیل
افاق و محیط شود و سبیل میانی بفار سبیل
بفر شام نماید باید که از قیاسات مرید
هدایت کرام و سبیل صفت خود را جمع کاشانه
خود رسانم و چون شاه را می که مرید میرد با
من وجود نبود تا کام تمام جاد های مختلفه کام را
از هر راهی که راهی میدیدم از خوف کرامت می
لهذا خلل در کاخ دماغ و رخسار در سده حکم
اساس صبر و اندام در میان طاق دلم را که
یافت و افواج اضطراب و امواج و اهله در
ارکان بدن میرسد رخت که سلطان تسکین یابی
استقامت در یکسب ارامی کرده نسیب و ادب
از صنوت و صعوبت آن بل حال کو حجت حال

و کوه برفی این درهم بزم بخت و دست احضام
 فرشته رجا و حیل امید و وسایل مجاری کجی بخت
 پس چون خود را حریق نیران حیرت و غریق باران
 همان حیرت و غیلا و لجه مصیبت دیدم ازین
 حیرت و سرگردانی و تشویش خاطر کو یا در عالم
 خواب کویه بیا کردم و القابیده کاه حضرت هادی
 المضلین غوده کفتم با غیای السعین و بادیل تفریق
 یکی از بند کاه خود پیدا کن که خضر راه من شده
 مرا از غرقاب فرود و اضطراب بساحل منزل مرا
 رسانیده از تبه حیرت و غوایت لحاف بختند که
 حلول مشکلات در مابعد کاه تو بی مقارن
 انتقال هفت دستم بمناسبت بالا بود که تو مراد شد
 اجابت رسید ناگاه از جانب شرقی مروی را دیدم
 که بطرف غرب بتمکین و وفای مقام می آید و از طرف
 مبارکش تا آسمان موهومی مانند برق براق کشیده

من

مند و عالم از تیره کی میتر اما خند بود بدلا ندیدیم
 که غیزان فرقه های یون حضرت خیر البشر صلی الله علیه
 و آله و سلم کسی باین تاج سزاوار نیست بل بجزم دانستم
 که مرد بخت احوال دما نیت من پس بی تمایزی بقصد
 آنکه بر مایه عمرش مایه این تاج و تاج لولا که لا
 خلقت الا فلک روی سیاه خود بمال چون روی
 رسیدم از غایت و حش جرات نمیشد قدم بپوش
 بروم بالذریقه و زبان ان کفنا و با استادان
 و زین و لاله چون مرغ شکسته بال کنگ و الحزن
 استاد شدیم تا آنکه الحزن بعد از تمام بسیار
 از روی عنایت و تمیم فرمود در عقب خود او را
 دادند باین عبارت که یا علی یا علی یا علی یا علی
 خد بیدار سخنی لبیک بپوش آمد چون چهره
 بپوش آمد چون در چهره مبارک و سیمای انور
 نیک نگاه کرده ام نشاختم که همان مرشد است

بالحزن

که بصید خروش اشار فرموده بود دست راست
مرا گرفت و بطرف قبله نشان نشان می
برد و در اثنای راه رفتن درختی یا خاری که
فرایش راه می آمد خود بخود دور میشد و زمین
جوارزه و سطح میکند از شاخه های پیچیده کویا
وقع الحضر در آنجا گرفت تا آنکه بدان کوی
رسیدیم کسرها بسیار و بشمار هفتاد و دو
و در غاری که میر رسید میفرموده اند که در
فی هذا الغار چون حسب الامر دست میکردم
انگشت بدست می افتاد بان با اشاره الحضر
برآورده دور می انداختم تا آنکه بهمین منزل
مرا لبواب جمیع غارها عبور فرمود و بنیان
فاری تکم نمود که صاحبان هر یک ازین
هفتاد دو غار بقیا می آنکه کمی کردند هر یکی
خود در تافتن آنش صرف کردند تا آنکه اجل

موجود بایشان رسید و غیر از این و غایب ازین
آنکه می اندیدند و محبت مردم بواسطه شرف ایشان
سقیم بود باز قدری راه مرا پیش برد و در آن
بهر رسید بقل که با وجود قتل مردم میگردیدند
فرمود نفس این مرد را بخوان چون بلا خطر کردم
نفسه بود که الی علی رضا کن زما قضا
ان مجمع مصر حاجی علیه رضا بود من واقف
شویم اما این جنایت در خاطر من مرتسم شد و
روح دلم کا النفس فی الحیرت بر دست خیره کشاد
از کوبه فتح باب فرمود خانه دیدم برافلازی
احمر نگاه مرا گفت که اگر خواهی که کمی از شرف
که خدمت صاحب این مری میمان حیلان خود
که نشخا و حیلت و این هم طلا که دیدی از
اعمال اوست حالا بخیر و بیس او برو و هر چه
بگویند عمل کن فی الحال میدارند و حبس کم

سایه خورشید

الاتباع نجد متان کیم النفس عیدم للنال متنا
صورت واقع را در میان نهادم و قولان با بقا
جمع کرده از حسیض متعین خلاص شده تمام زده از
حسیا گذاشته با ک شده ببال ملک با وج علیین
هدایت رسیدم

رقعه

که فضیلت بنه رکن عالم در جوابی رفته احقر القبا
عبد الوهاب در ملک بهار فو شده و قاجار حقیقی
کمر کاشف مشکلات هر جز و کلت بای یقین
ان و اهاب الفضیلة والمعرفت والمحب و صراط
مستقیم جمهور انام و اکثر اهل اسلام قایم داشته
از وساوس عالم اختلافات محفوظ دلم
بعد ها بر ضمیمه ظلت ز دا عقی غامد که چون
جواب رفته کرای ان عزیز العصر بر ذمه ان
قلیل الاستطاعة بحکم الامور معذور و کرم

از

از میران بر خاطر ضیا کستوان عجیب قو ظهور میدهد
ملاذ من قلبی نموده بود که از جمله هفتاد و سه
فرق یک فیر ناچیزیت و از سلوک سبیل سوای
سبیل الله نمی صریح واقعیت پس باعث اخلا
ایمه اربعه در استخراج فروعات از کلام مجید و
از ایشان حدیث بفرجه جیت و متابعت ایشان
از چه رهگذر ثابت شد جواب مقدمه اول
انکه اختلاف ^{اشاء} محض بر حجت حق است بر طبق
حدیث نبوی یعنی اختلاف العلماء رحمة و یقین
دانند که مطلب همه ایمه اربعه از اختلاف و صول
سبیل الله بوده احسن و اقرب و اسهل است از
وجه دیگر پس ظاهر شد که در حقیقت ایشان قایم
این طریق اند که راه روان طریق اند که راه روان
طریق یک فرق ناچیز است جواب مقدمه دیگر ملا
من متابعت ایمه اربعه بمصدق این آیات است یعنی

للمعروف والطيب والرسول وأولى الأمر منكم ^{ومنه} الله
إله لا اله الا هو والدينه وأولو العلم قائما بالفضيلة
ولا يعلم تاويله الا الله والراسخون في العلم
هل يستوي الذين يعلمون والذين لا يعلمون
هل يستوي الأعمى والبصير هل يستوي الظلمات
والنور ومطابق حديث بغير وجه من صلى خلف
عالم نقي من العلماء فكانما صلى خلف نبي من
الأنبياء وسفرهم متابع برأيه أربع بعثت الله
في علم ودين وتفاوت ورياضة وكل حلال
وقدق مقال هتاي خود نداشتند هرگاه چنین
باشند پس متابع دنیا که در نفس الامر متابع
قال الله وقال الرسول است لازم ^{است} سنت و
جماعت شده و باین اعتقاد برآورده ائمه معصومین
و اصحاب کبار و صغار بغير حال ابرهم والله المهرکه
نبای مذهب اهل سنت و جماعت برصیت ایجابی

املا

املا نوشته بود و بجز متنی دوستانان بغير
و انصار که خود دوست میداشتند مطلقا نیست
و ملازمین در کلام ربانی تصریح با ساهی ائمه اربعه
لازم که باشند اما اعتقاد این عزیزان از خواهی کلام
مجید از مضمون و دلالت حدیث نبوی و نصی
کند که مطلب این چهار مذهب نزد یک صاحب
است که عمل بر اقوال الحق و اقوال بغير که بر از اینها کشی
نمایند پس عمل بر طبق این ائمه اربعه بر ماضی نمیکند
و دیگر نوشته بودند که نفی یکدیگر است ملازمین
اکثر در کلام مجید و در حدیث بغير نقیض است
با وجود آنکه قایل کلام مجید و قایل حدیث یک یک
وجود نمایند غور فرمایند این قسم نفی متابع است
که ادعی بر ماند میکرد و می باید اول آن نفی رجوع
فرمایند بعد از آن از اعمال و اقوال ائمه اربعه سخن
زیاد حرات قلم را ندید الهی مکن از او راه صورت ثابت

قدم وراستخ دم دلمرد و الله اعلم بالعلوب ^{فما علم}
 جواب رفته مذکور که فقیر قلیل الاستطاعة بل
 عذیم الباعذید الایمان عبد الوهاب بعون الله تعالی
 و حسن توفیقہ نوشتہ ایست شمال الطافی که از ^{طیبات} ^{طیبات}
 زبده ارباب محبت و خلاصه اصحاب مودت و زبده
 رجال حدیثه در اشکفته گردانید و مصنفین فیض
 معجون ان باعش از دیاد تصدیع گردید بومید
 نماید که خلعت از بر سیدان بعض مسایل سوابی
 تحقیق مقدمات بهم مطالب است اما چون عادت نیست
 رسم مبتدیان از قدیم الایام معارف شده و نقل
 کفر نیز کفری باشد لهذا حدیث ان عذیم اللذالکتاب
 میباشد اگر عیاذ بالله مدعی در جواب مقدمه اولی که
 در مقدمه ان عذیم و بی مسطور بود آنکه اختلاف ^{فما علم}
 اربعه بر طبق حدیث اختلاف العلماء در حقیقت محض
 حق است بگویند که لا جرم که ای حدیث باشد ^{فما علم}
 و تنذیر

نیلیم

نیلیم حدیث مذکور این معنی ندارد که کدام افراد ذوق
 کرده اند چنان لازم می آید که اختلاف علمای جمیع
 ملل بر حق و بر حق بوده باشد و ان محالست بلکه
 مولد از اختلافات علماء در تحصیل علوم مختلفه مثل اخ
 و صرف و منطق و فقه و حکمت و غیره بوده و
 صراط السقیم سریع را بر نبی که شارع قرار داده است
 کاین معنی معلوم داشته اند از اجتهادیکه در اصول و
 فروع منافات شریعت غل داشته باشد و از حدیث
 که در او بیان غیر عباد یا حدیثی که با او ^{فما علم}
 بکتابت نکند بود و حکم حدیث صحیح که مستحق علی
 فریقین است یعنی تارک فیکم الثقلین مان
 تمسکم به ان یفعلون بعد کتاب الله و عزری
 اهل بیت و انما ان یفترقا حتر بر علی خوض کلام
 ان حضرت را بمصدان کریمه و ما یطق عن الیه
 ان هو الا و هم یوحی و دانسته امثال الامر الواجب
 و یوحی و یوحی

غزله و حی ۳

متابعت عتر طاهره انور که امامت و خلافت
ایشان بنص قرآن و احادیث بنوی علی و آلله السلام
عند الفریقین ثابت است عموماً از قول و فعل ایشان
تخلف و الخراف نمی ورنه باید باشند خواهد بود
که انما بموجب کویه و من یطع الله و رسولہ فقد
فاز خود را عظیماً و ابن و اهل صلح و فلاح اند
ایشانند که بنحو ایجاب انما یخشی الله من عباده العلماء
بصفت خسته الله موصوفند نه مراد از اختلاف
جمعی که با وجود تعویبات بر جلال اهل البیت
اعراض خلافت ایشان عموماً از روی تعصب و عناد
بنیاس و اجتهاد در عاقل خود که ان در مقابل
بعض باطلت با اتفاق و اجماع بی آنکه دلیل بر آن
خود اقامت کنند در مسایل شرعی تصرف کرده اند
مختلف احادیث نمایند و گویند هذا من عند الله
حال آنکه در قرآن مجید واقع است ما کان المؤمن

و المؤمنه از افاضی الله و رسولہ امر ان یكون
للمؤمنین امرهم و من یعص الله و رسولہ فقد
صل صدقاً لامیناً و خدام اغلاذ ان کما تحقیق کون
اند که حدیث مذکور حدیث اختصاص بنفها
دارم معارض را بجه جواب دفع توان نمود دیگر
محدود ما اگر در جواب آنچه فرموده اند که مطلب
اهم امر اربعه از اختلاف و وصول سبیل الله بوده
احسن و اقرب است از جوه دیگر بر ظاهر شد کون
حقیقت هر چهار قاصد بیک طریق اند بر باعث
تقاضات و موجب اختلاف در طریق مختلفه ایشان
جست مثل آنکه ابو حنیفه با جهاد خود حکم کجاست
بعض چیزها کرده چون کوشش میمون و ربوع
و غرائب و سوسمار و خمار و نحو ذلک شافعی
اجتهاد او را نفی بلکه تکفیر او نموده امر بحلیت
انها کرده و حکم بفحاست بعض چیزها کرده که
مذهب حنفی حکم طهارت دارم مثل بویست سبک که

او فرمودند با عت طاهر میگردد و همچنین که اگر احادیث
 نماز میتوان ساخت و خمر مثلث و کافر و غیره فالت
 و مالک و احمد بن حنبل بقا سر خود بخلاف مای
 هردو مجتهد کوشش سک و لواط را حلال و نجس
 فاشند ملازم الحقیقین سلامت این چنین اجتهاد
 در نزد وی عقل هیچ عاقل نصف نیست که هر
 طریقی باشد و این قسم اختلافی که در حق
 بوده باشد حال آنکه در قرآن بایه یا ایها الذین
 امنوا لا تخف من طیبات ما اهل الله لکم ناطق است
 جوابان جیب و یکرا بخره قلی بود که متابعت
 ائمه اربعه بمصدق این ایانت یعنی اطیعوا الله
 واطیعوا الرسول واولی الامر منکم وشهد الله انه
 لا اله الا الله واولادیکه واولو العلم قائما بالقسط ولا
 تعلم قایله الا الله والذامنون فی العلم و غیرها
 محمد و من سلامت خواهند بود که اولو الامر
 و اولو العلم و را معین فی العلم و غیرها جماعتی باشند

که

که در اقوال و افعا مختلف نباشند و اصول و
 تفروع مثل انبیاء و اوصیا علیهم السلام و در
 امت پیغمبر ماصلی الله علیه و سلم چون ائمه اثنا
 عشر باین صفات مرضیه موصوفند و نزد علما
 فرقه ناجیه امامیه ایضا نبوت پیوسته لهذا
 انبیا را ائمه دین مبین و اوصیاء سید المرسلین
 میخوانند و متابعت و ایسان بر خود واجب اند
 و الحق الحکم خلایا و انبیا خلاف حکم خدا و رسول
 نه جماعتی که اختلاف در اجتهاد انبیا نه شده باشد
 که بعضی حکم کنند بحلیل قمار و لواط و جمع خمریم
 ان بلکه تکذیب یکدیگر کنند و چون مقتدای ائمه اربعه
 بقوا بوجیه خمر مثلث را با جهاد ناقص خود حلال
 دانسته بحیلله آنکه با اب مخرج است تحت ضربت
 بان مسئله که روزی شخصی از نقیبی که قبای
 قطعی پوشیده بود سوال نمود که هرگاه شما سید
 که حریر پوشیدن بر مردان حرام است خود چرا می پوشید

سیدانند

بر مردان حرام است خود چرا میگویند جوابی داد که خوب محض
ممنوع است و در قطعی بیست و هفت مرتبه است انقضای
بسیار میسازند و باره نباتات و علفها و پرکها که خوش
این مباح است با آن نیک مزوج ساخته حل نموده و گفت که
این قطعی شد ملازمین اینقسم اختلاف محال است که حدیثی
بود باشد و خلاف آن محض با هدایت تصور کردن از
فهمیده کی دور است و قطع نظر این هر یک اینسان
و نه در دار و در تفاسیر و اختلاف فرموده اصحاب این آثار
معلوم نمایند و القاسم از حدیثی است که میگوید در اینها
لفظ بلا تا ما در معنی است که لا نفرمایند که علماء را
حق سبحانه و تعالی در قرآن بر سر قدم یاد فرموده قوله تعالی
ثم اوردنا الكتاب الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم
ظالم لنفسه ومنهم مقصد و منهم سابق بالخیرات باذن
الله و قال عز وجل وما یحجر بایاتنا الا کل کفار
کفور و مخفی نماید که مذهب علماء جایز الحظ
نیز در قرآن بسیار جا واقع است مثل آنکه و الذین یتینا

الکتاب

الکتاب یتلون الله منزل من ربك بالحق و
لکن اکثر الناس لا یشکرون وان فریقاً منهم
لیکتبون الحق وهم یعلمون و یتکلمون الحق و انتم
تعلمون و اذنی منون ببعض الکتاب و یفرق
ببعض و اضلک الله علی علم و حکم علی سمعه
و قلبه و جعل علی بصیره عتاة و انتم تتلون
الکتاب فلا تعقلون و الذین اتیناهم الکتاب
یمیزون کما یمیزون ابناءهم و ان فریقاً منهم
لیکتبون الحق و هم یعلمون و قویل للذین
یکتبون الکتاب باید هم مشرقیقولون هذا من
عند الله الایه و مثل الذین حملوا التوراة ثم لم
یحملوها کمال العار یحالی اسفار امس مثل القوم
الذین کذبوا بایات الله و الله لا یمیز الحق
الظالمین و قویل لهم تمامت ایدیه و ویل
لهم تمام یکسبون و نحو ذالک و قوی ترین آیه

بر بطلان امامت غیر معصوم رضی الله عنه است
 قوله تعالى لا ينال عهد في الظالمين وقطع نظر
 از شبهه گذشته شبهه بخاطر فاق این خطای سیده
 که چون با اعتقاد اهل سنت و جماعت ملا اموات
 اقوال ائمه اربعه بر یک نظر توانست که ان سید الله
 و شیخ رسالت نباهت پس معتقد و محبت ایشان
 مرضی و تابع الحضرت و مشکوکی از ایشان
 در کمال کمالی و خل لا انت محمد و هم مع الله
 برین تقدیر لازم می آید که تکلیف تکلیف حقیقی
 که بر همه افراد ایشان واجب و متابعت بر مقتضای
 که تحقیق چهار جهتند فایده بوده باشد در
 بعضی تکالیف اعدا تقلید هر چهار بنیاد است
 خصوصاً در مسئله مختلف فیہ تکلیف ملامطانی که
 اگر مثلاً بقول ابو حنیفه عمل نموده شراب مثلث را
 حلال دانند بعد از آنکه معتقد و یکره میگردند و اگر

از سر جمیع راهروان
 طرق از همه ساقط
 باشد صغیرا نکه
 و بر هر مقلد تقلید
 مجتهدین واجب
 و لازم است

بگو

بکف
 بتلافی کوشش میمون و بر بوع و سوسمار و قمار
 و غیرها را حلال دانند بعد از تحقیق و غیره مجرم
 می شوند علی هذا القیاس و در باری مذهب غیره
 خواهند فرمود که در راه معرفت که حکم آن
 بر ظاهر است حقیقت دلیل نمیشود و عقل بخیر
 نمیکند که دو شخص مثلاً در یک امر بقیض
 یکدیگر بگویند و هر دو در دعوی خود صادق
 القول بوده باشند بجواب شایق قمار و قمار
 که مدعی این شبهه منقول است و دیگر آنچه نوشته
 بودند که حصص متابعت بر ائمه اربعه بعین آنکه
 در علم و دانش و ریاضت و تفاوت و اکل
 حلال و صدق مقال همای خود ندانند
 اگر مدعی در جواب گوید که در اقام این مقدمه
 دو حال بیرون نیست یا آنست که از احوال
 اما امان خود یا خبر است اما عمل از روی تعصب

و خدا حق را باطل را بر سید برین تقدیر میفرماید
 و انتم است که رعایت سایر و فرغانه از مسجد ائمه
شهیدان قتلگاهان و قباورهایانکم فعلی و ان الحق الله
 و ضلالتهم ما کما فی یغفرون و اید و لا یسوس
 الحق بالباطل و تکتو الحق و انتم تعلون نفیر من
 بلکه بمصدق کومیر یغفرون نعمت الله ثم یتکون لها
 و اکثرهم الکافرون کافراست حال آنکه ابوجنید
 در زمان حضرت امام جعفر صادق علیه السلام
 که باتفاق و اجماع معصومست بود و از آنکه
 انجاست پس کور اصل اهل دل و صدق مقال
 سخن را که باتفاق جایز الخطاست دانسته معه
 ترجیح داده علاوت و نسبت با اهل البیت علیهم
 السلام ظاهر شد و ان موجب کفراست نفوذ
 بالله من ذالک لا اعتقاد و یا است که اهل انا حرا
 اما ان خود خبر ندارد و این مقدمه و اقیاس حق

کونه

نویسنده برین تقدیر نیز عا صلیت که قیاس علی
 چه خوارق از من قاسم ابلیس بر السنه جبریه و ملک
 و قطع نظر از عصمت امام جعفر صادق علیه السلام
 اکتفای بالله مذهب شما که قایل به عصمت انجست
 نیستند و انجاست یکی از معجزاتین میدانند انرا
 کنیم باز برین تقدیر نیز میگویم هرگاه وصفت بیست
 نبویه که اعظم الله را بعد از صغیر و احقر شاکر
 انجست بود باشند پس افضلیت انجاست و مفضولت
 این جمعا حق ثابت شد و اجماع امت است که
 ما را میگویم در قوم را حجتی موجود بود و با سید قد
 این جمیع کردن جایز نیست ملازمین هرگاه ما
 چنین مقرر شده باشند پس انچه حق تحقیقت ملا
 از بعد و در طلب ان مذهب حقیقی طاعت بخاطر حق
 رسیده بود نباید مقدمه گذشتنه خلاف اجماع
 اهل اسلام است خود خواهند فرمود که تعجب

در مسه
 خیف اما

محض دلیل امامت اربعه نمی شود جواب این چنین
 و آنچه نوشته بودند که اهل سنت و جماعت
 معتقد الیه اثنی عشر اصحاب کبار و مشهور بودند
 او معارض در جواب گوید که محبت ایشان مستفاد
 متابعت ایشان بنا بر اینست که ان کتم بحبوا الله
 فاستمعوا لی یحببکم الله وراحمکم من یرحم
 من وراحمه من قوم بود که الله تعالی که ما را
 اهل سنت و جماعت بر حسب و بر مبنی دوست دارند
 بر مبنی و ایمان که خود دوست میداشتند مطلقاً
 بخدا و من این مقدم را گویند از زبان داعی حق
 بودند یقین حاصلست کسی را که لعن بر او از جانب
 و دل دوست میداشت کدام کافر و منافق و فریب
 و ملحد و مرتد و ملعون است که بعضی افراد را
 داشته باشند بلکه تحقیق متداین مسئله در این
 اما اینکه کلامی را بحرف و حشو نوشته باشند از شما
 بودید

که دعوی ادراک و قایق قرانی و حق ائمه
 این دایره بقیات مستبعد نمرد اگر چه
 صادر از بدندان سبب میکند بدست تحقیق
 و اما در دست تو میباید نمود و ما هر حال اکتفا
 صحیح اختلاف العلماء و رحمة رافی نفس تمام
 نوشته و دلیل امامت ائمه را بعد ساخته فرمود
 بودند که عمل بر اقوال که افعال ائمه را بعد بر ما
 ضرر نمیکند جواب این ظاهر شد اگر چه دیگران
 فرمایند مسفید کردیم و آنچه نوشته بودند که اکثر
 کلام مجید و حدیث پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم
 نقضت با وجود آنکه قایل کلام مجید و قابل
 حدیث یک وجودند و این هم نفی میباید است
 و استند عاری جواب این مقدم حق فرمودند ملازم
 من حدیثی که موافق رضی قرآن نبوده یا عند الحکماء
 بحکم حدیث صحیح فاضل بر کتاب الله فی افاق فخر

وما خالف فارضوه موضع وموضع و
افترای محض است و در ای غیر عادل و مقدر
و کذاست و چون آیات قرآنی مجتهد قولی
لهذا الحكم لا مبدل بکلمات الله از تغییر و تحریف
کلمات ان مؤمن اهل اتفاق و اتفاق مصون
و محض ماند و ان کاران نیز معتقد است پس
اگر ناقل بعض آیات غیر عادل بوده باشد
امکان دارد و ان دلیل صحت احادیث
اینان نمیشود همچنانکه بعضی آیات احکام
صحت که فریقین بعضی اتفاقا قایل اند لالت
صیرح بر بنایم اخلاق و نگوئید افعال
و بطلان خلاف خلفاء و ثلثه دایم و مجاب
از شیایع انکار انکار از جمله محامدین باشد
اندر علاج در کتب معتبر خود مذکور ساخته
اند انسابی بکل معتقدان باشند و در محو سایر

نی توان کوشید اما فریاد از جزای تعالی است
که بواسطه میل و عناد با حدیث موضع
شرع و دین را ضایع ساخته از شیایع نام کرد
اندرک پیش تو کفتم غم دل تو سید که دل از درد شوی
و هر سخن بسیار است بهمه حال انصاف مطالب
ملازم من طایفه شیعه در اثبات مذهب و اقامت
مدعی خود و نفی مذهب مذکور خندان
دلیل معقول و منقول دارند که احصاء اولی
مقال میداند و این صحیفه کنجانیست که در کتاب
عشر مراد عنین ندارد و الله بحق الحق و هو
یهدی السبیل بیکر ملک من و انذر حواری
پروشان و حضرت محمد ندارد و در حکایات
و دیگر واضح بود باشد که چه میگویند

غیر بال ملاحظه باشند اگر خواهند که این ایراد
یا بر فو محال اول کنند ممکن نیست و محال عقالت
که سوراخهای بنام داران بر فو صد و دویست و
بیرت اول آید هر چند رفو کار است و دانایا
مگر آنکه او را باطل نمایند فانتم والله میدی
مرئیاء الى صراط مستقیم و مخفی نماید که چون حق
سجانه و تعداد مراده حضرت سید الشهدا
که حبیب است و دارین را بطریق او فریده گفته
و لو تقول علیها بعض الاقوال لکن نامنه
با ایمان شمر لقطعنا منه الوقی فیما منکم من
احد عنہ حاجزین هرگاه در ماده حضرت سید
انبیا انهم نهدید و مبالغه واقع شده باشد اگر
یراد امری غلطی واقع شود چگونه از عمد

جواب

جواب این بیرون آید امید که در این باب بیست
لطیفه و من لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الکافرون
و این و من یشاقق الرسول من بعد ما تبین له الهدی
و ینبع عن سبیل المؤمنین قوله ما توفی و فصله جم
و ساءت مصیر و این کوبه و من یشبع غیر الاسلام
دنیافان یقبل منه و هو فی الآخرة من الخاسرین
از روی انصاف و لوازم اهل علم است تا ملاحظه
جواب این بر وجه احسن اعلام بخشد شاید که راه
حق بر هر کس ظاهر گردد السلام علی من اتبع الهدی
و انما از جمله ظرافت آنکه شخصی از صحابه ای چنین
در مجلس محافلین لغنم الله و اود شده و در آن
اینها بود اتفاق آن مومن بفریدی این بیت را خواند
که فیه نفسی فانی که برد و این احمد زهر تشنه
نبوت مقدم نشیند یکی از آن ملاحظه از روی

شقایق و عناد و نهجه تحقیق و رشاد است
 نموده آن مومن متقی سالوح چون بر کوه
 ان سراد و خیمت باطن ان فجار و اوضاع فنا
 شایسته ان ملائکین اصلا الخلاق ندانست
 داستان فتح نمودن مکه معظمه و باز کردن
 بیت الحرام را از دوت اضماع در بهانیت اسلام
 از دست خیر الانام و وصیته الاسلام علیه السلام
 بطریق بی که فرد عوام شیعه مشهور است
 مذکور نموده باین دستور که چون حضرت و ک
 بنیاد و صایت در ستاره دست اهل اسلام را
 از کشتن بعض اضماع که مرتفع بودند کوتاه دید
 لاجرم بعض حضرت رسالت بنیاد صلی الله علیه
 و الله و سلم رسانید که اگر هر دو قدم متوقف مانند
 دو فرشته کریم بود و گفت من کذا شتر نفس

شکست
 بعضی

خود مباشر کمر اضماع شوند باشند که بغیرت خال
 بای عزیز شما که کبریت احمر است عیار کیمیا ی
 سعادت دارین من کاملتر کرد و جناب رسالت
 صاحب در جواب ولایت ماب فرمودند جزا
 خیر اما یا علی صلی الله علیه و آله و سلم
 و من نایب برداشت ولایت ام من بیامانند
 خوشید انوار برج شرف و من ظهور من بر آمد بیکه
 اضماع حضرت ابی حنین علیه السلام بیاورده
 گفت از قول تو معلوم شد که بابا بکر قوی از علی
 صلی الله علیه و آله و سلم بوده بنابر آنکه چون
 رسالت بنیاد بجانب غار میرفتند در اثنای راه
 شدند یار غار چون دید که حضرت قوت راه
 رفتن ندارند طوعا و کرها انحضرت علیه السلام
 باره راه رفتن خود برداشته بود و خاتم در حین

چون سلسله سخن
 انجا رسید انجا
 ناصبی زندیق کتاب
 استماع فضایل

مستطورت وقتی که آن مومن این موعظات را در
خسیند شنید لا علاج نمودی گوید دان قد
الجزایر والنواصب غالی از کمال جزو بخت
واقفا و بخش شیا لیس از آن خود رفته میگفت که
ما فغنی را بیک کلمه بیان ملزم کردم که یارای
جواب ندارد بنده چون مخاطب دیدم که از ایندای
هر روز کلا بد و نوی الاذ ناب اگر چه بیان رسیده و
از ام از دل طبعیده رسیده و از غایت غصه غرق عرق
نفسه اما بغیر از فقیه مصلحت نمیدانم در جواب آنکه
دو بخت گشت مجید دافتم که انظار را در بواسطه
تنهایی یا عدم جلالت از بخت آن غریب بیان
بشهرستان سینام مشتعل کرده که خانه طاقت با
متاع صبر پاک بسوخت و درود حمیت مانده نفس دریم
سیرم صعود غوره هر خوشی در دهم شد پس
جواب

و ملتهب
و ملتهب
و ملتهب
و ملتهب

جرات بدایم کرمه یقین من الناس استوار کرده
و قصد از این یک حدیث من انقصه قد البص
الله متسلله داده و هر طاهری بر کلام بزرگان که
بوقت مصلحت آن که در سخن گوئی کاشته تقیه
فوق الحد او گذاشته از آن فتنه آن ملا عین اصل
بال انداخته بخون سمند بلکه چون خلیل خود را
بی محاباد عین انش انداخته کفتم یا عزیز این نفا
و بنحوی میباید که تنها با طایر و دوا ضعیف بود
ان معتبر نیست گفت اگر جواب شافی داور چرا میگو
کفتم چون او را بر نفس منسوب کردی تقیه اش دامن گیر
شد و اگر نه او صاحب تفکر قدریت هست که ترا
بر سر این مقدمه کوشمالی بد هد که تا قیام قیامت
از عهد جواب آن بیرون سالی آمد و کمالش

داند که او در جواب این قسم مسئله سهل عاجز نشود
 چون این دو کلام از زبان داعی شنید مشوق محبت را
 بسوی من گردانید گفت مرا بیا چه جواب میتوان داد
 که گفتیم خدا نکرده من را وقتی نیت کردم درین باب
 گفت و گو بکنم اما چون می بینم که این نصیب نصیب
 میکند لهذا حرفی نمیگویم که اگر مدعی بود که با اعتقاد
 جمهور اهل اسلام هر چه بگوید معصوم شد اولاً ^{مرتبه} قوت
 حجت در جوانی داشت و پیغمبر با صلی الله
 علیه و آله وسلم که در جمیع فضایل بر سر اهل ما تقدم افضل
 و اکمل بود خصوصاً در علم و قوت و سماعت
 پس ترجیح بر اینهاست پس بخواه ساله فرمود که این
 حضرت در قوت بجهت نفوذ میدی و خبر نداری
 که از این نصیب حجت مرکب خود را با کور از انرا در قوت

مقاله

نیت

نما

اتفاقاً بلکه از صطفی نیز قوی تر میدانی و باین
 اعتقاد فاسد نزد جمهور کافر میشوی بحقا که
 این مسئله را شمر و عقلا جوابی نیت پس اگر حجت
 معقول اند هیچ عوی مدعی ثابت میشد و تو که
 و متغیر و محل میگردی وحدت صحیحی غیر صحیح
 موضوع بر می آید حال که من این سخن تمام کردم آن
 خارجی شیعیه جان بهوت و متکبر گشت که آن
 بحالت دم نزد امام علی و منافق دیگر یاد دادم که بطایف
 علم تمام و محافت و حجل و نصیب معروف و معروف
 کوشه برخواست و پیش رفتند که گفت درین باب هیچ
 اعتقاد داری که گفت که حجت بکاردی و اهل سویی و
 مداینه کنی لب تکلف از خطو می کنند گویم
 گفت بگو که قطع نظر از مقدمات که دانسته که اعتقاد
 بعضی رخصه است بر نقد بری که احادیث صحیح بخاری
 و مسلم را مسلم دانسته باشیم باز معارض با میرسد بگویم

تصحیح

اینجا حرف هر نقل بنویس و راست می رود نیز در جیم
سریعاً ایشان هر که آن حضرت اکثر اوقات بر نایق
و کاهی بر تین حمار نیز سوار میگردیدند چنانچه در
اخبار و آثار مذکور است پس هرگاه جسم حضرت
حمار میخواندند حمل میبود اگر حضرت ابابکر نیز بر او نشینا
چندان تعجب نیست چون این تیغ بیدریغ بر فرق فرقه
زیغ زدند و نهاد بر سر انداخته محو فرقه گردانیدند
باز آن مجروح اول نفس حزن کشید گفت او که
رافضی است حرفی نمیگوید و تو که دعوی
قتل داری این قدر نامعقول میگوئی
لعن خدا بر این قتل گفتیم بنشین تا دیکه که میاید
شنیدن این سخن در مسجد آن شدند که مرا
از نای رسانند که ناکاه بهمین توجیه باطن
حضرت ائمه علیه السلام در محله آن ملاحد
التش رکوت چگونه انشی که در طفره العین بود

بود

بود و نای بود آن زمان قدس

بود و نای بود آن زمان قدس
و در آن نایق با خدا گستر یکسان گردید و و استیلا
طریق استیلا و عین و عین و نایق ایشان را
و غم و اندوه میداد ساختن اشغال آن انش
لطفاً انش فتنه گشت و الله لهادی و الوفی
و المعین در دست رحمت حیدر زن و اندیشه
مکن هر که بانوح نشیند چه غم از طوفانست چه
بهرن للملك الوهاب و حسن توفیق و العاقبه
بالخیر از جمله ظرافت آنکه روزی در کما و طقه
بعضی مضادی مخالف لغز الله نشسته بودند و
ایشان در دفتر اول از کتاب حضرت ابراهیم ذکر
کردند و اصرار می نمودند که از کفر و مکه و ذبیح
قربان در بدایت اسلام نسبت به حضرت میداد
لا اله الا الله و الله السلام و سید بود میخواندند
قصه را بجای رساندند که چون ابابکر خوا
که آن کو و خیال بد مال را از آن کتاب آن فتنی

باز در زبان را تیغ ملامت ساختن تشیع آغاز
 نهاد کفار استوار فجار تا بستماع کلمات او میاورد
 جمله بکار کی بروی جمله کردند چندان رئیس بد
 ایشان افتاده مانند خشتی کشیدند و چندان
 فغان بر سر روی و نیت بعلو پیش زدند که
 بهوش شد ندیده در نجا حال مقال یا فیه هم کل
 اناء ترشح بمافیه کف دست مرزاد مجروح شدند
 این کلام باصواب جمیع دواب و بلاد ناب چون دنیا
 هم ^{همه} مانند کلاب سوری انگیختند لهذا حور
 بکریان پجاری کی کشیدم و غیر از تقیر جاوه ندیدم
 لهذا بر نجا اهل زده بانک بر ایشان زدم که
 وای بر شما خدین حماقت و حجت جاهلیت
 را بخود چو لاله داده دید و بغیر سخن نمی رسید
 و نقشب شجره میکشند و این خطاب و خطاب
 بواب جزیل و اجر جمیل میدادند بغیر بالله

بر این مکتوب

و در دامن من انگیختند

مر

من سوء اعتقاد کم هرگاه ایاک بر حق خطرت پیش
 نموده باشند و شرار کفار را فغان زد و می کشند
 باشم که دست مرزاد مکرانین کفر کهر لازم
 می آید لبش کم و جل رشید جمیع خران از قلت
 عقل و کثرت جمل و علمیم فهم و فقد درک و
 فط سفاقت بکناه خود مقرر شد بکرمیه فا
 عترت فانی بنو بنا قابل شدند و از تقدیری و
 شدت و بلا شفتان خود بیمان شده از روی
 انفال و محال عذر ها خواستند که فلاذی
 معذره خواهی داشت که ما برخلاف این معنی حل
 کرده بودیم حال معلوم شد که تو بر عکس گفتیم
 چگونه گفتند حضرت ایا که مضر و بی بودند
 نهضار گفتیم سبحان الله در مبادی اسلام حق
 چه قدر متجاعت در شیخ عقیدت داشت
 که حجت حضرت دین حق خو را نهاد بر کفار

نمیدیدم

در علم باطنی و با آنکه در این میان خدایان هم
 از علوم هم ندانسته و اسلام همون قوت مکتوبه
 بود اما حرف مفسرین و مفسرین و جمیع
 الله در واد و از بعضی خزان مثل احد
 و حنین و خیبر و فکه و غیر ذلک متفق
 اند محل است جبر هرگاه شخصی مقید به اسلام
 صاحب نفیسم غیرت و شجاعت که مذکور شد بوجه
 باسلان نشان هم او کشته که خیر الکبریا که بطفیل
 او بنیت اسلام رسانیده باشد در صف احد کشته
 قرار اختیار کند و جان شریف خود را در رکاب
 حضرت سید المرسلین بخار و نثار سازد و من بجان
 ندارم که از وی این قسم امور شریفه صادر یافتم
 و چه کجای از ارد که او در جبهه قوت استقلال اسلام
 و بعد از تحصیل علوم دینی و استماع بعضی آیات که
 در مذمت قرار داده شد مثل لن یفعلکم القوا ان
 فزیم

فزیم من الموت و القتل الا ینه و غیرها از هر یک
 قرار غایت و ایضا غیر او غایت مستبعد میباشد
 اینقدر را باین اداسندید به یکباره و کی مهیوس
 سکون اختیار کرده اند اما در جبهه ایشان مثل
 کرم که از غایت نقص و اعتراض متغیر و متلا
 میگردیدند باین کفتم دو سبب دهن گرفت جوشن
 شد از خشم و درین گرفت لاجرم چند معاندان بی
 راه و مقصبان که راه کفتم هیچ بعید نیست که حرم
 یا عار بکار رزار با کفار در علقه و جانی او فر
 مضا فی قبل از کتاب علوم دینی بوده باشد
 و بعد از تحصیل علوم دینی و معارف یقینیه و استماع
 اخباری که در باب تقیه و حجب حفظ بدن و
 شده یا سوانع دیگر مثل سعه بدن و پیری و کفر
 و غیر ذلک مباشر حروب ضرب شده باشد بلکه
 چون حکم ابر کویمه و لا تلقوا بالیکم الی الله که خود را

در
 الکتاب

در موضع محو و نكته انما حقن مني عنه و نوعي از
 جنون و جهالت در حفظ بدن بر جميع خلق الله واجب
 اولين منسلک بایه مذکور شده و عایت امر واجب
 نمود از منی غنای جناب مؤمن باشد چون این کلمات
 تمسخر ایات که غیر جواب ناصواب دواب و ذی
 الاذناب بود باین تقریر ز فیه بشیند و در
 طبقه مگس و زون ایشان مطلق و مرعوب افتادند
 کردند در وی ایشان باز بحال آمد و غنای بلع
 نکردند در هر کجا ازین که بر عقل و طبیعت مراد
 ازین وقتی که خاله ادبار یعنی قرآن قدره الا
 ازین کاه تحت سید مختار هادی لایزال
 الوفاق و البشارة و الانذار لایزال و بفرق فرق
 اهل نار بختی و بیوت و ساینده را که نوزان کلام
 قابل القدام با از ان جمیع مر و ابواب سلسله و ششم
 نخواستیم که مرا نیز از جمله دواب شمارند لهذا گفته

مطبوع

یلدا

یا دان تکلف بر طرف پیش من جمل او خوشتر است
 تا علم او و فرقه است ای معنی هم نباید بود که هر که
 شرف صحبت حضرت رسول الله صلی الله علیه و الله
 و سلام یرافقه الله ان یسکان خواهد بود نه این غلط
 محض و محض غلط است و چون در مثال مناقبه
 نیست درین مقام سلی مناسب بخاطر رسیده که اگر چه
 نور اقبال و تربیت او بر جمیع مکونات عالم بالحق
 اما هر چه فراتر قابلیت ذات خود از وی نور
 اقتباس میکند و لعل و عقیق بنی بدستور بر خلاق
 جیفه که از بر تو او بدو و مراد و کشف تر میکرد
 دون شود از محبت نیکان خراب جیفه دزدی
 بدان اقبال تا با سنده قابلیت فیض از صحبت مجرب
 و شمع نور بود بای کوه پاکو هرشت کوهان کند
 سنک سبیل عمل نکرد با لحنیت اصلی چکند بد که افتاد
 با و گفتن باران و بگو و جیه معقول تر ازین بحال

فقیر میسر و دلین
 ظاهر و بر هاشم باهر
 مثل آنکه جرم ماه از
 وی م

رنجند اگر اجازت باشند نقل کنم جمیع انعام بر غنبت تمام
 گفتند مستفید کنید گفت چون یار غار کردید مار کردید
 مجاز و در ابتدا اسلام از دست کفار اذیت بسیار
 کشید بود با حبس و جوارب و قتل اهل ضلالت نمیکرد
 باشد هر چند اسلام قوت گرفته مقرر است که مار کردن
 از در میان الیچیتیر شد بعضی یاران که بجز از این دانستند
 از لطیفه فروختند بدید و ظرافت را پسندیدند و اهل
 خلاف بجان رنجیدند منبذ موی و این طکم گویان
 از مجلس ملا حظه برخاستم اما بعد از انصراف از
 سخنی شنیدم که بر افسوس و حسرت تمام میکشید
 که اگر سستی طالع ما حاکم این بقعه نیز افضی است
 و اگر نه فلاخی واجب الاحراق است حیف که
 آن صید مفت از دست ما جفت و تقایمست خاد
 ندامت در دل شکست والله الحمد اولاد و اخوان
 العاقبة بالخیر از جمله طایفه ای که یکی از بواسط

که خالی از انصاف بنویس از داعی پرسید کردید
 شیعری بنویسید از این قرآن چیست از طرف
 گفت بنابر نص ابی کریم قوی تعالی ما قول انتم
 خیر الکم فبقستم ضاحکا من قولی و مرت و
 العاقبة بالخیر از جمله طایفه ای که
 توفیق هدایت ایمان عادت داعی خانی گشته
 که هر که مخالفی یا کافری بود جبارند و سلام
 کردی در جواب و هذا کلام الله گفتی اتفاق رو
 با یکی از اهل اتفاق بی وفای ملک فات نقل العناد
 و التسلک مبادرت نمود بحکامات مالوفی
 اختیار از زبانم لفظ هذا کلام الله جاری شدن
 خارجی شرح میدهد بطلان خود بحکم کومیلین
 زیناله سوء عمله فراء و حنا هدایت نصیر کرده
 از روی نصیب و عناد که با اهل شرارت ذاتی
 دارند راه سخن یافته همچو ملک بنیاد بر باد افان

تثنية

توفیق

افاد و او بسلام

تثنية

تثنية

فها که راه مام ضلالت میدانی بر اعتقاد تو هدا
 کدام است بند مجوز دیدم که کویا این بر ما
سبیل الرشاد یافتن و که سبیل و ان بر و اسبیل
 الغی تجنید و سبیل خاصه در میان این طایفه
 ناز ایست چون ان راه که پیش از راست بود
 راه راست در خیمه شان گنج نمود فرمودند انجا
 همچو غریب برون از صد اندیدم طریقه جوید
 که بیا اهل بکین اندر است سلامت تسلیم دین
 اندر است و نیز در این ایام طشت این مکتوب انعام
 افتاده بود بقیه و انمیکر فرستاد هر چند راه میدار این
 میگویم سود نمیکرد بلکه انجا هلیت انما انجان
مشغل و ملامت میداد که دور نمیکرد مثله کتل
 الکلب ان تحمل علیه یلیس و نیز که یلیس و ان
 صدای بیاد ای رئیس القدا کلا و فی و ان اذنا
 اهل عذاب بد بکه از طرف جبار و کرد آمدن که

این طایفه

انک

الاعدام

مثلا

دینا

ذیاب بر عسل جوید و در خیمه و وسطه ها که دیدم
 استعداد و استمداد از حضرت امیر هدی علیهم
 السلام جستم و بمن توجه باطن ایشان فی القلوب و یحیی
 زانم باین مقدمه ناظر گشت مرا از استعداد ای هدا
 از لفظ هدا که الله مراد ان هدایت بود که هر یکی
 از شما در روز ^{روز و شب} شش رستگار بجا که هفتاد مرتبه حق
 بجا نه و نعلی مثلث بمنابند که اهدا نالضوط
 المستقیم مکرر سوخ بر اعتقادی که در این ندر اید
 و این محال عجیب است هر که اعتقاد کامل بر هدایت
 حق بمنابند دارد که از استماع کلمه هدا که الله از
 شد بد بر کدام هدایت از خدا میخواهد هر چه
 که برای ان هدایت بکشد چنانچه از هدایت کافیه
 معنی داند و انلو مونی و او انفسکم جو ان
 قلاده نکرد ان مکان بیکر ان لذا ختم ما بیند
 نموده و در قوم شوم شرف کفر فرقه و مهور طایفه

خود را

و لوموا

شده اند و خواستند که ما همه بر خطا بودیم و توبه کردیم
از این افعال و خجالت هر یکی بگوشه رفته و رانده یکی
ملاحظه عین جمیع خاطر خاطی گشت و العاقبه با
الخیر از جهت طریقی که و زوی با جمعی از مومنان
کنیم الله بحکم تفرج و تطیب معایب با غیبه فتم یکی
از بزرگان چون مجلس از اعیان عالی یافت شمل از دعایم
الحاق و نگویند افعال زین اهل منزل یعنی انس
اول بیان مرده بکند که چه بد ذات بود قضا و سلی
در عقب باغ می شنید هر غافل چون لفظ بد ذات
بگویند آن بد ذات رسید بطن تمام پیش فتنه آمد چنانکه
بویا عین منقص ساخت و گفت در مجلس شما چه
مذکر می شنید من هم متفقد شوم بخاطر فائز این قاهر
رسید که اسرار محض مستلزم قیامت و سرش فساد
خواهد بود مبادا شنیدها شد پس مصلحت در آنست که
همان مذکور بجلیه تفسیر اندیش و بنظر نامبارک او جلوت

داده بشهر ضبط دیگر بیان کنیم تا دفع کرد و کفتم
ابا که در میل بود که او در ایام امارت و خلافت
از و عری داشت از بیت المال حق مسلمان هیچ نبرد
نکرد بلکه قوت خود و خیال از کسب حلال خود بهم
عزیزی ازین پرسید که آن حضرت چه شغل مشغول
بودند که تفریح نداشتن بقصد انکس و ولست و
عذر ها خواست و برفت و العاقبه بالخیر از جمله
طریقی که شخصی از طایفه اهل خلاف که در ایام مخالفت
دایمی با فتنه اختصاص فوق الحاده است چند آنکه برادر
و افغانی به المادع یافت که محبت حضرت اهل بیت
علیه السلام در دردم نمیکنند و هر که خود را بران کما
که شاید مرا بلطایف الحیل از جاده مستقیم منحرف
سازند بناء علی الذل روزی بتفریبی ذکر شریف
این عفتان علیه ما علیه باین تقریر مذکور ساخت که
تعلیه ثالث تو کبر ترین صحابه بود و بر خردین است
و نافر و شهن و استر که آلات حربان حریفان داشت

چیز

باز

حجتی آنکه روز غرانیان لشکر اسلام می آمدند
 تا غرانیانند گفتن باین هر حرص که بر کار زاد با کفار
 داشت در هیچ نظر مبارک شمار سید که در چندین غزوه
 در رکاب حضرت سید کائنات علیه افضل الصلوة و
 اصحابه اجمعین یک کاف و مفلوک کشته باشند گفتندیم
 گفتیم حال است بگو و بپایان من در قفس سیر تو ایچ
 دیدم ای که در چند موضع شیخان و ذوالنورین و جمعی
 دیگر از اصحاب حضرت پیغمبر در میان صف احد کشته
 فرار نموده بودند جواب داد که در غزوه احد و خیبر
 خین خود مشهور است گفتیم حال داشتی که عثمان برای
 چه در وایت فریز میکرد گفت نمیدانم گفتیم لغزاس
 الزحف گفت لا حول و لا قوة الا بالله العلی
 العظیم روضه ترا بختی که راه کوردم اند که باز نواه
 آوردن ان نزد عقل کمال تقدیر دارد گفتیم همچنانکه
 ترا از جهل و بر آوردن عقل تو نیز فهم کند چهل
 تا ز علم که چشم کو خا که شناسد و قوتیا

از

از جمله نظایر آنکه روزی در خدمت مستعم خود که
 تفضلی منربیت هدایه الله نشسته بودم که در مخالف
 از در آمدند نام یکی علی و دیگری ابابکر چون
 بعد از بگویی رسید بود عزم منظر بی با و خطا
 کرد که باعث تشریف نیاوردم من متعجب بود که
 با چشم تو زیاده صفائی ندارم اخراص ترا خود
 بنده ام که قربان این نام شوی راه خانه شما نیست
 و امروز بدلائل ابابکر اندم گفت محال عقل است که
 ابابکر دلیل راه علی بنود مکرر آنکه هر ای و باکر
 واقع شده باشد علی بنده اتفاقا عمر نام یکی نیز
 در آن مجلس حاضر بود از غایت نقص و اعراض
 چهره زردش میاشد و حرفهای خوشنویس
 آینه گفتن کوفت نبد که گفت مکان انسان نیکو در دنیا
 سقیفه بنی ساعده است کائنات و بغایت بنشیند
 مغیر ندارد انش بجانش افتاده هر طبع و بایس که بر

و ابابکر بجان
 و خجسته

که بر زبان بیفتی سو جاری شد ضیاف من کرد
اهل مجلس بطواف الحیل قسکینش دادند و نسک
شد بکوشه بنشینت چون وقت نماز عصر رسید
همه با اتفاق برخاستند که جماعت نماز گذارند
و عمر را خواستند که از روی خوش اندیش نماز
کند باز هم بر جراحت او نمک پاشید گفت ایایک
خود هنوز زنده است عمر را امامت چگونه
بند گفتیم یا وجود علی ایایک و عمر در چکارند که
مرتکب امر امامت شوند اگر چه از حرف کوشه ها
زور کردند اما جهنم الکه با عم کاری ^{داشتند} حسارت
بیجائی نتوانستند کرد و ابواب اضلاع پروری من
کشورند که حرفهای بیصورت ترا یک روز در معرض
تلف خواهد انداخت گفتیم خطاط جمع است که اهل
خوبیست اهل باطل را و دشمنان شکستند که ناصر و
معین اهل ایمانند است از معامله عثمان و محمد بن

ابو ایایک قیامت باید کرد گفتند بیفتی از راضی
که راضی از صبر و زبان گذراند است نماز
نمی توان کرد هر چون نیابت النفس از هم پاشید
والعاقبة بالخير از جمله ظرایف آنکه محالنی که در
تقصیر حمل مرکب عدلی داشت خواست که پیش
فقرایب لیل اللطایل ماریت خلفای بنده
نیابت کند از مکالمه عیاضه الهامید شکام جلد
و مکان هواره اسم شریف اقدس حضرت امیر
باضافه شاهزادگان مضافه میساخت چون با عقیق
خود میساخته و در نیابت مدعی خود یا وصی النایا
رسانیدند بنده در جوابش کریمه لطفه انوار الله باقر هم
والله من یؤمنه ولو کره الکافرون فرد خنده گفت
تقصیر گفتیم زبانت بر وفق دعوی من بخلاص
تقدیر دلت تقدیر میکند و ان باریت خلافت
و نیابت حضرت امیر المؤمنین و بطال خلافت مله شاهد

عدالت گفت و اینجاست که ایام لقب شاه مردانی بود
 حضرت علی علیه السلام بکسی دیگر هم ملاقات نکرده و گفت
 نه بلکه این لقب مخصوص با حضرت است و مشارکت احدی
 گفته ای اخلفاء الله با اعتقاد و توفیق از مردی و ششاد یا
 اگر میگویند هر مرد بودند برین تقدیر در نفس الامر
 امیر المؤمنین با عزت شما شاه ایشان باشند و ایشان
 رعیت او و اگر نمی مردی ایشان میگویند عین مدعات
 پس متابعت تا مردان بولست بغير لازم نیست چون
 منحن باین مقام رسید در جواب فرمود ماند و انداز
 عجز و خجالت از همه بخشش لایح سنگ بخت بوقت
 دیگر انداخت و بوقت و العاقبة بالخیر از جمله طرا
 نکه داعی را با جمعی با جمع اخبار در عین فصل اخبار
 سیاحت اقطاع بقاع ملک بجا را اختیار افتاد
 روزی در شای سیران اقطاع هنگام نصف النهار
 از حدت افتاد بایه اشجار و کذا بعضی اشجار که

کویا

کویا از جویبار جنبه کوه منشعب بود بریم ثم حقا
 زیات ماطفه در قریف هر ای آن دیار و تقو صیف نوبی
 مرغان شیرین گفتار تخصیص عناد لی که بر شاخا
 لاله زاد با بجز از لطفه شیخ بودند قاصر است کز نا
 در سواد قریه که در آن حوالی بود میاض کنند ی که گفته
 تر از کبند و وای بود نمودارند بود بد را استفسار معلی
 کورم که مسجد جامع است و قناد در آن مرغزار و تقو
 نموده خود بخت تمامای آن بقعه رفتم قضا داروز
 جمعه بود و اهل آن فرقه هر ناصبی جاهل حقه تماشای
 نماز جمعه در مسجد حاضر شد و صفوف ایستاد انتظار
 خطیب میکشیدند و او را هر چند بیایند میجستند کمتر میشد
 و وقت نماز جمعه را گفته اند که نشسته از قفای خطیب بر ایستاد
 و مضطرب بود ندجوی بیاضی در دست فقیه و ندی در الحاح
 و زاری در آمدند که جمعه ما خطیب بخواند هر چند عذر
 گفته مفید نیفتاد و لا علاج قبول کرده از راه احتیاط
 عیار هر کس از حضار را محاک امتحان دم هم را کالافعا

ناله دارم

فقدان

بافتم چه در آن جمع کسی بن بان فارسی هم آشنا بود
تا بعد از چه رسد و جود ایشان را کمال علم شمرده محاط
جمع بر منبر بر آمد و در خطبه بعد از تنای الهی و در
حضرت رسالت بناء لعینه متبع بقاء الدین علیه الرحمة که
حاضر بود شروع کردم بر این نهج که اللقمة اللعین من
اصل الدین و اخاه و وسع التکبر و الخلافه باعث
التفاق و الخلافه باقی الکفر و الخلافه الکفر و الخلافه
المردود و قبح العقاب اللعین بن اللعین بن اللعین ای
بکر بن ابی قحاصه و فقی که نام شوم اشک بر شوم استماع
مخوفند از شنیدن تمام باتفاق با و از بلند گفتند رضی
الله عنه حظه را ضبط نموده باز شروع کردم که واللعین
وجس النض الکتاب عمه الخنازیر و الکلاوی حرق التزیل
والکتاب الذی لیس الا اللعنه و العذاب اللعین و اللعین
اللعین بن عمر بن الخطاب علیه السلام و العقاب با و از دوق
تمام سنانک بلند گفتند که رضی الله عنه باز در موعظه
ثالث گفتیم که اللقمة العن الحی الشیطان و محی الزور و البهتان

تفسیر

با

باعت الظلم و العدوان و باقی الضیق و العیان محرق
التزیل و القتل عاصب اهل بیت البیت بالجور و
اللعینان الذی لیس له فی قلبه مثقال ذره من ایمان
الکافر القاسق الذی یق المرتد من نبتة الروان اللعین
بن اللعین بن اللعین عثمان بن عفان و علیه اللعنه
و العضا بان باز بخت تمام گفتند که رضی الله عنه
انگاه شمر از مناقب حضرت امیر علم السلام خنده از
منبر فرمودند و بهر هاله اینک حراصی دارم و امانت
نمیخواهم بود و مضطر و مضبور بر مردم بعد از آن
از عزیزی شنیدم که بسیار تخمین میکردند که هرگز
باین فصاحت خونی خطبه شنیده بودم و العاقبه
بالخیر و از جمله سواخ آنکه یکی از نو اصحاب در تعصب
بی نظیر بود در باران باران از بلاد هند کفش فروختی
میکردند که بر المودای خاکی را طالع بافان
عجایب شیطنت بی شائبه قاضی شهر ظاهر نمود که شجر
در جوار من بیوسنه صدیق فاروق را ناسر امیکوب
مرا و دانست که بستی خود بر صدیقی با حضار من

مثال داد امتثال امر او نمود حاضر شدم شرایط استقفا
 بجا آورد جواب دادم که هر که نسبت بحضرت صدیق
 اکبر و حضرت رسول و فاروق اعظم و حضرت امیر
 قصد نماید حرفی که منافی شان جناب ایشان بوده
 باشد بر زبان آورد و یا بجا طرح کند از اندیشه و خارجی
 و کافر حرفی خواهد بود بعد از آن از ناجی خواهد طلبید
 گفت گواه ندارم انگاه مثنی گفت سبحان الله تعالی
 عکس نماید چه از تقریر مدعی یا بجهت حق حضرت شیخ
 استقامت نمود و مدعی علیه با آنکه در مقام بر وضاعت
 صدیق و فاروق تنها اکتفا نکرده و حضرت صدیق اکبر
 و فاروق اعظم میگوید چون مدعی کتاب و بی گناه
 این مرد را بی گناه محکمه آورده است بیالانم شد که
 بمقتضای سخن حکم بالظاهران معترض را بیات
 کند و خدا قترانم پس بتأیید باطن حضرت صدیق
 اکبر و فاروق اعظم حقیقی علیهم السلام آن زندیق یا آنکه
 بعد از روخانی معذرت بود بعد از جانی نیز معذرت
 ساخته از امر القضا محض و خواری تمام احوال مورد

سند
 و از اعیان عذر ها خواستند انشی الکرم و جوابی
 کو عید و لا یحییو الذکال بنی الایاهله فی الجاهل بحرای
 خود رسیدی بود اما از عالم بشریت و اقتضای نفسا
 در میدان مقام شدم و بر سجد در کین بودم تا
 آنکه ملعون روزی دوکان خود را با عتقاد علی
 کرم میزد داشت گذارسته بجای رفته بود که فیه
 فرصت را غنیمت شمرده آن طفل را غافل کردم و در
 کفش چند سالی الله نوشته که ختم و جبهه تمامای
 ماشا علیه من العذاب لاد فی دون العذاب الا کبر
 و در موضع مخفی بنستم از اتفاقات حسه مجرد رسید
 او از ترکها و راهتر بود و دو کانش رسید و بقصد
 خریدن کفنی را برداشت و چون انگاه کرد نوشته
 مذکور مظهرش در آمدنش بجایش مشغول شد و در
 آنوقت ما غشی بر آمد پس بجا آنکه حرفی بگوید و در آن
 را کو فیه و میگوید و بر سجد میزند تا توانست مانند

قعد بر بند لکد گرفت و متره دین باز از بر کینت
 حال الحاح یافه حسیه الله اول بقدر مقدر و اها
 استایدن که خوشتر کشتن انداختند تا آنکه نیم مرد
 پیش کو توالتش بودند کو توالت مردی بود مومن و
 بالاطیت و ذکی و در عقل و کیمات و هم و فرشت
 او بهر است یکنه روزگار خیر است معلوم کرد که ظاهر او با حقیقت
 و البته کسی از مومنان این بلیه را در میخانه لکد و بر می
 الله استوفش بچیدن و سد تان باز نه خواسته جسمش مرد و
 الله اعلم بالصواب و العاقبة بالخیر و رب فرست
 خیر و فماده در عقد یوم النکاح و التلک من
 شکله و امر از سرشته و در و در

بسم الله الرحمن الرحیم
 حق سبحان و تعالی به برهان تحقیق حجاب فلبدان
 خاطر لباس همکاران ارفوع کرد آید و مرامات
 تبلیغ از اجاسا کان باقیاع عرفان مکشوف و دارد

طالبان

بسیار

طالبان حق بهدایت یسعی نور هم این اندیم و با ما نام
 و بهر ایت یوم یاد و اکل اناس با ما هم بنو مند و مردمان
 بقایت فکرت عنک عطا اول قبضه الیوم حلدن و تحقیق
 راسل کرده و تحت باضاف و بعضی احباب را فلیتر عباد
 الذين یسمعون القول یتقون احسنه نازلش و امن
 دین و دنیا بمصدق و من احسن قولاً من دعا الى الله
 و عمل صالحاً فقال انی من المسلمین انظام ارد و سلامی
 که نیر با طقه هر آن بر ندارد و زوری که جز بقدر
 هو الذی یصلی علیکم و ملکته بر نیاید مفصل بر سناناد
 و اعیز محمد مصطفی و اصحاب عسویان را فین لما بعد
 چنین کوبد یوحنا اسر ایل الذی المصری غفر الله که
 چون از دعا علی جسم عقل را بنور هدایت روشن کرد
 و اینه دلم بسفیل عنایت بر داند یقینمند که سعادت
 ابدی و نجات سرمدی با اعتقاد صحیح در شناختن خدا
 و رهبر لخدای امام و معاد و عبادت سرعیه حاصل شود
 و چنین اعتقاد بجز از طریق شرع دانسته اند چندان هم

استاذ
 حضرت

حاصل شود
 و دیده ام که امرا
 با طاعت که در
 این

اختلاف کردند و بعضی یکدیگر گفته اند که عقل در اینها
 نفوذ می کند چنانکه بعضی از عقلا بر آن گفته اند که عالم
 قدیم است و بعضی گفته اند که خدا یکت و بعضی گفته اند
 که خدا دو است و بعضی گفته اند که سه است و بعضی گفته
 اند که چهار است و بعضی گفته اند که بر عرض می بینند و از
 عرض می بینند و از عرض چهار انگشت زیاده است و
 بعضی گفته اند که سدها در فعل خود اختیار دارد و بعضی
 گفته اند اختیار ندارد و بعضی گفته اند خدا عالم است بر
 همه اشیا و دیگران گفته اند نیست و مانند این اختلافها
 که از حد و محصر بیرون است و هر عاقل میداند که چنین
 اختلافها هم راست نمیتوان کرد بلکه ازین هر دو اعتقاد
 یکی حق بود و دیگر باطل و اما اهل شرع که خود را بجهاب
 خدا و حدیث پیغمبر می کنند اختلاف ایشان ازین
 طایفه چنان افتاده است و بعضی دین موسی و عیسی را
 حق دانسته اند و بعضی دین عیسی و انجیل را حق شناخته
 اند و بعضی دین زرتشت را حق پنداشته اند و بعضی

و بعضی گفته اند
 که خدا منزه است
 از جسمیه ۳

دین اسلام و قرآن را حق شناخته اند و دیگران را باطل
 دانسته اند و در میان هر دو یکی از اینها جلدان اختلاف
 و خلیک و خصومت و تکفیر است که وصف نتوان کرد
 و این ضعیف بچاره یوحنا نام طلب هدایت می کند و حق
 میجوید نزد هر یک ازین طایفه امیروم و می پرسد که حق
 کدام است در جواب میگویند که حق اینست که ما میگویم و قول
 خدا اینست که ما داریم باقی و باطل میگویند پس من در میان
 ایشان جوگشته و حیران ماندم و چاره ندیدم درین کار
 الا آنکه کتب همه را مطالعه کنم و بدینم که هر یک چه میگویند
 و از آنجا استدلال بحق بجویم پس همت تسلیم بر خواندن
 قرآن و انجیل و زبور و قرآن و عهد مرا کردم و در تحقیق
 کتابها مستغرق گشتم و چون بر مقاصد این کتابها مطلع
 شدم معلوم شد که قرآن از میان این کتابها حق است و
 در هر کتب صدق قرآن و دین محمد صلی الله علیه و آله و سلم
 هست پس سلطان شدم و دست در قرآن زدم و چون سلطان

طل

اختیار کردیم خواستیم که عذرت و ملک مسلمانان عمل کنیم
 چندان اختلاف و نزاع و تفسیر و تعلیل در میان مسلمانان
 دیدیم که از آن اختلاف مرادشکلیتر شده بود از آنچه بعضی
 دیدیم که میگویند که صفات خدا عین ذات اوست و بعضی
 میگویند که زاید است بر ذات و بعضی میگویند که خیر از ذات
 و شر از ذات و بعضی میگویند هر دو از ذات است و بعضی
 میگویند که نیکی و بدی بخداست و است و بعضی میگویند
 ما هیچ اختیار نداریم و بعضی گفته اند خدا را توان دید
 و دیگران گفته اند که دیدن محال است و بعضی گفته اند که غیر از
 معصوم اند و کفایت ساخته اند تنزیه الانبیاء نام نهادند
 و بعضی گفته اند چهار مرتبه از ایشان معصیت و کفایت ساختند
 تحطیر الانبیاء نام نهادند و بعضی گفته اند خلق حق تعالی
 رسول خدا ص و امیر بکر است و بعضی گفته اند حضرت علی
 بن ابی طالب و بعضی گفته اند عباس است و بعضی گفته اند ابوبکر
 افضل و اکمل هر عالمیان است بعد از رسول خدا صلی الله
 علیه

علیه الله و سلم و بعضی گفته اند ابوبکر بدترین و جاهلترین
 خلق خداست و بعضی گفته اند بعد از رسول خدا صلی الله
 علیه و سلم امیر المؤمنین علی افضل و اعلم هر خدایی بود
 که او متناهی نکر و کرام بوده نعوذ بالله منها و بر منبرها
 هزارها او کردند و بعضی عوی خدا و هی میگویند
 و او را خدا نمی پندارند و بعضی ایمه حق دوازده امام
 علیهم السلام را داشته اند و بعضی از ایشان چهار را بر حق
 گفته اند و بعضی پنج و بعضی شش و بعضی هفت و دیگران
 حلال میگویند چون گوشت و ربا و قمار ایشان حرام
 میدانند و بعضی آنچه دیگران حرام میدانند منکر نیستند
 و سطر پنج ایشان حلال میدانند و مانند اختلافها که
 دیدیم از مسلمانان پنهان شدیم لیکن دانسته ایم که در میان
 این طایفه البته طایفه باشند که ایشان بر حق باشند پس
 صورت این دیدیم که کتب این طایفه و نسخ ایشان مطالعه
 کنیم و برقرار احادیثی جامع عرض کنیم پس مطالعه کتب این قوم

و بعضی گفته اند

و آنچه موافق قرآن
 احادیث است و در
 و آنچه موافق نباشد
 کنیم

اختیار کردم و چون بر مقاصد و دلایل اینان مطلع شدم
 و خواستم که آنچه دانستم از کتب هر طایفه بعلما و اطباء بحث کنم
 تا اعتقاد نیز از سر تحقیق بود پس در محفل علما و اسلام ^{آمد} در
 و هیچکس از احوال من خبر نداشت و چون خلاصه و در آن مجلس
 بنزد آن علما و هر چهار مذهب حاضر بودند گفتیم السلام
 علیکم من مریحان ان بنی اسرائیل و مدین مسلمان و اسلام
 در اندام بخوارم که مرا ارشاد کنید که عبارت طاعت از غسل
 وضو و نماز و روزه چون کنم و بچه صفت بجا آورم و پس هر یکی
 از آنها گفتند چنین باید کرد و وضو چنین باید ساخت و
 هر یک را مذهب خود دلالت میکرد یوحنا گفت ای
 مسلمانان قرآن را که مذهب همه خوانند اختیار تو را می
 بخر کدام که که اختیار کنی نجات یابی یوحنا گفت این سخن
 خلاف عقل و نقل است زیرا که هر چهار مذهب خود یکدیگر را
 و مقرر در عقل و نقل که حق از متقابلین و تقصیرین یکسانند
 و در قرآن خداوند تعالی میفرماید فاذا بعد الحق الا التلاوا
 پس علم گفته اند که میان چهار مذهب مناقضه نباشد و در الجمله
 از

حق خداست که
 تا از این اختیار کنم
 علم گفته اند که این
 چهار مذهب

از مناقضه اینان چه دیدی یوحنا گفت ان دیدم که انصاف
 وضو و غسل را فی غایت درست دانسته و منافعی ^{بسیار}
 و منافعی بسم الله و فاتحه در نماز واجب کرده اند و مالک
 مکرر داشته و احمد حبیل را داشته که ماموم نماز نشسته
 بگذارد اگر امام را عذر می بود و ماموم را عذر نبود و
 باقی فقهها باطل دانسته اند و اینها هر مناقض یکدیگرند علما
 گفته اند که هر یک از اینها مجتهد بودند و آنچه ایشان رسیدند
 گفته اند و همه بر حقند پس یوحنا گفت از شما قیاس میگیرد
 که هر مذهب رسول الله دلالت کند که آن یقین حق ^{است}
 بود هر مذهب رسول الله است یوحنا گفت محال بود که این
 چهار مذهب رسول الله را بود زیرا که لازم آید که رسول الله
 جمع کرده باشد بین النقیضین و این محالست و دیگر مراجع
 دین که این چهار مذهب هر زمان رسول الله بودند یا نه
 علم گفته اند نه بلکه بعد از چند سال پس از او در زمان

تا با این علم گفته اند
 گفتند که این چهار مذهب

رسول گویی نام اینها میداشتند و همچنین در میان صحابه
 و تابعین یوحنا گفت پس حاصل سخن آنست که شما مذاهب
 پیغمبر را کردهید و در میان این چهار مذهب میجوئید
 و میگوئید که شاید این باشد و شاید ایند که رسول الله
 چه عمل میکرد در نه حیات یکی از عظامای ابو حنیفه بنی امیه
 گفت یا یوحنا قنیع بر ما بپوش و در دین ما بخند انداز
 اگر حق میخواهی بدانی که چون پیغمبر ما وفات کرده و در میان
 قرآن و حدیثی که از آنست خود او ^{قرآن} و حدیث سخن میگویند که بنویسند هیچ
 میخواهی که بقرآن و حدیث نزدیک و موافق بود مذاهب
 ابو حنیفه که در بغایت بقرآن و حدیث موافق است و بدین
 عمل کن تا اجابت یابی یوحنا گفت که من میفرم که مذاهبی
 یکدم که بقرآن و حدیث نزدیک بود فاما آنچه تو میگوئی
 که ابو حنیفه بقرآن و حدیث راست است همچنان بنیت زیر که
 ابو حنیفه و صنوبری بنیت و پاسکسی رو داشته که اول

علی

عا
 با آمد پس صبح سر کشند دست است و این خلاف فروع
 قرآن است و باقی هم مذاهب این را نمیکند و بر عکس این
 خدا تعالی میفرماید قَالَ اللَّهُ تَعَالَى يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ فَاغْلُظُوا وَجوهَكُمْ وَأَعْيُنَكُمْ وَأَصْغُرُوا
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ که اول روی بشوئید پس دستها
 صبح سر بکشید پس پایها صبح کنید و هیچ حدیثی از پیغمبر
 وارد نشده که بپوشیدن و صنوبری گفته باشند تا آنکه
 خدا تعالی فرمود لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ
مِمَّا سَمِعْتُمْ مِنْ خَلْقِهِ و اعنی مناسک که پس چون در نماز
 باشد ما را که تو نبی که خدا در لفظ ایت ذکرده
 بگذاریم و آن ترتیب که رسول بفرموده و عمل نمائ
 بگذاریم و قوله ابو حنیفه بگویم که او گفته و او در لفظ عز
 برای ترتیب نیت و این بر هیچ عقل راست نیست و از
 کتاب سنت و وراثت و از آن جمله ابو حنیفه کو بیاگر

اگر در غایت کینه خود را نداشتی وضو سازد و نماز
بگذارد و نماز هر شب است و هر کس نماز نکرده است از
رسول که چنین ذکر کرده باشد تا فرموده باشد خدا را
میفرماید که ان الله يجزي التوابين وحب الطهرين و
این نیز از کتاب سنت دور است و دیگر گفته است که
سک کرده داد باعث کند بالمشور و توان بپوشید
در نماز این مخالف نظر است و دیگر هم گفته کرده است
که در نماز مانع بفار می بخورند و این خلاف حدیث است
لا صلوة الا بقاءة الکتاب وقران القرآن كما انزل
و دیگر ابو حنیفه گفته که قنوت در نماز صحیح بدعت است
و حال آنکه حمیدی روایت کرده در جمع بین الصحیحین
ان النبي عليه السلام قنن في صلوة الصبح بعد القراءة
وقبل الركوع دیگر گفته اگر در روی پاسبانی رود و کذب
مردم را تحسین کند و از سازد مال و در دزد دزد و زرد

صحيح

مذاهب

خداوند کند و آنکه از ملک کند و او طاعت کند ظالم باشد
و هر چه در دهر که منع او بکند و او را اذن آورد بنشیند
کند و اگر خداوند کند و آنکه خون او در گردن زدنی
و اگر در دزد کشد خود خداوند کند و آن خون او بکشد
حق تعالی میفرماید و لا تأکل أموالکم بینکم بالباطل و این هم
مراقب کتاب و سنت نیست و دیگر هم گفته که اگر نیک
عصبه از عمر هزار بار و از بکر هزار بار بگوید
بیایم در هر مالک غلبه کرد و در غماب بد لازم کرد
و این مخالف حق است و دیگر هم او گوید که مسلمانان
بکری میکنند مسلمانان و آن خون او بکشد و این مخالف
نفس است قوله تعالى ولى يجعل الله للكافرين على
المؤمنين سبيلا دیگر هم این خبیثه که هر کس شخصی خواهد
خود یا مادر خود بخورد و جماع کند و روی نباشد و اگر
تعمد کند و بداند که حرام است و این نیز مخالف نفس است
قوله تعالى ان آتیه و الزانی فاحاله و کما حدیثها

مذاهب

مایه جلد و هم این خیفه میگوید که هرگاه برزید چهار
 کوزه بر آن کوهی دهند اگر قصد نکند ایشانرا حد
 از وی ساقط شود اگر نکند بکند ایشانرا حد بروی
 لازم آید و دیگر گفت اگر لواط کند حد بروی نیاید
 بلکه نقد بر کند و بر سوا سه میفرمایند من علی عمل
 لواط اقل الفاعل والمفعول و دیگر میگوید که اگر
 عقد کند برادر یا خواهر خود دانسته بخوابد می
 نماند که حرام است و جماع کند بروی حد نیامند و اگر
 عقد نهی است و دیگر هم این خیفه میگوید که رواست
 که قاضی فاسق باشد و اگر خطا کند و اگر حکمی کند
 که خلاف حق خداست هر آینه حکم او باطل است و آن
 کرد و این مخالف نقل است قوله تعالى ومن بعد
 بما اتوا الله فاولئك هم الکافرون و دیگر هم او
 گفته که اگر بر دعوی کند بدو و نیست فلا
 فلیتدبّر و کوه نزد قاضی او بر تا قاضی محب

ظاهر

ظاهر حکم کند قاضی محب ظاهر بروی بطلان
 پس این زن مطلقه بشود و احرام کورد و بر همه
 کس حلال شود تا بر کوهان که بد و رخ کوه
 دادند حلال شود و این مخالف قوله رسول الله
 اما منکم و انکم تخصمون الی و بعضکم التو حجه
 من بعض فاقضوا علی خود ما اسمع منه من قضیت
 له فشیء من حق اخیه فاریض فاما ماهی هو له
 قطعه من النار و بخاکت چون این سلیله ادبیا
 انداخت و علمای هر چهار مذاهب حاضر بودند
 سخن بطول کشید لیکن حاصل سخن آن بود که ابو
 خیفه مجتهد بود و بر نقد بری که خطا کرده باشد
 او را ملک اجرا باشد و اگر افضیان گویند که ما
 اجتهاد کردیم در لغت سر بار اگر اجتهاد ما سوا حق
 باشد مطلوب است و اگر خطا بوده ما را ملک اجرا باشد

برقی زبید بروی
 حلال شود ظاهر
 و باطن و اگر زن دعوی
 کند که شوهر او را طلاق
 داده است دو کوه
 آورد و حکم کند

مسائل

عوی و خا کفایت
 میکند که مجتهد
 کند و خطا ندارد
 مگر اجرا باشد

لا سلام

پس شما یا افاضان چه جواب خواهند گفت گفته اند ما
چون مخی حراز کنید در میان علمای یکی از علمای شافعی گفت
یا یونحنا اگر من می خواهم که بفهمم حدیث نزدیک
و راست باشد مذهب امام شافعی را بگیرم که او قریبی بوده
است و مفاخر بر ابو حنیفه بود و اقوال او واقع است یکی
از علمای ابو حنیفه بنیاده گفت از ابو حنیفه محقق نباشد و
تراج کرد با وی و گفت چه تحقیق دارد شافعی در آن
مسئله که میگوید که اگر زید تا کرد و بصورتی و از
و دختری بیاورد و در واقع زید را که نکاح آن دختر
مکنه که از زنا حاصل شده و اگر صورتی را از زنا پسری
بزنند و بیاورد که آن پسری بچه با مادر خود عقد بزنند
و نکاح او درست باشد و اگر او را خواهر بوده از زنا
خوار و بورد که خواهر خود را نکاح کند و جمع کند میان
دو خواهر خود از زنا کمی که چنین مذهب بعضی کرده اند

چه توان گفتن اول است از تحقیق ابو حنیفه شافعی مذهب
کرم شد و بر هم آمد و خنثی مذهب گفت ابو حنیفه این
تر گفته است در مسئله تقریر کرد که هیچ عقل و نقل است
نباید یکی است که ابو حنیفه میگوید که اگر زید بصد و شش
باشد او را دختری بگردد و هم باشد و آن دختر را بایک
مرد و عقد بزند و دو پسر دختر را و مرد سالی چند در
هند و میان با هم باشند بعد از مدتی آن مرد با مادر خود
رسند و مادر زن خود را از آن مرد طلبید و زنی پیش رفتی
او را که در سر دختر داشته باشد و در شکم بفرزند دارد
و میگوید که این زن است و این همه فرزندان بخدا
گوید که من از خود دختر بخواسته ام و از آن روز که عقد
اند تا اکنون او را ندیده ام و پسر او را ندیده ام اکنون زن
خود را از تو میطلبم و پیش من زنی میآورد که خد فرزند است
و در شکم دارد و میگوید این همه فرزندان تواند آنچه شریع و چه

مسلمانی برد پس امام اعظم ابو حنیفه میفرماید و حکم آنست که
 فرزندان تو باشند بدلیل آنکه تو عقد نسبی شاید فرستگان
 اب نیست ترا گفته باشند و دیگر کم این دختر انداخته باشند
 و این فرزندان حاصل شده و بپسند و بشهره بنده عاقل
 روشن است که از غفل و نقل در رست مسئله دوم اگر زنی
 را شوهر غایب شود و چنان رسد که شوهر مرد و زن مدد ندارد
 و شوهری دیگر عقد نکاح بر نهد و فرزندان از وی بیارد و
 بعد از این این شوهر دوم بنوعی غایب شود شوهر اول را باز
 آید و حاضر گردد و این هم فرزندان و از شوهر دوم آمده باشند
 فرزندان شوهر اول را باشند و این دیگر در نقل و نقل دور
 بوجها گفت چون شافعی مذهب اینها نفرین نمود حنفی را هیچ جواب
 نماند و نتوانست که اینها را انکار کنند و چاره ندانست پس
 تشیع کردن بر شافعی پس در تشیع کردن معتقد آمد و گفت شافعی
 که امام است میگوید که اب مبنی پاکست و این خلاف حدیث است

و کفر

حنبل

و گفته که نکاح فاسد تحصیل میکند سه نکاح طلاق و
 و این خلاف حدیث است حتی تکلیف زوجا غیر هست که
 نکاحی که معتبر باشند در نظر شارع نکاح صحیح بود و دیگر
 و بپسند و آنچه در این دو جانب واجب بوی که داده
 و این خلاف حدیث است فی المال حق سویی الزام است چنان
 گفت چون دیدیم که حنفی مذهب این تشیعات گفت
 شافعی را بگویم شد و در رجب در آمد و از آن بر کشید
 که این حنفی تو بوده ایم را بپسند و بر امام شافعی
 تشیع میفرماید حال آنکه ابو حنیفه اینها که در مذهب خود
 روا داشتند که کسی بر زبان آورد عقل از ابو حنیفه
 گفت و شافعی گفت که ابو حنیفه را در است که بوی
 حدیث بود و باعث کفر و پیروی و نیز که صنوبر جانی
 و بنیبت رو بقبیله کنی و فالح را بفارسی بخوانی و بجا
 اقل هو الله احد درخت سبز بگوئی و سر را اندازد کی بنشیند
 در برك

و بشیره

یعنی رکن میکنم و سر از کج بالا میآورم و در سجده
 که میان هر دو سجده سر را بمقدار تیزی متمایل بر دارم
 و بعد از تشهد و قبل از تسلیم با وی عمارها کنی که
 نمازت در مقام است و اگر خطا با درها کرده باشی
 نمازت باطل باشد تو ای خفی مذهب بفقیر خود نگاه
 کن و هیچ بغیری یا صحابی بگوید مسلمانان که از برای
 خدا نماز چنین بگذارند یا خدا بندگان را چنین عمارت
 بخواهد چون دیدم در هر دو طرف سخن بطول میکند
 گفت ای عزیزان سخن کوتاه کنید و این خود را رسول
 تکبیر که من از این هر دو مذهب نفرت گرفتم و هیچ کدام
 قبول نخواهم کرد و امام مذهب مالک گفت یا یو خفا
 اگر مذهبی خواهی که بقول خدا و رسول باشد مذهب
 امام مالک بگیر که از تعالیمان بوده و اقدم از هر شیخ
 و استاد شافعی بوده و بقیاس سخنان گفته هر چه گفت بآیه

و حدیث گفت بس خفی بر مالک خروج کردم کرد و گفت
 یا مالکی امام توجه است یا حدیث دارم بر آنکه گوشت
 همه سال حلال است و آب درهن و پاکت و گوشت خوک
 و استحل است و در زمان عود با الله نباید گفت و گفتن
 بسم الله در زمان مکروه است و تشهد آخر در زمان واجب
 نیت و در هر افتادن شافعی و خفی و مالکی چندان
 و یک دیگر در و اعتراض کردند و از اول هر سوال
 باشد بخواهد گفت ای عزیزان بخواهی خدا از شما
 بگذارد که نزد یک که من از مسلمانان بیزار شوم
 و صاحب مذهب جنبل نیست بود و هیچ با ایشان خل
 نمیآخت چون جدا شدند میان اینها یکی گفت
 یا یو خفا ترا سخنی میگویم راست خاص و غیره از الله
 اگر مذهبی بآل خواهی مذهب امام جنبل بگیر که من
 حقت و آن سر دیگر که این سخن نشنیده بروی

کم شدند و گفتند یا حبیبی مذاهب تو کی بر این مذهب
ما بود تا تو را ترجیح کنی او را بر مذهب ما و چه باکی
دارد و بیرون وی گفت که خدا جل جلاله است و بر عرش
می نشیند و از عرش چهار انگشت فریاد می شنود و خدا
فرمود محرابی بوبامهای مساجد هر شب آید و بر سر
پیرهای از رسول و در پاهای نبیین دارد که سر و کلاه
از او واریده است چنانکه در بغداد بر سر بامها
مساجد آنها می سازند و هر شب آید و بر سر می دهند تا
جوشانان از جوش خود و این مشهور است و از داود
حبیبی پرسیدند که صورت خدا چیست گفت صورتی
من الفرج واللحیه و استیوی فی ما وراء ذلك دیگر گفت
هوست خول مرده بد باغت پادشاهی شود و گفته شنید
دست در و منو واجب نبود و گفت در حضور حق چون
سک سیار آیند و ضوئی او می شکند و چون در
مذهب

چون

مذهب امام شود در حین چیزها باشد قول او از قول
دیگران بآل ترمود یوحنا گفت بعد از این نزاع در
میان علمای چهار مذهب افتاد یک دیگر را خطیبه
میکردند و برای یک دیگر بسیار بدعتها اثبات میکردند
و من چون از اعیان علمای اسلام که اهل فاضل ^{مست} عتند
اینها دیدم از سلفی بیمان شدم و کمتر خبر سواری
بود کسی بلکه دین او بدین اختلاف و باین نحالت
بود بعد از آن روی به ما کردم و سوگند دادم اینها
با ایمان مغلطه که مسلمانان را هیچ مذهبی دیگر هست
بغیر از این چهار مذهب علماء گفتند بی همت و لیکن طایفه
قلیل اند و ایساوارا فاضلی میخوانند و دایم خود را بجهان
میدارند و خود را در شهرهای مغظم ظاهر میکنند و خود را
دهر دهر شاه فیروز میگردانند و در هر شهرهای مسلمانان
حمودان میکنند که ما جوییم و کبریا میکنند که ما

کبرایم و نمی توانستند اما را فوضی می توانستند گفتن که ما
 را فوضی ایم از تو سوگند کنی که نزد ما نیست که ایشان
 واجب القتل اند با آنکه ایشان قلیل اند و از مدعیان
 هیچ حاصل نیست یوحنا گفت و استیاضت که قلت
 ایشان دلیل بر این است ایشان نیست بلکه ایشان حقیقت
 ایشان توانسته بودند و بر آنکه من شهادت می دهم که بسیار مدتی
 قلیل کرده اند چنانکه می فرماید قولی تعالی قلیل ما هم
 امن معه الا قلیل و قلیل من عبادی الشکور الا قلیل
 و الجنتی کم من فیته قلیله غلبت کثیره و دیگر
 قرآن بسیار مذمت کند که کما قال الله تعالی فان
 تطیعوا اکثر من فی الارض یطیعوا عن سبیل الله و
 ما یتبع اکثرهم الا الظن و ان اکثرهم لا یعلمون الاخیری
 کثیر من جهنم و این گروهی است از خدا بیگانه و کراهان
 از محققان بیشتر اند پس نتوان گفتن که قلت ایشان

دلیل

دلیل و برادر این و ایشان است و نه بسیاری دیگر
 دلیل است بر حقیقت ایشان که از شما توقع داریم که
 یکی از علای ایشان را حاضر گردانید تا بشنوم که چه
 میگوید علماء گفتند که هرگز کسی از ایشان پیش ما
 نمی تواند کرد که من هایشان رخص است که جای
 آن باشد که در مجلس نیستند و بحث کنند فی الحال
 بفرمایم تا او را بکشند و بپوشانند یوحنا گفت ایشان
 بسیار باشند یاری مکن و قضیان بر وحدایت خدا
 اقرار دارند که واجب القتل اند علماء گفتند بلی و حق
 خدا اقرار دارند بلکه مبالغه تمام میکنند در توحید و
 تفرید خدا در ذات و صفات یوحنا گفت مگر اقرار
 به پیغمبری رسول و قرآن و معجزات ندارند علماء گفتند
 بلکه رسول الله را منکر میدهند از صغایر و کبائر بطول

عمر او پیش از نبوت و بعد از نبوت و مبعرات و
 قوت اقرار دارند یوحنا گفت مگر عباد و خسر
 اقرار ندارند علما گفتند بل بجهل اقرار دارند بلکه
 بسوال قبر میزان و حساب عقاب شفاعت
 اقرار دارند یوحنا گفت مگر انکار عبادان میکنند
 مثل طهارت و نماز و روزه و حج و زکوة و جهاد و علما
 گفتند باینها هم اقرار دارند که اعتقاد ایشان
 دیرین باب بغایت یوحنا گفت مگر ایشان مباحی
 اند حلال و حرام نمیدانند و خمر و دنا و لواط و
 لهو لعب و بر باخوردن و خون ناحق و یحیی و را
 دارند علما گفتند نفوذ بالله هرگز اینها را روا ندارند
 بلکه احترام ایشان از اینها بیشتر باشد از احترام دیگران
 و عقرب میکند و در شرح ایشان نیز دیگران یوحنا
 یوحنا گفت آقا که بغایت عجیب چیست قوی که بگویند
 الله اکبر

لا اله الا الله محمد رسول الله که نماز و روزه و
 زکوة و حج و جهاد و اقرار دارند و حرام دانسته
 خمر و دنا و لواط و مال و باخوردن ناحق و یحیی و خسر
 و غیره و خمر و صراط و میزان و حساب و بهشت و
 دوزخ اقرار دارند و غیر ایشان واجب العقل باشند
 و این از صلاحتهاست که علما بدانند با اعتقاد اند
 و چند با اعتقاد عجیب است که میگویند بنده را اختیار
 هست در طاعت و معصیت کردن و میگویند خداوند
 نمایان است خواست و اراده که ظلم نخواست و همچنین
 اعتقاد بد کردن بد باشد زیرا که خود را با خدا شریک
 میدانند یوحنا گفت مگر میگویند که بنده را اختیار
 نیست در طاعت و نه در معصیت و خدا کفر و ظلم خواست
 از کافر و ظالم علما گفتند باین مذهب اهل سنت و جماعت
 اینست یوحنا گفت پس که شما مشکل بدانید زیرا که لازم شود

در اقصای

که هر معصیتی که در دنیا واقع شود از شرک و ظلم او
چون فساد و زنا و غیره در حق خدا باشد
و باز است خدا واقع شده است و خدا خواست که کافر
کافر کند و او را هیچ اختیار ندارد و در ایمان او
یا الله شاکر میبندد یا الله که شما را لازم شود که میگوید که خدا خواست
خدا کافر را عذاب خواهد کرد که چرا که شیطان مردم را گمراه میکند و خدا است که شیطان
شیطان کند و شراب بخورد و شراب خورده و زنا
کنند و نکند و اگر چنین بود و بت پرست بت پرستی
کند و اینها را در حق کار هیچ اختیار ندارد و اگر چنین
بود چرا چنین کسانی مذمت کنیم بلکه خدا اجر الهی
عذاب کند بلکه چون روا بود به پروردگاری که حکیم
دانا و عینی بود که یکی را ایمان فرماید و از وی ایمان
خواهد و دیگری را دیگر کفر از وی خواهد و
عذاب کند کافر را بکفر و تقوی کفر بر وی کرده باشد

یا الله شاکر میبندد
خدا کافر را عذاب
خواهد کرد که چرا
ایمان بخورد بدین
و دیگر

بلکه

بلکه چون روا بود بر حکیم عادل دانا که بنده کان
خود را از ایمان روگرداند و با ایشان بگوید در
کلام خود این نص فرمود و کفر در ایشان بیافزیند
و بگویند کیف تکفرون و چون در ایشان بپوشانند
حق باطل را بیا فرمود بگوید لم تلبسوا الحق بالباطل
و چون ایشان را بپوشانند حق باطل را بپوشانند
بگوید لم تلبسوا الحق بالباطل و چون ایشان را از راه
حق آید و از حق با ایشان میگوید لم تصدقوا عن سبیل
الله و چون منع کند ایشان را از ایمان و بگوید در کلام
خود ماذا علیهم لو استقوا بالله و چون ایشان را از راه
حق میگرداند و با ایشان خطاب میکند فایز تنهید
و چون ایشان را بخیر از دین باز میدارد و میگوید فمالهم
عن التذکره معصون و حال آنکه در قرآن شما بسیار
آیات آمده که دلالت میکند بر آنکه افعال بنده کان از

از طاعت و معصیت بارادت و اختیار بنده کان واقع
بی شود حق تعالی مذمت و دشمنی را که گویند اگر خدا
خواست ایمان آوریم ایمان بی او داریم باین آیت که
سید قول الذین اسروا لوساء الله ما اشركنا ولا اباءنا
ولا احرامنا شیء یفعل فی ذلک باشند که گویند آنکه
مشترک بودند که اگر خدا خواستی ما هیچ شر را نمی کردیم
و نه پدران ما شر را کردند و هیچ چیزی در دنیا و آخرت
نمی کردیم و نه پدران ما شر را می کردند پس حق تعالی
سوزش می کند ایشان را و کمال کذب الذین من قبلهم
یعنی هر چه پیش از ایشان بوده اند کسانی که پیش از ایشان بوده اند
گفته اند اگر خدا خواستی ما بت نی پرستیدیم و کافری
بودیم ولیکن خدا را که فرستاد ما اختیار نداد پس
ما را چه میفرماید و حکایت فرماید او عمل کنیم جزو که هم
بقدر او است و هیچ کس را فعلی نیست جز از او است

فوقوا باسنا تا حین که با شما را قتل و کشتن
علم فرموده لنا یعنی با شما را خبر داد که ای شما
هیچ علم نداشتید که ان علم با شما نداشتید پس تعجب و
الظن ان الله لا یخبر صواب یعنی هیچ چیز بر وی
نمی گذارد که این گفتن شما نیست الا دروغ و
ناحق اگر در قیامت کافر خدا را بگوید ای بار
خدا یا جبر اید و فرج می فرستی خدا خواهد گفت و
که تا ایمان فرمودم و ایمان نیافریدی و اگر کفر
نمی کردم و کافر شدی پس کافر گوید ای خدا مرا
بگوئید بگو که ما هیچ اختیار ندادیم در کفر یا ایمان
خدا گوید مرا تر اختیار ندادم پس کافر گوید چون که
فرستادی مرا و اختیار ندادی در وقوع کفر و قبول
ایمان چرا مرا عذاب میکنی پس خدا ملازم من است هیچ
چیزی مانند این گفتن لوساء الله ما اشركنا لا انتم

پس چون تاملی باینجا این نکند و در عجب انبیا علی فرمود
قل لله البلقه والوشاء بعد از آنکه جمیع نفس بجای
 می آید که طلب حاجت و علم است بر شما جبر اگر چه جبر که
 شما را میگوید که خدا را تعالی ایمان از کافر مخلوق است شما
 داده شد در کفر و در ایمان اگر خدا خواستی شما را هدایت
 هدایت میکرد و یکی ساقی تکلیف بود و ساقی استغفار
 توبه باشد یوحنا گفت مرا بگو چو ای که شما میگویند
 اگر خواستی که همه خلق مسلمان بودند لیکن او خواست
 که هر خلق مسلمان باشند و نخواست که بت
 برست باشند اگر خواستی که آن
 کسان همه غیبت خدای بر منند
 اینها را بر منست خدای بر منست یوحنا میگوید
 در روز شما بخوانید در ایدم نمی بینم که این
مختار شما خلافت بران شماست من در آن نهادیم و قال الوشاء
 الرحمن ما

تجدید

کلام و اسرار
 ایمان و کافر
 خواست

عند

الا
 ما عبدناهم وما لهم بذلك من علم انهم هم صواب و
 مشرکان گفته اند اگر خدا خواستنی ما ایشان را نمیستیم
 و مشرکان را در تورات و در انجیل نیست الا که ایشان را بجان و سر
 میگویند و چون در قرآن شما چنین آمده و شما بقرآن اقرار
 دارید چرا میگویند که خدا را بخل و شر و زور و ستم است
 و او را با حق است و چرا بر او غضبان طاعت میبرند و قبا
 القل ابدان را ایشان را این ظلم صریحت که در حق ایشان
 میکنند و صلیب ظاهر است خدا گفتند ای یوحنا ما میگویم
 که این امر از ^{ان انجیل} انجیل و احب القل اند بلکه از انجیل میگویم
 که ایشان را عقاب بدست اند که مافوقه ناقص کنیم و باقی حق
 و در باشند همه ها اند و محکمانند در ایس و با کافرینند
 و ما ایشان را و احب انما میدانم و هرگاه یکی از ایشان بدست
 ما افتد تا او را عذاب نمیکیم چاره نیست بر صاحب شما میگوید
 که فرقه ناجیه ما یم علی گفتند ما عید اینم یعنی و نمیکیم که
 مافوقه ناجیه بود لیکن رسول حق الله علیه و آله و سلم فرمود تا

النبی صلی الله علیه و سلم استقرأه علی شمس سبع فرق
واحد منها ناجیه و باقی هالک است یعنی آنست که بعد از من هفتاد و
فرقه شوند یکی در بر گرفته و همانا جی است و دیگران در اقصای است
و ما را بقدر معلوم نیست که فرقه ناجیه ازین هفتاد و سه فرقه
کدامند یقینا گفت بحجرت در اسلام که هیچ میدانیند شما که
رافضیا و چون استدلال میکنند بر حجات خود عطا گفت ابتدا
رافضیا را میگویند که یقین معلوم است که فرقه ناجیه است
باید که اعتقاد ایشان معاینه اعتقاد ما و فرقیات دیگر هفتاد و
دو فرقه باشند و الا حجات بخت فرقه غیر فرقه دیگر ترجیح بالمرح
باشد و معاینه فرقه ناجیه را با فرقه در بعض اعتقادات باشد
نه از جمیع وجوه و اگر نه اسلام را شامل است و آن بعضی
فرقه را تشبیه در وی مخالفت میکنند با باقی بسایده که قول ایشان
موافق کتاب است و موافق اخبار و نبوت و معهود و هر چه حکم
از انکار نتواند کردن و مطابق عقاید باشد یقینا گفت و اما
که موافق و موجب میگویند اگر اثبات نتواند کردن و لیکن

هیچ میدانی که در چیزها و شما مخالف میکنید و آن چیز فوق
کتاب الله و حدیث و نقل است و ما را ندانید گفت من میدانم
که چه میگویند و افسوس میگویند که چون رسول الله صلی
الله علیه و آله و سلم از دنیا رحلت فرموده اند همه اصحاب
گروانید از اهل بیت عم و یعتابو که کردند و منافعت
او کردند و ما پدری اهل بیت عم که هیچ شک نیست که
منابع علم علی است و اهل بیت ناجی باشند و مخالف علی علیه السلام
و اهل بیت هالک باشند پس بدین دلیل ثابت شد که فرقه
النجیه و باقی فرق هالک اند یقینا گفت رافضیا را
درین دعوی و چیز اثبات می باید کرد که اثبات کند که اهل
بیت عم بطرف بودند و ابرو و نایب ایشان یکطرف و وی
انکار اثبات کنند بعضی صریح که اهل بیت عم بر حق اند و باقی
ایند و مقدمه اثبات کنند شک نبود که قول ایشان مستقیم
و باقی با شک غیر را معایت میکنیم تا ما را حق یقین پیدا شود
آن یکم آنست که هیچ کس روایت از حدیث رافضیا نقل نکرده

وهمه روایات ایشان را بطرح فهم و اگر چیزی موافق قول افضیای
در کتب شما که اهل سنت و جماعت را بابت شما را بان اقرار کند
و ایشان را حجت باشد بر علمای چهار مذهب کنند اندک است
پس و جناب وی معلوم کرد و گفت شما را سوگند میدهم بان که
که در کتاب کرم فرموده است ان الذین یکتبون ما انزلنا من
الکتاب و الهمدی مرعده ما بیناهم للتعارض فی الکتاب
اولی علیهم الله و یعلمهم الله و یعلمهم الله عنون که هیچ در کتب
و اخبار و احادیث شما وارد شده که بابا بکر و عمر بعد از
وفات رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم با اهل بیت
علی و فاطمه و عباس نزاعی گرفتند یا با ایشان مخالفت
کردند علماء گفتند بل نزاع کردند با ایشان در کتب طاعت
در صحیح بخاری که اعظم کتب اهل سنت و جماعت در رجاء
اول در باب غزوای خبیر بروایت عایشه ام المومنین که
علی علیه السلام با ابوبکر نزاع کرد و هشت ماه مدت حیات
فاطمه در صحیح بخاری دیگر هست و خبر دوم هم بحال است

و اگر

و اما آنکه

عمر بن الخطاب که علی و زبیر و فاطمه که با هر دو بودند
نزاع کردند با ایشان و ان ظنیر دست طاهر من انشیر بلکه
و کتب با چیزی عجیب نقل کردند که اگر فاضل و مباحث را
دست او بر حکم بود ایشان را و ان ائمت که در صحیح بخاری
و مسلم روایت کردند که عمر گفت بعلمای عباسی که چون رسول
الله ص فات یافت ابوبکر گفت که مرا فایم مقام رسول الله
ام امیدی تو و عباسی و طلب میکردی میراث خود را یعنی علی
ابرا سطلای طلب میکرد میراث فاضل از پدرش بیک گفت
ابوبکر که رسول الله فرمود که مرا میراث نمیدهم هر چه بکنم
صدقه است پس شما هر دو را اعتقاد بسندید که ابوبکر کاذب است
و که کار و عهد کردند و حاضر بسبب چنانکه ابوبکر گفت که فایم
مقام رسول الله ام شما مرا کینه کار و عهد کردند و خیانت
کردن میکنید خدا میداند که من راست میگویم و پدر حق
میکم پس از ان بعدی تو را ان مرد و هر دو شمار یک عهدید
حالی میکنی که میراث رسول الله مباد و عمر بن الخطاب

بک
مجلس

گفت که آن مجلس رسیده اند اما حاکم کتابت و محققان بر آنست
 و عثمان و عبدالرحمن بن عوف و زید و سعد و هبش و کثرت
 عذر خواهی نکرد برای ابوبکر و عباس و علی هم عذر خواهی
 و این دلیلست که علی و عباس بخلاف عمر راضی نبودند از این
 ایشار بود و اهل البیت که همی بودند که ابوبکر و عمر و ابان
 ایشار که همی میکردند و این احادیث که ما نقل کردیم موافق
 و انصاف است پس دعوی ایشان که ابوبکر و عمر مخالف اهل البیت
 کردند اجماع بود و هر چه باجماع باشد انکار آن توان کرد و صحت
حدیث نیست روی بخاری و مسلم و صحیحین و الترمذی
للعباس و علی و فلان قوی رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
قال ابوبکرنا و رسول الله ص و فحیث انت تطلب ما
مرای اخیک و تطلب هذا فیردنا امرنا که مرای ما فقال ابوبکر
قال رسول الله صلی الله علیه و سلم لا قوت لنا بکما ترکناه
صدقه و را براه کاذبا انما غادر اخانا فوالله نعلم الله لصا
تابع الحق ثم قتل ابوبکر فقلت ان اول رسول الله و اول ابوبکر

والله انما اصابوا باثما غادرا خائفا و الله یعلم ان صا
بایر تابع الحق و انهما ثم حیث انت و هذا امر کما واحد
و جمیع فقلنا انما یوحنا که انصاف و انما الزام
کند و بگوید که عمر و برحق و احسن گفت با و روغ جوا
شما چه خواهد بود و اگر بگویند که راست گفت لازم آید که
عباس و علی اعتقاد کرده باشند و ابوبکر و عمر که اینها
در روغ گویانند و انما و غادر و خایر و هر که همی که این
دو که که عمر و عباس اند در حق ایشان گواهی دهند و شک
نیست که راست و حق است در برابر اجماع نقل کرده اند
که حق با علی است و علی با حق است و اگر عمر و روغ گفتند
پس عمر با حق نباشد بخلاف آنکه روایتست که یکی همچو این
و او پیشوای امت است و علی بن رسول در این است و دیگر
اگر عمر روغ گفت بودی البته امیر المومنین و عباس را که اینها
محمد عذری میگویند و یکی کرده اند پس همین روایتست که
ترسیح می باید کرد و فی الجمله معلوم است که ابوبکر و عمر با هم

دو روغ گوید بر حقین

مخالفت و نزاع کرده اند آمدیم بفرموده دومی و آن آیت که اهل
البيت بر حقند و هر کس پیروی کند ایشان کدر عجايب يابد
و هر کس که خلاف ایشان کند عاقلانست که اگر افاضيان را
انبياء قوت اند کرد و هيچ شکیست که سخن غرض اين است بوجه
امام بدان شرط که در هر چه سخن حديث از اينان قبول کنيم تا در
اهل سنت و جماعت نبود پس خولا الله الا الله محمد رسول الله
که خبر دهد مرا که در هر کس که شهادت از اين معنی آمده است و آنجا
نقل کرده اند عاقلانند بلی بسیار آمده است از اخبار و در خبری
صحيح و در مصابيح بالفاظ مختلفه بدین معنی آمده است
که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم گفت که من رجلی می کنم
در میان شما و چیر میگذارم که هرگاه شما بدان دو چیز
کنید هرگز گناه نشوید کتاب الله و خاندان من در صحیح مسلم
روایت زید بن ارقم قال خطبنا رسول الله في مكة و المدينة
ثم قال بعد الوعظ ايها الناس انما انا بشر مثلكم يوشك ان ياتي
رسول ربك فاحبوا له و احبوا الىه و احبوا الىه ما احب الله

فان الله

فيما التور و قد و كتبنا و الله و استمسكوا به خشعنا الله
ثم و غشينا لاهل بيتي و مرجع بين الصميمين نقل کرده که رسول
الله و اما انا بشر مثلكم يوشك ان ياتي رسول الله فاحب
وانا فانزل فيكم القرآن و اولها ما كتبه الله فيه الهدى و النور
بكتاب الله و استمسكوا فيه و اهل بيتي اذ كنتم في اهل بيتي
و در جمع بين القحاح السنة على النبي الله قال رحم الله عليا
الشيعة اذ را حو مع علي حيث كان و صاحب كتاب و در کتب
باستاد خود که گفته فاطمه مهجرت قلب و انباها ثم قوالی
و علی نور بصیر و ایمن من ولدها انما و بق و جبل مدونه
بینة و یخلفه من اعصر خا و من خلف عنهم هو او و روایت
کرده که رسول الله مثل اهل بیی که مثل سفینه من کرب
فما تجا و من خلف عنها ضل و غوی یوحنا که هم باشد
و شک و بینة هر کس که پیروی اهل البيت کند ناجی
از سزا باشد هر کس پیروی غیر ایشان کند هلاک و بد بخت باشد
پس اگر باضاف میگوئیم ایشان را افضی تر است که انبیاء می کنند

که ایشان اهل عبادت اند و نه هیچ چیز در دفع جنت ایشان کرد
 پس را ایشان را و اجل القتل بدانید و خدا گفته اند از اخوة
 که در صحابه کبار طعن میکنند و با یکدیگر و عمو و عمایان میکنند
 و چون گفتند که بعد از او هیچ کس نیست که با او در عبادت
 یا شبهه دارد و شبهه نیست که میگوید که با او فاطمه را تنها
 و هر کس فاطمه را از عبادت و طاعت منافق باشد و منافق است
 هیچ شکی نیست و در کتب شهادت و ایمان که رسول فاطمه را دنیا
 ستایش ستایش کرده است تا حدی که گفت خدا این عبادت فاطمه
 و رضایه و رضای فاطمه و رسول هر که او را کند هر که
 او را می بخشد و مرا بخاند است چنانکه در حدیث صحیح بخاری
 در مناقب فاطمه آن رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قال
 فاطمة بضعة منی فمن أحبها فقد أحببني و من کرهها کرهني
 و من کتبها کتب الله و من کتب الله کتب الله و من کتب الله کتب الله
 و من کتب الله کتب الله و من کتب الله کتب الله و من کتب الله کتب الله
 که هر کس فاطمه را بخاند رسول الله را بخاند و با او شریک است

که خدای

که خدا این عبادت کند و چشم فاطمه را و رضایه و رضای فاطمه را
 بر سیدان دانست که با او فاطمه را بخاند است یا فی الله
 گفتند ما این را از زبان نبی می شنویم او را در دنیا و در صحیح بخاری
 نقل کرده اند که حضرت فاطمه به پیش ابا بکر آمد بعد از وفات رسول
 الله و میخواست بر سر او بایستد اما بکر منع کرد و او را فاطمه را با بکر
 خشم کرد و دیگر با وی سخن نگفت تا وفات کرد و بعد از وفات او را
 در شب دفن کرد و با بکر را خبر کرد و صورت و احوال را اینست که
 بخاری و ترمذی و غیره و غیره و غیره و غیره و غیره و غیره و غیره
 الا بکر را بطلبید و از او اینها را بپرسید و از او بدفع فاطمه غضبت
 علی بکر فی ذلك فخرجته و لم تکن له حتی ماتت و عاشت بعد النبی
 ستة اشهر فلما توفت دفنها و وجهها علی علی الا و لم یؤذن بها
 الا بکر و روی البخاری و الترمذی و صحیح بخاری و صحیح مسلم و صحیح
 ابن ماجه و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر
 و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر و ابن کثیر
 رسول الله ان فاطمه بنت رسول الله سالت ابا بکر بعد وفات
 رسول الله ان یقسم لهما ما یزعم ان رسول الله قال ان الله فقا
 لهما ابو بکر ان رسول الله قال ان الله فقا لهما ابو بکر ان رسول الله

فاطمه فخرت با بکر و فرزندانها همه خرد و فاضل بعد
 رسول الله صسته اشهر و هر یکی از جاری ایضا و حضرت فاطمه
 القرایی عن عائشه ان فاطمه لما طلبت ارض فداه من مبراتها
 من اهلها من ابی بکر غضبها الی ابی بکر ففجرته فاحملها الی
 ولید بن حذافه حی ماتت و بن هده احادیث می کند صریحا که ابی بکر
 حضرت فاطمه را از خانه ییو حنا کشت ای عزیزان مادر را
 و خرد را که بکین و زوی ایضا و از بعضی و هواداری بکدام
 و به بیم که حق کدام است هرگاه شما میگردید که ابی بکر حضرت فاطمه
 و هر که فاطمه را زاری میخاندند رسول الله و انجانید باشد و حق تعالی در قرآن خویش
 میفرماید قول الله ان الذین یؤمنون بالله و رسول الله انهم
 و الذین اخرجوا کفر انهم وجهه یرون نیست یا که
 قرآن میخاندند یا انکه صحیح بخاری و کتاب احادیث میخاندند
 یا انکه گفتند یا بکر و اما شد از اینها کدام اخبار میکند در عطا
 همه ساکت شدند و هیچ و ابی بکر گفت ییو حنا کشت ای عزیزان چه بگو
 نمیدید و هر نفس که دایم از او میگویند جراتی است که سلف

لای

اجماع کردند بخلاف ابی بکر و انکه اهل بیت است و خویشا
 صحابه را مدح کرده در قرآن چندین موضع و ایشان بچونند
 و هر که که خلاف این سخن گوید یا اعتقاد کند ملعون باشد
 و مستحق قتل ییو حنا کشت ای عزیزان راستی است که این سخنهای
 همه مشیح گردست و جنگ است که میگوید و اگر نه دعوی
 چون ثابت میتوان کرد چون نقل کردید که خطا خبر داد
 که اعتقاد علی و عباس و اهل بیت در ابی بکر داشت که ایشان
 دروغ گو بودند و نداد و عباس و نقل کردید که فراموش کرده اند ابی بکر
 و خصم مسلم نمیدانند و او صلح و بیعت کردن و از انوقت تا این
 اتباع علی علیه السلام مسلم میدانند برای شما حق خلافت
 ایشان اما انکه میگویند که از اهل بیت اندان نیز راستی است
 مسوع نیست خاصه در مذمت شما که بر خدا هیچ چیز واجب
 و حجت و در هیچ بعینیت یکدیگر عذیب صریحا و جیم حق
 و اما انکه از صحابه بودند صحابه را در قول ایشان حرام بود
 میقتضی نیست زیرا که هر کس شما را رواست که رسول الله علیه

والله وسلم گفت نزد یک که او دره شود مردان چند از آمد
من پس و گفته شود از فاضل الشان پس گویم بار و پانزده از آن
دست نشود در این صیغه که می دان که چه کرده اند بعد از غایب
بگویم که گفتار این صانع و گفتار علمیه هم شهادت مادیست ^{توفیق} فهم
گفتار انوار علیهم و انت علی کل شیء شهیدان بعد بهم
عبادت پس گفته شود مراد است که ایشان همه در پیوندند
چون که توفیق یافت کردی ایشان را و این روایت صحیح است
است از جمله روایات احمد بن محمد بن القاسم بن ابراهیم
و الشان من بعد احمد بن محمد بن محمد بن عبد الله العباسی
الاسمی علم قال لانه سیالی رجال من ائمة و جندهم
انما بقول ربهم و فی قول الله تبارک و تعالی و ما اعادوا بعد
فاقول کمال العبد الصالح و گفتار علمیه شهادت مادیست
فهم کما توفیق گفتار انوار علیهم و انت علی کل
شیء شهیدان بعد بهم عبادت قال فقال له انتم بزرگو
مزدی عباد اعقابهم شد فاقوه و او در این حدیثها

حال را می توان دانست پس معلوم شد که اجماع سلف است
و از جهتم ماکه اصل نیست صحت خلافت ایشان لازم نیست و علما
گفت که خلافت ایشان اجماع ثابت شده و در اجماع طاعتی است
کرد و چنانکه مراقتیای می گویند که دلیل است بر صحف اجماع
علیه که در اجماع شرط کنیم که اجماع مجموع اقتیای و اکتیم اجماع اهل
الحل و العقد و هر کدام که اختیار کنیم شمار حاصل نشده بلکه
تقصیر کرده اند که علی و عباس و اتباع ایشان مسلم داشته اند
و حکایت حال گذشت که در صحیح بخاری روایت کرده اند و در اجماع
احوال از عمر بن الخطاب کثیر مرتب گفته حکایت خلافت ائمه
گفت که ما مضطرب شدیم بدیعت که اگر کسی می گویند
با کسی که بیعت کند پس آنکه ما با ایشان بیعت کردیم در آن بیعت
که ما با آن دامن بیعتیم یا مخالفان کنیم پس فساد واقع شود
پس کنیم یا با آنکه دست بر آن بیعت کنیم و گفت در حدیث
که بیعت ابی بکر خبری ناکان بود و حق تعالی شر او را دفع کرد پس
هر که در این حدیث کند او را بکشند و علی و زید و غیره را که با ایشان

بود و جماعتی از انصار پس گرفتند سعد بن عباد و ششمین را و
 لشکرم و بر زمین انداختند تا گفته اند و گفته اند سعد را گفته اند
 گفتند سعد را چون که سخن چنان باشد معلوم کرد و جایعت
 اجماع بود و نه اختیار و از آن هنگام تا این یکم نبطانها شامتیق
 هستند پس چون در موعلا جاع توان کردن بلکه ایشان منع میکنند
 مخالفت با اجماع و واجب میکردند در حدیثی که رسول الله
 مخالفت امام را و مخالفت با شایسته که منصوص علیه باشد
 در خلاف و هم که معصوم باشد و سبب آنکه افضل است در بیان
 و اتبعی و امر جد و اکرم و اعیان است و میخواندند هیچ شایسته
 که اگر ثابت خود که رسول الله صلعم نفس کرده باشد در یکی هیچ
 سخن ناند و اجماع و اختیار و اصل بود و من از شما میپرسم که رسول الله
 هیچ نفس کرده ابو بکر را مخالف علماء گفتند گفت یوحنا گفت هیچ
 وصیت کرد در حال مرض خود گفت مراد و اب و قاعده و هید
 که برای شما ایستاده و میگوید هرگز گزاف نشود پس از آن هر که این
 چنین و بعضی را خوش آمد و غلبه و یکی از ایشان گفت که رسول

اینها

برموده و میگوید و رفت هر یکی تا وی میکند سخن رسول الله صلعم
 با ایشان و سوار گفتند جلد مرا اگر از چیزی که مرا بوی بوی
 و وصیت کرد سه چیز یکی آنکه مشران را از خیز و عریضه
 دوم آنکه واقدان را بکشد اینها که من یکبار ندیم و سیور
 و هیچ نگفت سالشتند و یا آنکه گفت و حاجی فراموش کرد
 عبد الله عباس بعد از آن میگوید است تا او چشم او سحر باز میگردد
 و میگفت روز پنجشنبه و جبر و پنجشنبه و صیبت چه مصیبت که
 منع کرد رسول الله را از کتابی یوحنا گفت آنکه رسول
 الله صلعم را گفتند میگوید که گفتند این عمر بود از شفت بر
 الله و از قدر گفت که هر بود میگوید که هیچ میدانید که صفت
 سوم چه بود گفتا نمیدانیم باز گفت افضیان چه میگویند
 گفتند افضیان میگویند و وصیت خلاف حضرت علی علیه السلام
 طالب خیر را که فرمود که مشران را از رویت بدو کنید که بگذرد
 واقدان را بگذرد و بر عقل میدانیم که البته سرفاری میباید که
 اینکار را بکنند یوحنا گفت لفظ این روایات از کشت افعل کنید

هجرت که بوی
 هجرت از آن

او را پس بداند ازین اولی که آیا هیچ کس در رسول الله گفت
 نه بچگونه سایل او را الزام کرد یعنی مدعی شد که وصیت
 بکتاب خدا و حال آنکه وصیت رسول الله بکتاب خدا آن بود که
 من در میان شما وصیت می‌کنم و هرگاه دست یوی زنی بکشد
 مرا منقوی بکتاب الله و یکی اهل البیت پس این وصیت بکتاب
 اهل البیت و دعوی شیعه غیر این نیست که من در روزی که
 خواندم که حق تعالی بفری انقبض روح نکرده تا وصیت که قایل
 مقام خود را در امت خود و در حفظ کتاب خود و حفظ شریعت خود
 و رسول را همیشه عادت بود که اگر خراسانی و سمرقندی یا بغیر
 البت در مدینه خلیفه می‌گذاشت و در قرآن قولی که
 علی که افاضت احدی که الویت آن را خدا الوصیت و بخاری صحیح
 در کتاب الفرائض روایت کرده ازین می‌باشد که رسول الله علیه
 گفت ما حق امراء مسلمین شیعی بودیم فیما بیننا و بینکم
 الوصیه فی وصی بکتوبه عندنا پس کی روایت کرد رسول
 که از دنیا خواهد کرد و وصیت کند و خلافت را قایل و غیر
 کند

کند و خلافت عادت و قول خود و خدا و خدا را که خدا و
 سرزنش میکند از آنکه مردم و او را بداند و خود کند قولی که
 الناس بالقرآن و رسول الله و انتم تقولون ان کتاب الله لا یعقلون
 از عقل و نقل و در است و روایت کرد رسول را بدین فعل
 نسبت کنید و چون سخن بکنید و بحث بسیار واقع شد بعد
 بنده یوحنا گفت شیعه دلیل دارد از بعضی رسول صمد خلافت
 این ابو طالب علی گفت بسیار احادیث روایت می‌کند بنده یوحنا گفت
 که بعضی رسول صمد که روایت کرده است که در حدیثی که
 است از اجداد ما که از رسول الله نقل کرده است که رسول الله علیه
 و آله و عترت را ازین نقل کرده است که رسول الله علیه
 که خبر ازین وصی من و خلیفه من پس کی سخن و بشنود و طاعت
 او برید و صورت روایت نیست که قال النبی صلی الله علیه و آله
 فجمعوا هم و هم بنی اربعون رجلا بزرگوار و اهل الوصیه
 فاضافهم رجلا و ثمان و عشتون من این شیعه او را و آنه کان احد
 لی که و بنده یوحنا بنی عبد المطلب و در حدیثی که ازین روایت

که موافق حدیث ایشان
 باشد مولا تا وصیت کرد
 بی بسیار احادیث
 علی نقل کرده اند
 و غسل ۳

وقد امر الله ان يحرك اليه فانكم توارون في عليه فيكون في روض
وخلقتي في كبريائه فاجيبه فقال انعام اليه امير المؤمنين عليه السلام فقال
احمد يا بني الله فقال رسول الله صلى الله عليه وآله اخي ووصي وخليفة
فاسمعوا واطيعوا انعام القوم يصحكون وقالوا لا يا طالب العلم قد امر
ان يسمع لانه ونقطه وانما الجمل ورواية امام اهل سنت وجماعة
احمد حنبل ومسنون واسناده كذا في نسخة ابن عازم كذا
باسم رسول الله صلى الله عليه وآله في سنة ثمان مائة من رسول
صلوة وادنا في شهر كذا ورواية في نسخة ابن عازم كذا
وكنت بائنا بميدان كذا من اوليهم بموستان في نفس موستان
مسلمانا كنت بلدي كبري رسول الله صلى الله عليه وآله بميدان كذا من اوليهم
هم وموستان في نفس كذا بلدي كذا من اوليهم كذا في نسخة ابن عازم
كرو كذا في نفس كذا من كذا كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
وعاد من عاداه في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
وموكل من موستان وموستان في نسخة امام روايت كذا في نسخة ابن عازم
يكياسناد ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم

ابن طبري جهاهم باسناد ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
نفسه ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
رواية في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
مسند ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
رسول الله صلى الله عليه وآله والرواية في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
الظهر واخذ بيد علي فقال السلام عليكم في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
من نفسه قالوا ابو واخذ بيد علي فقال لهم من كنت مولاه
فمنذا علي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه فقال له
عمر الخطابي هنيئا لك يا بني ابى طالب عليه السلام اصبحي
وموكل من موستان وموستان في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
در كتابنا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم
ير المصنف والمدينة فامر بالذوات في نسخة ابن عازم كذا في نسخة ابن عازم

قول

من فعل ثم نادى الصلوة جماعة فوجعا الى رسول الله صلى الله عليه وسلم
ثم يدعونهم الى الصلوة فوجعا الى رسول الله صلى الله عليه وسلم
عنت قدميه من شدة احتجتي انتم الى رسول الله صلى الله عليه وسلم
الظاهر ثم انصرف اليه ثم ذكر بحمد الله وتوحيده وثنى عليه
وسأله ثم قال ايها الناس اني اكون من العمر الان نصف
مئة سنة وان عيشي لم يبق لي ثلث في قومه اربعين سنة وان في كل
في الخبرين الاولين قد يوشك ان يفرقا الاول في مستور انتم
مسكونون فعملوا فيكم فانتم قائلون فقام من كل ناحية من القوم
مجيونين وكان شهادته عبد الله بن مسعود فقد بلغته
وجاهدت في سبيله وصعدت على رءوسهم حتى انا انما اتيان
جزا الله عن اخير ما جزا من ائمة ثم ذكر فضل ما بلغ
ما لو عدانية والرسالة واجتهدوا في ذلك وكذا الله ثم قال لا
فرطكم على الحوض في سلككم به على نفسي كيف خلصتموها
قال فاعيد علي ما تدري يا انصار حتى قام من المهاجرين فقال
بابي اني واخي رسول الله ما الشفان قال اكبرها كذا سبيل

طرف

تفضلوا

طرفه بيد الله ثم وطفه الاخر يا ايكم فتمسكوا به ولا تزلوا
ولا اصغر منها عاتري واهل بيته ثم ذكر وصيته ثم بعثته ثم قال فقلت
سألت اللطيفة الخبير فاعطاني وبارك لي في امر ما لي واصرا وخاذلها
وخاذل وليها في ولي وعدوها لاعدائها وانما اريد الله ائمة
فلكم حتى يدين اهلها ويطاهر علي بن ابي طالب بنو بنيها وتقتل من
بالقسط منها ثم اخذ بيد علي بن ابي طالب فرفع فقال كنت
مولا ففعل مولا ومن كنت وليا اللهم وان من ولاده وعما
من عواده قال ثلاثا اخر الخطبة وان اجماله وابتدأ بذكر ثقلبي في
ابن ابي طالب قال سأل بعد ان واقع كذا صحابي في الجوار وبين
في غمان القهري فيكفركه اشد بيش رسول الله صلى الله عليه وسلم فكفت
يا محمد صعل فومودي ما راك كوييد اشهد ان لا اله الا الله واشهد
ان محمدا رسول الله اذ يقول كريمة وفومودي كذا فيجكانه
بكذا واذ يقول كريمة وفومودي كذا فيجكانه بكذا واذ يقول
قول كريمة وفومودي كذا واذ يقول كذا فيجكانه بكذا واذ يقول
كريمة وفومودي كذا فيجكانه بكذا واذ يقول كذا فيجكانه بكذا

راضی نشدی تا هر دو دست غم زده است کوفتی و او را از ساقی
 و گفتی من گفتم مولا فعلی مولا این خبر دیت از تو یا از خدا
 پس رسول الله گفت والله الا هو انی از خدا هست
 حارثه وی کرد اینداز رسول میرفت تا بشتر خود سوار
 شود و میگفت یا خدا یا اگر آنچه محمد میگوید حقیقت است
 باران کن یا غدا ایام بدو پیشتر خود نرسیده بود که سینه
 بر سر او افتاد و از مقعد او بیرون رفت و از سوره فرود آمد
سال سال بعد از آن وقع و از افضال احمد بن حنبل در سنده
 گفت که سلیمان برید که یاز رسول معبود و می تو گیت گفت یا سنان
 همچنانکه موسی گفت یوسف بن نون است معصی و وارث هر که
 در دنیا دین می آید کند و وعده های مرا برساند حضرت علی
 ایضا است و دیگران العارف الشافعی در کتاب المناقب نقل
 کرد که رسول معبود گفت لکلمی و صبی و وارثه و ارفق علی بنی
طالب چون بنده بو حنا آنها را بستید گفتوا لله العظیم
 شما میدانید که طواف شیعہ است محمد روی از ایشان میگردید

و کردند هرگاه

و کردند هرگاه و در کتب شریعی و انبیا کرده اند و این احادیث
 صحیح است این چهار روی از ایشان میگردانید و بجهت با شماست
 علی علیه السلام و صحت خلافت او قایل نیستید علی گفتند سلف است
 اجماع کردند که هر کسی که بغیر از پیغمبر را حجاب اقل است
 بوجه آنکه شخصی ایشان را در اجماع ایشان رفت و بیان کرده است که
 اجماع ایشان صحیح نباشد و اگر باشند این حدیث را چه تاویل میکند
 علی گفت تاویل نمیکیم و طعن نمیکیم در صحت و سقم که این حدیث
 مذکور است بوجه آنکه تا این حدیث خبری که در قرآن خبری
 میباشد که مغفرت حدیث باشد و در آنست که در روایت علی بن ابی
 طالب علیه السلام و اولویت بر خلافت مولا نداشتند گفت شیعہ
 بجهت این استدلال میکنند از آنکه قوله تعالی انما اولئک الله و رسولہ
 و الذین امنوا الذین امنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتوا الزکوۃ
 و هم را کفون در محتاج تنزیل کرده اند که این امر فرود در حق علی بن
 ایضا علیه السلام چون آنکه در نماز بعد فرود و اولی و بنی
 کلام معنی شریف و اولی است پس خدایت ایشان کرد و ولایت

امیرالمومنین علیه السلام مشاوران ولایت و امام خود
کرد و اسبده و ولایت بعد از رسول خدا عالم الدین و ولایت علی علیه السلام
عام باشد از انچه قوله تعالی اولی المومنین من انفسهم و از و احد
اتهامهم و اولوا الاحرام بعضهم اولی بعضی فی کتاب الله اولیت
مطلق است پس واجب شد حال او در همه و فعال الاجال و دیگر است
حرف اولیت است چنانکه کوفی و اولوا الاحرام بعضهم اولی
بعضی الا فی کونه فاجما مقامه بعد مروده و الا فی تصریح به با عده حکم
آنست که اصرار کنیز چیز را که داخل بود باشد در وی نیز لایست
که از وی باشد و اما من است چنانکه چنان است پس کوی که هیچ
نشد نیست که ابو بکر و عمر از اولوا الاحرام نبودند نسبت با شریعت
و هیچ شکیست که علی علیه السلام از اولوا الاحرام بود پس علی
اولین است با من است و اگر گفته شود که عباس از اولوا الاحرام
است بلکه او هم شریعت بود و علی عمر زاده پس لازم آمد که غیر شریعت
و شیعه بدر قابل نیستند و جواب میگوید که ولایت عباس خارج
قوله تعالی الدین اسوا و امیر المومنین من انفسهم پس شریعتی

و عباسی

و عباس را مهاجر و حاصل نشد زیرا که او از خلفا بود که در
بدن او و اسیر بر نداشتن خروج شد از ولایت و اما آنکه میگوید
که او حق بود علی او هم رسول بود از بدخواه از امیر المومنین
علی علیه السلام بر سر عز بود از بدخواه پس اقریب است از انچه قوله تعالی
اولوا الاحرام فی الارض خلیفه و اولوا الاحرام من انفسهم اما ساقال من
و نیز میگوید که حدیثی است از رسول الله قال قال رسول الله صلعم
انکم الذین انتم الی و علی علیه السلام بعد از من باقیه قطعا عند
بنی و انچه علی علیه السلام وصیتا و از انچه قوله تعالی و طیعوا الله و
طیعوا الرسول و اولی الامر منکم پس خدا تعالی امر کرد بطاعت
اولوا الامر و چون که چنان باشد باید که الامر منکنند غیر طاعت
نیز که اگر ظاهر بودی که امر کنی بمعصیت یا انکه خدا تعالی امر کردی
بطاعت ایشان مطلق لازم شد بودی که خدا تعالی امر کردی
بمعصیت برای تقدیر و این طاعت پس معلوم شد مادام که اولوا الامر
که حق تعالی امر بطاعت ایشان امر فرمود امر کنی بمعصیت قطعاً
و از این لازم میشود که اولوا الامر معصوم باشند و غیر علی بن ابی طالب

گفت ای عزیزان چرا ما بیکدیگر میمانیم یا شیععه اگر هیچ نباشد
 آن هست که علی افضل است از ابابکر و چون افضل بود اولتر
 بود بخلاف علی گفتند علی افضل از ابابکر است بلکه گفتند
 ابابکر هم نیست و حنا گفت سخن ما بیهوده است زیرا که هیچ شک
 که فضل علم باشد یا جعل و هیچ علم افضل از جهاد نباشد
 زیرا که خدا تعالی میفرماید و فضل الله المجاهدین علی القاعه
 اجر عظیم اما پسینم که کدام علم بود و جهاد کدام پیغمبر بود
 او افضل است و باقی هر دو را هر کس که بخواهد بداند و بداند
 هر چه هست در هر دو یکویم بی محابا و تعصب گفت و اینم که است
 ابابکر از علی علم بوده زیرا که از این شهر است که رسول الله صلی
 گفت ایام مدینه العده و علی بابها و گفت اقتضا که علی علیه
 فیکم و بر سر منبر گفت لو کبرت الی الوساد فکنت من النعمه
 بتویم و بی اهل اخیان با جمیع هم و بی اهل الذم و زنجیر
 و بی اهل افرقان و بی غرضی خشم و اینم که هیچکس بدین
 منصب نرسد و دیگر فرمود که سلوی علی طرف السماء فایه

اعمال

اعلام مطهر و الاصل اما ابوبکر هیچ شک نیست بر سر منبر
 از اینها عین گفت بلکه یکبار گفت اقبلونی فلیست بغير منکم و علی
 فیکم یعنی مرا اقبال کنید که از شما نیستیم چون علی در میان شما
 نباشد و گفت ان امر حقیق فقومونی و ان استمر فایعونی یعنی
 اگر کج شوم مرا راست کنید و اگر راست بگویم پیروی من کنید
 و او را بر سید مدینه ایاجیت فقله نعم و ابانه افتد و از سرش
 گفت کدام اسنان مرا پوشاند و کدام زمین من را برادر و اگر کتب
 خدا تعالی بدان خود بخوبی و اما از حضرت علی علیه روایت کردیم
 که در کتاب المناقب از شهریار بدینسان صحیح که رسول الله صلی
 گفت علم امتی من بعدی علی بن ابیطالب و روایت کرد و نمود
 و ناوی در صحاح است اینان که رسول الله صلی گفت من اراد
 ان ینظر الی آدم فی عبادته و ان ینظر الی نوح فی تقوی
 و ان ینظر الی ابراهیم فی عبادته و ان ینظر الی عیسی علیه السلام فی عبادته
 فلینظر الی علی بن ابیطالب و نهالی روایت کرد حدیثی بیغی
 و با سند و دیگر در کتاب از عبد الله بن مسعود که رسول الله صلی

ناله و ناله

اعمال

فکر

گفت که حکمت را قسمت کرده اند به جزو و علی و الله جزو و علی
و همد خلد بن را این جزو و علی را است کرد ابوالمولید در مناقب
که عطا و آفت و اکابر احیاء علی بن علی بن علی بن علی
والله ما اعمله تعلی و ابیات کرده در نفس خود که بخ
فرود آمد قوله تع و تعیها اذن و اعیه رسول الله گفت
یا علی من خواستم زیندا ان اذن تو کرده اند پس علی گفت
من هر که چیزی را موش نکرده ام بعد از ان علماء در جمیع و
کردند که رسول الله صلی الله و آله و سلم گفت یا فاطمه
زینب ان اقدم امنی سلما و اکثر هم علماء و دیگران آمد
کنیم به بنیم که همه علماء که جمیع میکنند از که فیض میکند
و علی قرآن مشهور تر از ایشان ما هم هستن بوی جمیع میکند
و علی فقه ابو حنیفه نزد امام جعفر صادق علیه السلام
خوانده و شاگرد او شده و بعلی جمیع کرده زیرا که امام بی
جمیع میکند و مالک بعد از الله عباس و جمیع میکند و بعد از
شاگرد علیست و شاگردی شاگرد مالک است و احمد بن حنبل

اول علمای
سرداران
عباس
میکنند

مشاور

شاگردش افعیست پس فقهای اربعه خود را بوی نسبت
میکند و امام علم خود ظاهر است که اصل از علم از و است
علم معانی و بیان منسوب است پس بوی راجع شد اما
علم کلام ظاهر است که اشاعره و معتزله از و گرفتند زیرا که
ابو الحسن اشعری که رئیس اشاعره است تلمیذ ابو علی الحجتا
بوده است و ابو علی امام معتزله بوده است و معتزله و
علی شاگرد حضرت علی علیه السلام بود است و همه صحابه و
مشکلات و جمیع بوی میکردند چنانچه صاحب کتاب نقل
کرده که عمر خطاب در فتنه او و دعا گفت یا علی علیه السلام
لعلک عمر یعنی اگر حضرت علی نبود عمر هلاک میشد و از اجل
گفته بود که عمر حکم میکرد و علی علیه السلام باطل میکرد و ایند جمیع
و جمیع اجل و مجنون و جماعت که شراب بخوردند و عمر را الزم
میکردند بایش قرآن و عمر میگفت یا ما الفضله لیس لیا ابو
الحسن و دیگرانکه امیر المومنین علیه السلام اجل مشکلات دنیا
کرد و از انجمله از انجمله دو سوره میفرستد یکی پنج نان داشت

و یکی سینه از صفای ایشان رسید و ایشان را بخورد
 و چون برخاستند هفت در هم ایشان را خداوند بخ
 نان گفت صاحب خود را که توست در هم که من بخم
 بعد دانه که داشتیم او قبول نکرد و گفت مناهفستیم
 و با یکدیگر وضومت کردند و پیشتر حضرت امیر المومنین علی
 علیه السلام اندر خداوند نه نان گفت امیر المومنین
 حاجی حکم که حضرت فرمودند ترا یکدم می رسد خداوند
 بخ نان را هفت در هم از تو گفت و فریاد برآورد و گفت بنیان کن
 برای من چه حساب کردی امیر المومنین علیه السلام فرمود
 شناسه کس بودید و هفت نان داشتید و از نانها را سبک
 گشتید چنانچه بیست و چهار میشد و هر یکی از شما هفت یا نه
 خورده باشید اکنون او سه عدد نان تو هر سه پاره کرده
 خود خورده و یکی همان خورده و از پنج نان او یک پاره پاره کرده
 هشت خورده و هفت پاره پس او را هفت در هم شد
 و تا یکی از اصحاب از کافران و کفار بود و با او غلام جوانی

مشاور

مشکلی داشت که یکدیگر بودند و با نرکان در محراب خود چون فرزند
 و غلام او و بنده و سیدند هر یک دعوی میکردند که من خواجه
 اویم و او غلام من است هر دو پیش امیر آمدند امیر المومنین
 دققت کرد و ایشان را قبول نکرد و پسر فرمود قنبر را
 نام و در چپ و در بواجر مسجد یکدیگر فرمود تا هر یکی از
 ایشان سر از در چپ و در بواجر و در بواجر پیش خود را بگذرد
 و او را گفت با قنبر بود کرد و غلام را نیز فریاد کردی از امیر
 که گفت خود را بگذر است سر از در و کشید پس امیر المومنین
 علیه السلام حکم کرد تو غلامی را خواجده است از اصحاب و غلام
 و در آن دعوی برآورد فرزند و شاه چند نفی میکرد و قبول
 نمیکرد و گفت قنبر را که کاردار جوان کار و پسر فرمود که این
 پسر را و پاره کن و هر زنی را نیمه پاره بکن تا فریاد برآورد که
 با امیر المومنین می کردی فرزند از من نیست فرزند من نیست و غیر
 این احکام عجیب و غریب چنانکه از راههای امد و فتوی شناسان و من
 بگویم و در این مسجد اعظم و در بیرون و در و در و در

باب الثمان مائة وثمانون في ما يدخل في علم التلخيص
منه من هو ووعظ ما يمكن انما ازدهار في امرنا من جهة انما
همه وافر وكوفت از برتر كس روم او پيش او بگوشت و آن
ازدها ميرفت تا نزد يك منبر رسيد و بگريه برآمد و سر در گوش
شاه نهاد و او ازي كود شاه جواب داد و او بعد از ان ازدها
نابديدند شاه گفت اين قاضي چي بود كه مسئله بروي مشكل
امده بود امده كه از من بستاند كه در صيان ايتان يك بجهت زائد
شده بود كه دوسر و دو كردن و دو كردن و چهار چشم دانست
ميراثي بگيرد و بيايد و جوابش داد ملت نيا و همچو شك كرده او بگر
و نمونه غمناكي ايشان را اين سران بر سر او و همچو باله كه سخن او
همه علماء و فقه كلام او را و فيض گرفته اند پس معلوم شد كه
ازدها هم باشد و در قريه تراغ مانده و باله كه علي بن ابي طالب عليه السلام
ازدها شمع استاميرى مشهور است و چهار دانه است
و امرى ظاهر كه او در همچو مصاف هر كه نخواست هر كه در پيش آمد
خوشتر ريخت و در حديث آمده است كه هر كه تابد و هر كه تابد

اوراد و مصافحہ میں یہ نہ ہم دیگر وصیت میگردانند و بشارت
سنت و حق حکم بود و از جمله ای و ملائکہ تعجب میگردانند و در
بدن که اعظم عرب مسلمانان بود با بکر و طلحہ اندر بکر میان بسته
بودند و شکر خدا میدادند و بفرشتہ شریف طوطا از انکشتہ چو لاله
نغمہ و غاموس بعد و نفل میخورد و این پیش از هجرت بود
که رسول اللہ ص نفل را بدید گفت گفتی نفل را چون علی
اورا کشت رسول اللہ ص گفت الحمد لله الذی احابہ عوفی
و چون در غزو بدر چون یکی از کافران کشته می شد رسول اللہ
میگفت الحمد لله و همه مسلمان و فرشتگان تعجب میکردند که ایشان
هزار بودند و چون با بنو نضیر از کافران کشته می شدند
از آسمان ندا کرد لا فنی الا علی لا سیف الا ذو الفقار و در روز
جنگ احد چون بکر و مسلمانان کشته بودند رسول اللہ صلی اللہ
علیہ و آتہ السلام را تنہا گذاشته و بر زمین افتاده و مشرکان او را بشنید
و این میزدند حضرت علی ص شمشیر برگزیدہ و در میان او افتاد
تا حضرت رسول ص بر رسید و حضرت بخود کشته بود چون

شد گفت با علی علیه السلام من چه کرده ام گفت عهد را شکستید
 و پشت نهاده ای چون رسول را صلی الله علیه و آله وسلم دیدید
 رسول گفت با علی علیه السلام اینها را از من و هر کس پس حضرت علی علیه السلام
 بفرموده و القهار بر قفا میکرد این کار بخدا که حق تعالی آن را
 و میکانی را که خارج از علی بن ابی طالب بود و دیگر او را برادر
 محسوب کرد و اینهم و نفس خود را فدای محمد صلی الله علیه و آله و سلم
 کرد پس زمین بر او و اینها را در دل از دشمنی فرو دادند
 جبرئیل نزد سر علی بن ابی طالب و میکانی را نزد پای حضرت علی بن ابی طالب
 و جبرئیل گفت حج حج من مثل یاسین ابی طالب که خدا تعالی
 کاین ملک الهی که تعجب کینت همچو تو ای علی بن ابی طالب که
 خدا تعالی تو را مباحات میکند و فرشتگان را و دیگران را علی علیه السلام را
 تری از آن بود چنانکه روایت کرد عبد الله بن ابی رافع که در آمد
 حضرت علی علیه السلام و رویداد من اینها چند پیش او و میفرمود
 در روی جو بود تا گوشت از آن قدری بخورد پس بگفتم یا امیر المؤمنین
 چرا میفرموده و فرمود که میفرم که فرزندان من از آنرا میگویند

ناروخی

یا و غرض و جامه خود را برپوشیده رفته میزد و ایضا فرمود
 میروخت و غلین او را زلف خرمابود و روایت کرد خوارزمی
 مناقب از عمار بن یاسر که گفت شنیدم از رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم
 با علی علیه السلام که با او واقع زینب بزیه لوزی العباد و زیه
 احب به از همه در دنیا و بعضی از آنها و دیگر آنست که
 عبادت امیر المؤمنین از همه بیشتر بود که هر شب غسل
 نمیکرد تا میفرمود و چون ثابت شد که علی علیه السلام را شمع و اگر
 و از همه و عبد الله بن ابی رافع با او و چون افضل بود و روایت
 که کسی را بر روی مقدم کن چنانکه حق سبحانه و تعالی فرموده آن
 علی بن ابی طالب و احقان بنی امیه و آلان بعد از آن که کف
 نمیکرد پس چون علما و دلائل و منافقین میآوردند در عتقاد
 خود مستند شدند و از جواب فرمودند و گفتند سلف ما
 این مذهب است و ایشان از ما بهتر میدانستند از این
 گفتند ایشان را که اگر تپستان از جواب حق بگویند هم این
 که بداند ما بدیست برستی اجماع کردند و ایشان از ما بهتر

میداشتند و اما ایشان هیچ جواب ندادند پس علی گفت در این
 این بحث ما را اینک خبر داده اند که از یک چیز برهنه می شود
 ما از ایشان روی گردان نیستیم یوحنا گفت آن چیز چیست
 علی گفت طعن میکند در باب کبر و عقان و غایت و تکفیر میکند
 ایشان را و لعنت میکند که هر کس ایشان را می کشد بهشت می رود
 و این بسیار بد است و کفر محض است یوحنا گفت آنها را از
 میگویند این بنده رسول خدا را در ده موانع شکر گفت در این
 و دلیل دارند بر این است که میگویند که هیچ شکر نیست که از او
 بعد از آنکه خلافت نبی حق ستان چنانکه بیان کرده است حضرت ^{صلی}
 را در خانه نبوی که از وی روی گردانید و او می گفت که در آن
 تا وفات نبی و حکایت نقل صحیح بخاریست مسلم و حمیدی
 و اکثر میگویند که در و دیگر نقل کرده اند جمیع که حضرت ^{صلی}
 که حضرت فاطمه با هم کوفت منم هر که او را بخاند مرا چنان
 باشد و هر که مرا بخاند خدا را بخاند باشد چنانچه خدا
 در قرآن مجید میفرماید که ان الذی یوفی وک الله ورسوله لعنهم الله

فی الدنيا

فی الدنيا و الاخرة پس این حال از سه وجه برهنه نیست ^{ظاهراً}
 دروغ باشد یا آنکه قرآن خطا باشد یا آنکه لعنت بر ایشان
 بود اما عاقلان هیچ شک نیست که لشکر در برابر امیر المؤمنین
 کشید و با او مخالفت کرد و شمشیر در روی او کشید و با آنکه خدا
 جهاد کفار از نهان ساقط گردانید و از اهل این جهاد نبود
 این جهاد ها نمود که حضرت علی باقی امامت نبود و لاجرم از او
 لعنت و جود چنان باشد و یوحنا گفت شما چه را اقصیان ^{میکنند}
 بلکه چرا ایشان را از اقصی میگردانید که ایشان را که تحقیق ^{میکنند}
 حق را از باطل و زور گردانده اند و از نهان رسیده و
 ایشان با جمیع اهل بیت و جمیع اهل بیت و شریعت است و لهای شما
 کور است حق ظاهر است و چشم کور نمی بیند و کوشش نمی شود
 دلهای شما کور است حق بر سر کوه باشد که میگویم است ^{آن}
 لا اله الا الله و اشهد ان محمداً رسول الله و اشهد ان علیاً ولی الله
 و علی بن ابی طالب من و من بعده اجمعان میم و بران زنده حق
 انشاء الله تع و حقیقه و صل الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرين

وحوالہ

1.5

اسی

منه

[illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا

أَحَدٌ أَحَدٌ مُحَمَّدٌ

الصِّدِّيقُ ابْنُ عَبْدِ الْمُحْسِنِ

حَسَنِ

۹۳۲۷

کتابخانه مجلس شورای ملی

کتاب مجموعه - الصالحين - راجع الى

مؤلف - عبدالوهاب بن عبد الرحمن

موضوع

بازرسی شماره قفسه ۷۷۴۲

شماره ثبت کتاب

۸۵۷۷۴
۱۳۳۳

۹۶۹

کتابخانه مجلس شورای ملی

